CARMINA
Diuersorum
AVCTORVM
IN NVPTIIS
Illustrissimorum, & Excellentissimorum
DD. THADDÆI BARBERINI
ET ANNÆ COLVMNÆ.

Romæ Ex Typographia R. Cam. Apost. 1629.
Superiorum Permissu.

ILLVSTRISSIMO, & Excellentiſs. Principi D. TADDAEO BARBERINO Arcis S. Angeli Præfecto.

Andreas Brogiottus F.

VM, tuis felicisſimis nuptijs Orbi terrarum ſpē feciſti prolis Tibi tuiſq; ſimillimæ; omnes quidem populos, qui ſeſe VRBANI Octaui maximi ſanctiſsimiq; Pontificis imperio beatos prædicant, & quibus ſpectatæ cognitæq; ſunt eximiæ Tuæ virtutes, plurimum exhilaraſti; ſed applauſit præcipuè Poetarum chorus, & incredibili perfuſus alacritate, lætitiæ ſuæ magnitudinem effuſiſsi-

mè declarauit. In hoc vberi gaudiorum prouentu multi pulcherrima, quæ pangebant Epithalamia, confestim expressa typis emiserunt in publicum; satiùs duxere plures offerre manu styloq; descripta, Tibi, scilicet, atque Musis cecinisse contenti. illorum carmina veluti Sibyllæ folia passim dispersa volitabant per ora perq; manus doctorum virorum: at istorum opera in armarijs bibliothecarum, & in scrinijs recondita depromi demum, atque in lucem produci postulabant. Hæsitaui profectò diutiùs quàm par fuisset. prohibebat quippe festinare cupientem metus, quem mihi perspecta dudum Tua modestia incutiebat. tandem vt extaret tantæ celebritatis, & obsequij, quod Tibi deuoui, perenne monimentum, vtque consulerem Reipublicæ litterariæ tot elegantissimorum poematum luminibus quà suppressis, quà sparsim intercidentibus grauissimam iacturam

ram paſſuræ, illa hinc inde velut interdicto de tabulis exhibendis coacta ſimul edo, & iam Tibi meritò nuncupo, cui colendo me in perpetuum obligaui. Excipe igitur lubens (Excellentiſſime Princeps) ſerò quidem delatum, ſed iamdiu deſtinatū munus: Et quando res a Te præclarè fortiterq; geſtas, & Tuas, amantiſsimæq; coniugis Annæ Columnæ Heroinæ incomparabilis virtutes commemorare infiniti foret operis, iuſtorumq; voluminum; ſat mihi ſit in præſentia Te Muſageten Herculem, Te litterarum Aſylum & columen, Te Litteratorum tutorem atque propugnatorem compellare, vehementiuſq; rogare, vt Muſas inter concrepantes lituos, clangoreſq; tubarum, tela inter Martia pauidas, ac columbarum inſtar cum baccis iſtis laureis Helicone decerptis in gremium tuum conuolantes, & vna cum illis fauſtiſsimum omen ſuſcipias, eaſq; obiectu Tui paludamen-

ti,

ti, ſicut Vlpianum Alexander Auguſtus, a militari furore defendas, dum illæ Genethliaca meditantur, & parant liberis e coniugio tam auſpicato Tibi natis & naſcituris, quibus vt ſenex, & honoribus gloriaq; ſatiatus, litterarum tutelam, quam a Maioribus Tuis acceptam diutiſſimè tenueris, hereditario quaſi iure tradas, voueo & apprecor.

Auctores Carminum Latinorum.

Pag.	*lin.*	*Errata*	*Corrige*
13	25	Deteriori	Deterior
14	7	Idaliamue	Idalimue
		Pharos	Pharus
	16	aurem	aurum
15	23	Amadyadum	Amadryadum
16	8	laius	latius
	18	formamq.	formaq.
32	12	omnia	omina
83	12	caltus	cultus
	20	morte	more
76	28	Exultant	Exulant
91	17	Telonos	Gelonos
	18	ruinis	pruinis
94	30	dicerat	dixerat
112	4	Io. Baptista Donius *adde*	Prolem & Felicitatem.
119	17	licyonijs	Sicyonijs
122	12	aggerat	oggerat
125	17	epheto	ephebo
132	5	Heu	Neu
	29	lupis	lupus
136	1	ΕΙDΥΛΛΙΟΝ	ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ
	6	δωσώμενα	πεπορούμενα
	7	χάμος	γάμος
	11	πάγματα	τάγματα

EPITHALAMIVM ABRAHAMI REMMII.

PHOEBE, quid hesperios raperis tã serus in axes?
Quæ mora præcipites currus, quis languor anhelos
Tardat equos? en lentæ imis de vallibus vmbræ
Nigranti incipiunt terras subtexere cælo.
Noctem prona dies, nox astra serena reducit:
Tu tamen emenso inuitus discedis Olympo,
Et quasi pœniteat, obliquo sidere ROMAM
Aspicis, auersusque iterum vestigia velles
Longa remetiri, & primos remeare sub ortus.
Quippe Deũ nutu dũ iungitur ANNA THADÆO,
Et genialis Hymen Connubia numine firmat;
Tantis fœderibus Tædas præferre iugales,
Et totum cuperes hæc gaudia ferre per orbem.
Sed frustrà occiduo iam mersos gurgite currus
Sistis in aduersum, & frænis luctantibus hæres.
VESPER adest, plenoque nitens argentea vultũ
Luna recollectis per sudum cornibus ardet.
Conde caput rutilum: quid noctis gaudia differs
Inuidus? en celebris THADDÆO iungitur ANNA.

ANNA Deos terris, BARBERINOSQVE datura
PONTIFICES, Vrbis præsentia Numina Romæ.
At tu labentis reparator Iuppiter æui
Magne parens, vocitat quem prisca Γαμήλιον ætas:
Tu cælestis Hymen, cui templum thure recenti
Incalet, & quinis fumant altaria Tædis:
Vos dulces Genij, tuque ò pharetrate Cupido,
Quem fratrum numerosa cohors, Lususque, Iocique
Adstipant: Tiberine pater, cui tempora muscus
Lambit, & irrigui exiliunt de naribus amnes,
Dicite diuinos THADDÆI dicite amores:
Totus vt igne fluat, charæque infusus in ora
Coniugis, ambrosijs legit oscula prima labellis.
Vt varias miratur opes, vt frontis honorem
Purpureum, vt flauos crines, & tortilis auri
Cæsariem: vt tremulis tremulo instat lumine ocellis
Blandus, & alterno gaudet se vulnere lædi.
Dicite virgineos intacto vt purior igne
Spirat in amplexus: vt dextram dextera tangit;
Vtque vnum geminos connectit Fœdus Amantes.
Nusquàm alias terris, aut Cælo clarior ignis
Extitit: en gemino recreatur sidere mundus,
Astra polũ, Romã ipse suo replet igne THADÆVS,
Et Cælum stellas, & habent sua sidera terræ.
Nonne vides quanto incedit pretiosus in ostro!
Quàm purùm irradiant vndanti in murice gemmæ!
Quàm dulces vultu illecebræ! quàm mellea verba!
Quàm castos placido dispensat lumine nutus!
Talis sidereos inter pulcherrimus ignes
Vltimus eois se lucifer exerit vndis.
Tales Oebalij dum se statione vicissim
Expediunt, micuere Dij: nec tu aureę Titan
Pul-

Pulchrior affulges terris, dùm discutis vmbras,
Et primos radijs nascentibus inficis Indos.
Patrē mente refert, frons exprimit ardua Fratrē:
PATRVVS, Vrbano spirat quoque totus in ore,
PATRVVS immensi FLAMEN sanctissimus Orbis,
Cui nutu reserare Polos, & ahenea Ditis
Robora diuulsis fas est perrumpere valuis.
Quid plura accumulem? dulci Ioue dulciùs ardet,
Splendidior sole est, ipsisque benignior astris.
Hunc genuit Virtus, nascentem Vrania fouit
Blanda sinu; dedit hyblæos Astræa liquores,
Et Themis æthereo paulatim assueuit olimpo.
Huic Mauors puero, inueni Cyllenius Ales
Astitit, hunc studijs florentem vidit Apollo.
Et iam sub pedibus dùm totum despicit orbem
VRBANVS, medijsque sacrū caput inserit astris:
Huic superùm chorus, huic hoīū latus vndiq; cingūt
Agmina, quaque dies noctem, lucemque vicissim
Nox premit, in laudes tellus circumstrepit omnis.
O vtinam & nobis vultu propiore liceret
Affari! coramque audire, ac reddere voces!
Sed quis diuinos ANNÆ celebrabit honores?
Quæ tanta vox digna Dea? tu pronuba Iuno,
Quæ sacra perpetuo connubia fœdere iungis,
Vos Charites, tuque ò Charitum dulcissima mater
Alma Venus, cui paret Amor, cui tela Cupido
Exacuit, iussosque animis ferus imprimit ictus:
Vos etiam nimphæ Tiberis castissima proles,
Quæ pede molli agitis per mollia prata choreas
Dicite virgineæ vultus atque ora Puellæ.
Vt casto ignotos sub pectore concipit ignes,
Vt vagus in venas celeri impete permeat ardor.

Vt charũ effusis THADDÆVM amplectitur vlnis ;
Vt roseus premit ora rubor, frontisque pudicæ
Innocuos humili componit lumine motus.
Dicite maturis vt iamiam nubilis annis
Virginitate tumet, blandos vt nescia fraudis
Dirigit intuitus, vt charo in coniuge vulnus
Lene sine arte facit, sensimque innoxia gliscens
Flãma, suũ alterno THADDÆVM accendit amore.
Ecquid in orbe prior vidit formosius ætas ?
Quæ tales Atalanta oculos; cui gratia Nimphæ
Tanta fuit; quæ tot radijs Arethusa refulsit ?
Penelopen Ithaci laudent, Helenamque Mycenæ,
Cassandram Troes Peneia littora Daphnen.
Vnã carminibus celebrabit ROMA COLVMNAM,
Nil etenim Ausoniæ, nil toto pulcrius orbi est.
Dicitur Alcides Gaditano in margine quondam
Erexisse Arces geminas, extremaque mundi
Littora constructis fessus vidisse Columnis.
Hoc quoq; fecit Amor: nihil vltrà quære THADÆE
Nõ orbes alios, non formã, NIL DATVR VLTRA.
Hanc tibi post longos cursus natura COLVMNAM
Obijcit, hic meta est & amoris terminus hæret.
Aspice quàm molli per eburnea colla flabello,
Perque comas zephyri tremulo certamine ludunt.
Quàm benè mista rosis in vultu lilia florent ! (res !
Quàm dulcẽ Ambrosiam ! quàm puros fundit odo-
Talis mane nouo pulsis Aurora tenebris,
Florea gemmanti reficit violaria rore.
Tali inter superos Hebe se fronte ferebat,
Dùm deuicto Orbe Alcidi pulcherrima nupsit.
Tu quoque non alio proles Latonia vultu,
Virgineum pleno diffundis ab ore ruborem.
Quid

Quid loquar vlterius? salienti clarior vnda est:
Vellere candidior cigni, niueisq. ligustris,
Purior electro, & violis formosior albis.
Hanc ope multiplici, & diuinis dotibus auxit
Nascentem Natura parens, pulcrosque sub artus
Pulcrius ingenium infudit, quo possidet omnes
Diuitias, quo sola Deas virtutibus æquat.
Delia cincinnos in nodum adamante coercet.
Iuno in fronte sedet, Charitumque exercitus omnis
Pulcra verecundo suffundunt ora pudore.
Casta Minerua oculos cœlesti temperat igne.
Flora genas vario violarum munere vestit,
Osculaque ambrosijs fragrantia odoribus implet.
Ridet in ore Venus, dùmque ima labella resoluit,
Cernis Erithræas duplici ordine surgere Conchas.
Pomona in tremulis turgescit candida mammis.
Brachia Cloris habet, roseos Aurora renascens
Efformat digitos, penitusque argentea toto
Corpore, se Thetis talos effudit ad imos.
O nimiùm felix tam pulcrà coniuge coniux!
Fortunatus hymen! iterumque orientia terris
Tempora Saturni! & priscum sine sordibus aurum!
Viuite coniunctis ò SPONSI, viuite fatis.
Mutuaque vnanimes in fœdera iungite dextras.
Gaudia sint semper præsentia: nulla serenos
Polluat vmbra dies, sint puri ex æthere soles,
Sit fœcundus amor, sit felix turba Nepotum.
Æthereos vestris APIBVS dent Numina succos.
Proque fauo hyblæo, pro dulci munere mellis,
Sit liquor Ambrosius, sint veri Nectaris haustus!
Sed quis ab Adriaca fragor igneus intonat Arce?
Quæ noua per noctem facies? ecce agmine magno

Crinitas per inane faces longo æthera tractu
Diuidere, & cælo ſtellas immittere cerno.
Flammeus effuſis diſcinditur ignibus aer,
Sulphureique globi curuos ſinuanrur in arcus.
Vnde hæc aſtra volát?quis ab æthere voluitur ignis?
Anne iterum auratos Raptor Danaeius in imbres
Liquitur? an cæcas fracta compage relaxat
Terra vias? nunc flammiuomo ſe turbine nimbus
Tollit, & innumeros credas radiare cometas.
Præpete nunc curſu ſe fax nitroſa reſoluit,
Et pluit in rores varios, nunc fulguris inſtar
Signat in alta viam, & ſubiectam traijcit vrbem.
Iamque acies, iam mille vides volitare figuras,
Seque ſibi obijcere, & longos deſcribere giros.
Quin etiam cæco tormenta exploſa fragore
Immanè increpuere, ruit vapor ater in auras,
Et vicina iugis reboantibus ALBA remugit.
Hęc tuã ſunt, VRBANE PATER, te Roma iubēte
Geſtit ouans, tibi tota parat Natura triumphos.
Tu nouus es cælis Atlas, tibi Solis vtrinque
Clauſtra patent, geminoque facis cōmercia mundo.
Te cælum, te terra cupit, iamque arctior æther
Contrahitur, medijſque locum tibi deſtinat aſtris.
Sed te ROMA ſuum iactat, neque Gaudia ſperant
Hæc Superi, niſi Neſtoreos expleueris orbes.
VIVE io! æternos felix victurus in annos!
Vltra æui, ſoliſque vias, noſtramque verendis
Aduolui pedibus, precor, ò patiare Thaliam.
Tu quoq; Purpurei decus Ordinis, optime Diuũ
FRANCISCE, Ambroſio quē Pax præit aurea vultu,
Qui mandata Deum varias LEGATVS in oras
Mercurio melior, firmanda in fœdera defers.
Qui

Qui populorum animos, & Sceptra hostilia solus
Concilias, Regumque pio premis ore tumultus;
Has cape primitias, donec tibi mellea Musæ
Sacra ferent, plenoque APIARIA carmine condam.

AVGVRIVM
EPITHALAMIVM
AMABILIS
BVRZEI.

INuide quid fari pro hibes pauor: aut bona turbas
Gaudia; Pars animis metus est si magna doloris?
Ah sine laxatis prorumpat faucibus vltro
Spiritus, infractumq. sonet: ne Nuncius omen
Fœdet, & infestum referat fœlicia carmen
Auspicia: An fari pigeat, quæ nosse iuuarit?
Vos modo, pierij colitis quæ culmina montis
Sicelides, vos aoniæ queis credita lymphæ
Cura, sacerq. aditus vatum: vos trudite Diuæ
Corde metũ, horroremq; grauẽ; quẽ monstra dedere
Grandia monstra, sopor fessos dum mergeret artus,
Relligione loci vestri, non omine rerum.
Quin etiã haud aliud, quã vestrum insomnia numen
Misit, & ingentes fixit sub pectore curas.
Ergo ades o quicumq; Deum es, cui talia curæ:
Vt seu venturi sortes, seu fata peracti
Innuis, expediam magnarum oracula rerum:

No-

Nocte super media tacito labentia cursu
Astra reuoluebant ignes, vmbramq. tenebant;
Cum subito in somnis visu mirabile monstrum,
Et noua se rerum facies tulit obuia menti:
Clara vaga primum late loca luce refulgent;
Tum disiecta sinu scopulos, immaneq. Tellus
Fundere visa iugum, quod se se attolleret ingens
Æthream procul in sedem, bifidumq. cacumen
Promeret, astra iugis torquet quā magnus olympus.
Ardua qua cliuo spatia incubuere supino,
Saxaq., præruptæq. errant sine lege viarum
Ambages; aut in se se redit vsque recurrens
In spiras iter, aut callem premit inuia cautes:
Spes datur vna Iugi, dederit quam meta laboris.
In summo heroum species, formæq. Dearum
Errabant nemore in magno: cui plurima circum
Arbor inumbrabat saltus, interq; nitentes
Æquora pingebant radij Telluris amœne.
Flore renidet humus, modulis super obstrepit omnis
Lucus, & vmbrarum fingunt simulacra volucres.
Ast vbi conualles inter, sacrosq; recessus
Pandunt se spatia, & desidit in ima vorago,
Ipsis se è terræ specubus (mirabile dictu)
Arduaq. immanisq. ferebat in astra Columna.
Non illam Boreas, non implacabilis vndis
Eruerit torrens, non duro exscindere ferro
Mortales valeant, non fato euertere Diui.
Hoc Vulcanus opus, Cyclopum in sede reposta
Dona Deum regi solido compegerat ære.
Hic Smaragdos, hic Chrysolithos, nitidasq. pyropos
Et varijs intexuerat discrimina gemmis.
Præterea crebra celarat imagine molem
Con-

Conſcia mens fati rerum, ſortiſq. futuræ.
(Nota Ioui facies, animis miracula noſtris)
Plurima bella mari pugnata, & plurima terris
Cernere erat, verſas acies, partoſq. triumphos.
Hanc circum ignipotens immenſum fecerat æquor;
Mobileq. in duris pelagus, vaga brachia pandens
Vnda ruebat, & vnda ſequens ſuper atra furebat
In ripam, at vaſtos frangebant littora fluctus.
Stabant armatæ diuerſa parte carinæ
Oceano in medio: Subtus mare feruere remis,
Iamq. propinquare, & proris obuertere proras.
Iam gladios iras moliri, & ſtringere ferrum:
Obnixi in ſe ſe ſtare, atq; hærere viro vir:
Ære dari gemitus, animos ſpirare metalla,
Fingere picta ſonos, ſimulari mortua viuis
Cyclopum ingenijs, & docta numinis arte
Vibrabant alij præfixas ære ſagittas,
Pictaq. Lucinæ torquebant arma figurâ.
Tum breuis exiguum vagina recluſerat enſem
Lethifero fuſum Chalybe, & mucrone reducto
Circum errare comas ſe ſe impedientibus orbes
Orbibus, & textus per crebra volumina nodus
Deinde ſinus aperire, & per media arma ſine armis
Corpora proripere, ac certa ſpem quærere morte.
Ollis inſignes auro, & conchylide gutta
Arma trabes ibant circum, flammaſq; vomebant.
Rarior his acies, ſed ſpem niſi fallit imago,
Dux melior, ſeu campus aget, ſeu prælia pontus,
Marte feri ruere, & ferro dare corpora diti.
Ire mari ſanies, & plurima mortis imago.
Deſuper omnipotens artuſq;, trabemq. nitentem
Nube tegens belli caſus, & fata regebat.

Inde

Inde fatiſcebat puppeſq. obuerterat ingens
Claſſis, & eoas cita præcipitabat in oras.
Fracta repens armis, & leuo numine Diuum
Terga alij premere, & fugientum in ceſſere turmas:
Sternere vela mari, demittere corpora letho:
Tranſtra volare vado, exhauſtæ deſidere puppes,
Arma metu reici, fugiendo accerſere lethum.
Haud procul in ſummo præcelſam mœnibus Vrbem
Vrbem mille foris, & portis mille patentem,
Lemnius extuderat Pater, ac decorauerat auro.
Hanc pius intrabat victor, lætuſq. ſubibat
Fronde comam cingens, curru ſublimis, & armis
Illum omnis matrum, portiſq. refuſa virum vis
Accipiebat ouans, & læta voce vocabat.
Protinus ingruere, & ſe ſe agglomerare ſine vllo
Ordine, deuicti populi, ferroq; ſonantes
Auroræ ſpolia, & proſtrati Memnonis arma.
Vt vero vna omnes aderant, arcemq. tenebant;
Hic Sacra Senior redimitus tempora mitra
Si non augurium decus oris, & infula fallunt,
Auſpicium pugnæ magnum, & pars magna triumphi
Patris in amplexus victorem, vlnıſq. petebat.
Ille verebatur, terræq; impreſſerat ora
Relligione ſacri vatis, pectuſq. recuruans
Optabat ſummas pronus contingere plantas.
Has, aliaſq. Deus celarat in ordine ſortes,
Fata Deum memorans, & magni Iuſſa Tonantis,
Summa ſed in vaſtum qua machina deſinit æquor,
Hic Pater ignipotens varias erexerat artes.
Hic Brontũ, Steropumq. manus, proprioſq. labores,
Aut Diuum monumenta, aut effigies Heroum
Tymbræus medium ſe ſe attollebat Apollo
Ante

Ante alios vnus longe pulcherrimus omnes.
Olli palla pedes se demittebat ad imos
Ostro, auroq. nitens, baccisq. rigens adamantis.
Sed sua tela Deo deerant hyperionis arma
Non humeris arcus, non vlla pharetra sonabat:
Pacem habitus, pacem species, pacem ora ferebant:
Nec, nisi Cæsaries latos errasset in armos
Sponte refusa sua, liquidaq. volubilis aura;
Ni mentum imberbis, gena ni sine crine niteret;
Nosse datum clarij vultus, vestemue fuisset.
At non illa leuem spondebat forma Iuuentam
Oris honos annos, maiestatemq. ferebat.
Delphica præterea cingebat tempora laurus,
Districtis auro folijs, & diuite gemma.
Hanc circũ fremere, & sonitũ ingeminare perauras
Hinc atq; hinc glomerata volucribus agmina pennis
His lita rore cutis, croceoq. volumina gyro:
His, & apum facies, & non imitabilis ordo
Imperij augurium, sacriq; insignia Regni
Intulerat se se socium dextramq; tenebat
Ipsa sub ora Dei Iuuenis. Quàm multa patebat
Digna Deo species, & formosissimus heros.
Qualis vbi phrygias arces, & mœnia Troiæ
Alta petens Nireu te graia per arma tulisti
Deteriori Diuis, hominum pulcherrime Nireu
Te mare, te Tellus, te deperiere fluenta,
Et Simois, & Xantus ad Ilion: ipse pelasgum
Nirea Tros arsit, Nireo color arma fuere.
Talem se immanis Iuuenis cultumq. coloremq.
Extulerat, Deus ipse suam superauerat artem:
Tantus honos formæ, at maior virtutis imago.
Stridere deinde puer, volucriq. recurrere penna.

Parnassum dixere homines Polyidmona Diui.
Hic Sacer est Helicon, hic Bellerophontis aquarum
Dulcis agit se nympha, & lene fluens Aganippe.
Illa autem, ætheras quæ machina surgit ad auras,
Non humana manus, Diui cui credita lemnos
Hoc opus hic labor est, Deus hac Deus extitit arte:
Ast operis quæ causa fuit, quæ causa laborum
Expedio. Stringit laius qua littora Tybris,
Et se Roma suo pandit super ardua Mundo
Roma Deum domus, & musarum maxima cura;
Illic Rex hominum triplici dans iura corona,
Proh Superi quantum ille Iouis fert instar;at æquent
Non Heroes eum meritis, non carmine musæ,
Non ipsi pietate Dij, qui Sydera torquent,
Hæc eflata stetit, pressoq. exhorruit ore,
Magnũ aliquid voluens animo: tum deinde profatur
Ille sua cretum de gente, & sanguine claro
Virtute insignem iuuenem, formamq. decorum
Connubio iunxit, longum spem prolis in æuum.
Olli pacta tori consors, tædeq. iugalis
Creta columnarum antiqua de stirpe puella,
Quæ virtute viro respondet, & æquat amorem,
His inde auspicijs, tantarumq. omine rerum
Continuo fremere, & Cælum super omne sonare
Letitiaq. chorisq. Deum, tremere omnis Olympus.
Tempore non illo Nympham locus abdidit vllus,
Non Dryadas lucus, non saltus Oreadas vllus:
Non ipsas Habuit Nereidas Amphitrite.
Omnibus omnis erat Nymphis domus, omnibus vna.
Interea Sicula residens Vulcanus in Ætna,
Quod modocumq. vides tractæ sub Sydera molis
Dona Deum Regi Solido contexuit ære
Con-

Coniugij talis monumentum, & pignus amoris:
Ast ea deinde Deus formofis munera musis
Transmisit, lætæ viderunt dona Camænæ
Vltro nos, vltro Vulcanus, Iupiter vltro
Ex illo æternum stat ferrea turris ad axem,
Inter & Aonias mediam firmauimus arces;
Illa insigne manet gentis, lateq. triumphis
Alta micat pictis, maiorumq. admonet arma.
Ast illa è medio quæ vertice surgit imago,
Ore Heroa ferens, & maiestate tonantem,
Ille Vrbane tibi ante alios charissimus omnes
Hic Deus hic nobis à te venit alter Apollo;
Hoc insigne tui posuit Deus, osque, habitumq.
Huic Vatis dedit, & solemnibus exuit armis,
Hunc circum glomerantur apes, insignia nota,
Sacraq. tymbreæ cinxerunt tempora lauri.
Protinus hinc atque hinc par sese tollit amantum
Cura tibi Venus, inuidiæ sed proxima cura:
Nympha Dei læuam, dextram tenet arduus heros,
Mutuus æquat honos, & forma reciprocat ignes.
Ipsa ante ora Dei stat Tritogeneia Pallas
Æqua viro pariter Pallas, pariterq. puellæ.
Hanc viden, vt thalamũ ꝑperans Dea prẽsat amãtes
Haud curam hanc, aut hunc virgo aspernata laborẽ,
Tantus amor meriti Diuis, & cultus honesti.
Illa deinde, retro quæ forma immanior exit,
Ipse Deum bellis qui dat fera iura cruentis,
Qui vada cæde virum spargit, qui proluit omnem
Sanguine humũ; at (neq; vos diuũ Dij temnite vota
Vota, piasq. preces) aut te, aut tua regna beata
Nulla annorum Vrbane retro ventura vetustas,
Nulla dies vnquam voluendaue nesciat hora

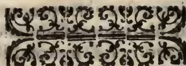
Tu Martem horrificum fulgentibus exuis armis,
Tu clypeumque, Iubasque procul, cristasq. minantes
Sternis humi passim, galeasq. reuellis inanes.
Heu quas ille virum strages, quam sæua dedisset
Funera, fata malis tua ni propiora fuissent,
Ni tua te tantum miseris fortuna tulisset.
Hoc tuus ille labor (Pater) hoc noctesque, diesque
Traxisti insomnes, animumq. per ægra tulisti.
Sed tandem assiduo nimium indulgere labori
Quid iuuat, aut nullum curis imponere morem?
Parce tibi, tu Sancte, malis spem quærere parce,
Et tibi te, & fessis serua tua numina rebus.
Tuque adeo, quem tot iamdudum voluere casus,
Tot rerum tentare vias, tot adire labores
Flumina per, tractusq. maris, perque inuia saxa
Hespera seu cum te tellus, seu clara triumphis
Gallia te venientem vlnis optaret apertis,
Vidimus; at magni meliora docentis ab ore
Penderent Reges, simul atra resideret ira:
Tu quoq; tu Martem durum, Venerande Sacerdos,
Hesperij cum iam late concurrere in arma
Ingruerent populi, bellumq. Europa cieret,
Multa reluctantem premis, & pauidum exuis armis.
Nec tantum Imperijs actus Iunonis iniquæ
Amphytrioniades toto decus orbe redemit,
Victor ab Augeæ Stabulo, aut Erymanthide cerua:
Nec se memnonijs tantum tulit asper ab oris,
Vicerit auroram liber licet, Oceanumque,
Et rerum metas, & terrarum vltima claustra;
Gloria quam magnum tua te sublimis agebat
Irarum spolia, & populis meliora ferentem
Rebus opem fessis, ipsa spem è morte trahentem.
O de-

O decus, ò heliconis honos, & gloria Romæ.
At tibi Dij meritas, tali pro munere, grates,
Quæ fors cumque pios manet, ac respectus honesti,
Quisquis honos recto, patriæue refertur amori,
Persoluant, & nulla tui sint inscia sæcla.
Hoc illud, quod monstra vides procumbere passim
Trunca solo: ah nimium musis inimica propago
Tisiphoneque, pauorque, & inexorabile lethum.
Ergo quam longum per sæcula se trahet æuum,
Quam Romana diu Sedes dominabitur Orbi,
Coniugij tanti monumentum, & gratia phœbo:
Hoc opus Aoniæ disiunget culmina rupis.
Hæc effata leues auras subit, omnis & vna
Artubus exilijt sopor, ac se immiscuit vmbris.
Tum mihi se partes dubia inclinabat in ambas
Augurio mens læta; nouis sed territa monstris.
Quod super est ò cœlicolæ, qui numine fata
Ducitis, imperioque datis discrimina rebus
Perficite augurium, tangunt bona si qua beatos,
Auspicioq. iuuate pios: Vos viuite læti,
Et decus Vrbano dignum seruetis amantes.

IN IDEM.

EPIGRAMMA.

QVÆQVE domat Turcas, & quæ toto imperat orbe,

Connubij iungit fœdus vtramque domum,

Ergo, VRBANE, tua hæc firmabit Regna COLVMNA,

Quæ lunata vagis agmina pressit aquis.

Non terræ Imperium, non fato obnoxia regna

Scilicet: Ipsa, Dij quæ posuere feret.

Quæq. valet Lunæ cursum frænare COLVMNA,

Cælorum in terris hæc modo regna feret.

Idem Græcè.

Ἤραρεν ἐν θαλάμοισιν ἀεξιγόνοισι γάμοιο
ἱεροκρατεῦντε δόμος, Τερκοδάμαστε δόμος

Νῦν ἐπαναθλίψασα, Σκηνοφαῶν στίχος ἀνδρῶν
σκῆπτον ὑπεξανέχει, Οὐρβανὲ σεῖο, κίων

καὶ κράτος ἀλλοπρόσαλλον ἀμβυσιρρέοντε ἀείρει,
αὐτῷ θεμιστομήκεις οὐρανίωνες ἔθηκαν

ὣς δὲ κίων δρόμον ὀξὺν ἐρεφήσασα Σκήνης
Οὐρανίων ἀρχὴν ἐν χθονίοισι φέρει.

Idem Hæbraicè.

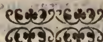
אשר שכה שבט לתלקים
ירשמצים לו צמים זריקים
שני בחתונה אחרו גדילים
גם הואצמור שלו מקתר
אותות רזכות גאיות נזר
מציב מתקים מלך דברים
דלא מארע שבטו זהיר
ולא רורה לו שמש נאיר
אלא הוסן רכטמר ירת
הוא רשמים שבט מנח

BENEDICTI MILANI

CARMEN.

Cinctus amaracino iuuenilia tempora flore
Compede legitima geminos sociarat amantes
Castus Hymen, castos velabant flãmea vultus:
Alternæque faces, tædæque reciprocus ardor,
Et thalamo sancita fides, nexusque iugales
Spondebant celebres in posteritate Nepotes.
Iam BARBERINO regalis alumna decori
Nupserat ANNA duci, sociumque Heroa pudicis
Heroina iocis, licitoque afflabat amore.
Cernere erat Latiam circumuolitare Columnam
Gentiles (certum omen) apes, & ab arte magistra
Nidorum latebras, & Dædala fingere tecta
Mella datura fauis, prolis monumenta futuræ.
Publica cum trepidas cumularunt gaudia mentes
Didita per Latium. saliunt ad murmura famæ
Pectora, successuque nouo, rebusque secundis
Exultant alacres per compita festa Quirites.
Lætitia gliscunt animi, perque ora, per omnes
Erumpente notas. qualis cum viuidus arctis
Non bene conclusus compagibus æstuat ignis:

Impatiens & flamma moræ per mille retractat
Spiramenta vias, & dura repagula rumpens,
Ingenito victrix emergit ad æthera nisu.
Romulidum tali flagrant præcordia motu.
Nec se Roma capit, nec mitia promere differt
Ocia, quæ arrectis septena cacumina circum
Excepere iugis, probat ætas omnis, & ordo;
Lenior & solito lymphis Tyberinus amœnis,
Et Vaticanæ celebrant iactantius arces.
Ipse Quirinalis festiua fronde decorus
In primis exultat apex, ipse vbera terræ
Leniter accliuis molles hilarare Hymenæos
Versicolore iubet fœtu. viridaria flore
Halant aucta nouo, vernisque interlita gemmis
Hybla tuos, & Hymette, tuos vicere lepores.
Secreti rigua rorant aspergine fontes
Largius, & Domini sensus, & læta videntur
Argumenta animi tenui sociare susurro.
Quin etiam in magnæ speciē, monumentaq. pōpæ
Et faciles Dryades, & cætera numina ruris
Sepositos inter saltus, nemorumq. recessus
Visa leues agitare pedes; cum pura sereno
Axe, faces inter radiaret luna minores.
Non mixtæ satyris Nymphæ, non Gratia triplex
In thyasis fecere moras, dum suaue canentem
Ad numerum motis comitantur Pana choræis.
Fallor an huc etiam celeres Helicone relicto,
Protinus è patria migrarunt sede Camœnæ?
Vocales certe numeri, socialiaque antris
Exaudita cauis, viuacis carmina famæ,
Phœbææque lyræ, cytharæque, fidesque canoræ,
Et calami læuis canor, & Berecynthia buxo
Tibia

Tibia multiforo,& curuæ testudinis aura.
Pars niueæ dicit decus admirabile Nuptæ,
Et facili mixtos cum maiestate lepores.
Flagrantes oculorum orbes, duo sidera, carmen
Sunt alij, grauis oris honos, & viua genarum
Purpura, frons casti sedes Augusta pudoris,
Antiquumque genus, priscaque ab origine ductum
Nomen auis, atauisque potens. hanc viuida virtus
Coniugis egregij tangit, viridiq. iuuentæ
Flore decens, vernique mouet vigor integer æui,
Claraque natiua splendens à laude propago.
Par venit ambobus laudis tenor. alter Achilles.
Militiæ studijs, animisque ingentibus audit.
Altera præstanti memoranda Polixena forma.
Nec non ante alias Phœbo dilecta sorores
Calliope, reliquis agitare silentia iussis,
Dulce lacessit ebur digitis cum voce locutis,
VRBANVMQ. canit, cuius sub numine flammas
Vespere nocturno gestas Hymenæe maritas,
A primo laudum relegens cunabula fonte.
Ingenij dotes versatilis, almaque mentis
Pabula primæuis felicius hausta sub annis,
Vt madido studijs, altricis & arte Mineruæ
Occurrens blanditur honos; vt digna reportat
Gymnade Palladia perfusus præmia sudor.
Vt commissa viro iuris tutela latini,
Romuleumque forum, decretaque pectoris imo
Ex adyto bibulam memorat vulgata per vrbem.
Vtque bonis opulenta suis se grandis in actum
Vis animi dederit latas spaciata per oras,
Et curas complexa graues. scit Felsina diues,
Aemiliæque ducem tellus experta sagacem,

Et placidis olim moderatæ fascibus vrbes,
In tutoque locata quies. tu viua supremi
Vox Patris, interpres, sacri mens alma senatus
Regia consultis affatibus appetis ora,
Rem Latij tractas. pugnax te Gallia summo
Munere perfunctum merito dignatur honore.
Roma tibi reduci, flauus tibi Tybris, & omnes
Ordinibus iunctis assurrexere Quirites.
Factorum insignem cumulo te dia tyaræ
Gloria tergeminæ, varijs tu laudibus illam
Condecoras, quæ prima tuæ miracula famæ,
Quæ postrema sequar? sanctis an legibus vrbem
Præside te dudum Spectatam, & moribus aureis?
Iura, magistratusque fori confinia recti,
Iustitiæque pios non excedentia calles?
An scelerum labes, commissaque vindice pœna
Et grauibus multata odijs, data præmia iustis,
Religionis opes, assertaque sacra per aras?
Ocia quid referam, quid nomina pacis, & vsus?
Quid fera militiæ dubijs exercita rebus
Munera? non æris strepitus, clangorue tubarum,
Bellica non sonitu siluerunt cornua rauco.
Et tua per varios audita tonitrua tractus.
Stant operum sublime minæ, stante arce Quirini
Castrensem in speciem pendentes aere moles,
Et castigato depressior area cliuo.
Nec timet incursus Tyberini ad fluminis vndas
Machina pugnaces tuto circumdata vallo.
Auspicijs exerta tuis vexilla per auras
Applausis lusere Notis, micuere phalanges,
Sub tua iura nouos currit vaga lympha meatus.
Ponunt templa situm, renouantur strata viarum,

Et

Et fœtus annona suos exponit, & ægras
Prodiga diuitijs inuisit adorea terras.
Scilicet hoc deerat votis. hæc digna tuorum
Summa operum, vt certam claræ spem gentis in æuũ
Protraheres, caperetque grauis te cura Nepotum,
Venturi memores. alij sua facta metallo
Mollius excudunt, & viuo marmore ponunt.
Tu solers, animis decorum monumenta tuorum
Perpetuis mansura notis incidere gestis:
Fœdera dum sancis, dum connubialia firmas
Iura, Pater, stabilique foues firmata tenore.
Viue diu felix, Pylijque excede senectam
Nestoris. æternos iam nunc pro munere tanto
Victurum te fama potens transcribit in actus,
Fatorumque minis, & morsibus eximit atris.
Dixerat. assensu reliquæ, tenuique sequuntur
Murmure fatidicas, oracula præscia, voces.
Plaudentum interea densata frequentibus vndis
Fortunata domus, Romanæ & flore iuuentæ
Splendida delicijs, & gaza diuite fulget.
Pendent parietibus Babylonica texta superbis
Auratis distincta vijs, nitidoque paratu
Lumina spectantum pascit pretiosa supellex.
Nec mora. nectareis sternuntur lintea mensis
Vellera, regali portantur fercula pompa,
Blandior & genius conuiuia lauta ministrat.
Diuitis argenti, flauique operosa metalli
Pocula Lenæos præbent potantibus imbres,
Artifici cælata manu. fulgentia cælo
Qualia Mentoreo spectantur, & arte Myronis,
Aut cælo Polyclete tuo; vel qualia Regi
Eurycion Phrygio geniales format in vsus.

In medio celebri signorum emblemate, Crater
Lumine gemmarum bacchatus, & asper in orbem
Formosus pretio lapidum, formosior arte
Conspicitur viuis illic cælata figuris
Consilia, & causas, aptisque exordia metis
Consona, quæ stabili iungunt connubia nexu,
Finxerat ingeniosa manus; triplicemque decenter
Materiem ternis distinxerat argumentis.
Prima notant, celeri quo pacto mœnia Virgo
Partenopæa fuga, celebrem Sirenibus oram
Deserit, actutum iussis accita paternis,
Æneadumque lares repetit, Romamque vocantem.
Hinc maris effigies, leni tractabilis aura
Ridet, & æquoreas late supereminet vndas
Parthenope præstans, Acheloias vna sororum.
Dulce suæ desiderium declarat Alumnæ
Fronte, oculis, vultu. retinere videtur euntem,
Et veras lacrimas, veros effundere fletus.
Virginis ora gerit, candenti, & pectore formam
Virgineam, nigrisque oculis, flauoque capillo.
Semiferam profert postremo corpore pristin.
Parte alia roseo spectanda COLVMNIAS ore
Vrget iter, sortisque suæ, decorumque suorum
Nescia, se puram diffusilis induit aer.
In faciem, quacunque pedes, liquidissima cæli
Vndique tempestas diffuso lumine ridet.
Aliger at circa properantem, cœtus Amorum
Mille volat, reuolatque vias. grauis arcus vtroque
Ex humero pendet, languens agit ocia neruus:
Oblitosque faces, iaculatricesque sagittas
E' Dominæ videas oculis haurire fauillas.
Quin alacres inter mensas, & nectaris imbres

Viti-

Vitigeni, ſquamis ardens lita corpora fuluis
Plurima currit APIS, crebriſque operoſa frequentat
Munera veſca choris, dapibuſque aſſiſtit, & hæret
Extrudas licet vſque procul, tamen vſque recurrit
Præpetibus pennis, certum portendere iures
Augurium, euentumq; bonum, & famulare volantem
Exercere miniſterium, Nuptamque fateri.
Altera ſecretis referunt communia ſeptis
Conſilia, atque alta ſenſus ſub mente repoſtos,
Inde per Æneadum numeroſam prodita pubem.
Apparet domus interior, luxuque nitefcit
Regifico, turbæ ſedes veneranda togatæ;
Conuentus vbi conſultos mens prouida Patris,
Orbis apex vaſti, rerum ſuprema poteſtas
Conuocat, & grandes expromit pectore curas.
Concilium Auguſtum, Romani ſacra Senatus
Lumina, concordes in publica commoda cœtus.
Sic veteres olim, Roma dominante, feruntur
Conſulere in medium Proceres ſuper vrbe tuenda,
Vel ſuper imperio, latos cum extendere fines
Regnandi ambitio parat ad Garamantas, & Indos,
Victriceſque aquilas longe, dominoſque dracones
Expedit, & Latias victus timet orbis habenas.
Diſpoſitis reſidere locis ex ordine Patres
Fecerat artis opus, ſquallentia mollius auro
Preſſa nitent grauium ſubſellia mole virorum.
Picti auro ſpirant Proceres, & ab ore ſupremi
Aſpectu, geſtuque putes pendere Parentis.
Ille intercœtum medius, venerabile Numen
Expectata diu felicia gaudia promit
Grandis amicitiæ fœdus; prudentia iuxta
Aſsidet, & taciti ſolers ſapientia veri,

In-

Inſpirantque ſonos, atque aurea dicta ſecundant.
Quin & fama ſagax tanti prænuncia ſenſus
Peruigil excubijs adſtans centum auribus haurit,
Et celebres centum ſermones oribus edit.
Illam & vulgantem voces, & læta ferentem
Excipiunt auidæ gentes, diffuſaque claram
Ora per Auſoniam, valido quacunque tridente
Concutit vndoſum Neptunus vterque profundum.
Tertia ſolemnem monſtrant ex ordine pompam
Coniugis & nexus vtriuſque, ligataque leni
Corda iugo, grandi ſpectacula digna theatro.
Artifici formata manu, ſudata labore
Albani nitet vnda lacus, nec florida longe
Spectantum recreant oculos Oenotria Tempe
Hoſpitio grauium domus opportuna virorum.
Parte alia, de more, pias operatus ad aras
Sacra facit, Diuumque ſacros inſtaurat honores
Integer Antiſtes iuris moderator, & æqui
Arbiter VRBANVS: gemmata tyara coruſco
Accendit ſplendore comas, nota frontis, & index
Principis, ex humeris apte dependet amictus,
Intertexta auro veſtis, geſtamina nota
Nata miniſterijs ſolemnibus, ars quoque magnæ
Aemula naturæ mores expreſſit honeſtos.
Immenſum aſpectu radiat iubar, edita vultus
Iucundo grauitas ridet ſociata lepore.
Omnia Numen habet geſtusque, oculique, manusq.,
Et faciles nutus, & plena decoribus ora.
Nec non & ſuperis cumulat dum altaria donis.
Liba ferens, cælum manifeſta luce recludi
Deſuper, æthereosque in gyrum aſſiſtere Ciues
Fecerat, ingenuo præ ſe ſtellata iuuentus,

Ali-

Aligeri iuuenes demonſtrant gaudia vultu,
Triticeaq; latens ſub imagine Numen adorant,
Aurea plectra manu, doctoque feritur ab ictu
Barbitos, æterna feruent ſolemnia pube.
Quin etiam thalamos, media inter ſacra, iugales,
Almaque præſenti ſancit connubia nutu,
Auſpicio iungens dextras, & corda duorum.
Ipſe videbatur caſto deperditus igne
Flagrantes haurire faces, & pectore toto
Conſortem Iuuenis, totis ardere medullis.
Grande ſui ſpecimen, ſpem, florida laudis adultæ
Indicat in viridi ſpectabilis indole virtus,
Et vigor, & forti ſpirans è pectore Mauors.
Fœtibus autumnum grauidis, animique feraci
Vbere diſtentum primo ſub vere vigentem
Aetatem haud dubijs credas promittere ſignis.
Inde maritales Virgo circumdata comptus
Tota laborato depicta renidet in auro.
Arguit ipſa ſuam, ſed circumfuſa pudore
Lætitiam. frænat collecta modeſtia ſenſum.
Exprimit ad viuum nitidas induſtria dotes;
Sic decor, & gratis ſtipata leporibus extat
Anceps forma bonum, duplicataque gratia creſcit
Laude pudicitiæ, plenoque exuberat auctu.
Nec pretio ingenium, ſumptus nec vincitur arte.
Illuc Memnonio vectas ex æquore gemmas
Longius, & Lybicos peregrini litoris orbes
Contulerat locuples opulentia. quicquid arenis
Mittit ab auriferis limo pretioſus Idaſpes,
Et Tagus, & Ganges, & copia diuitis Hebri:
Arbiter hæc cernens Albanæ lubricus vndæ
Ceruleum fundo caput extollebat ab imo.

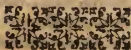
Men-

Mentis inops, hilari præcordia ſaucius œſtro,
Hic glauca canos vmbratus arundine crines,
E'latebris niueas accibat Naiadas. illæ
Patris ad accitum per regna nitentia blandis
Ludentes choreis, velatæ frondibus ibant.
Hac, illac curſus agitant, alacresque recurſus,
Et labyrinthæis intexunt orbibus orbes.
Ludis ſtagna nouis, totumque humente videres
Feruere pube lacum, & campos geſtire liquentes.
Viua putes, viuo labor omnia format in actu.
Ingeminant lætos iucundo murmure plauſus
Auſonij Proceres, & in omnia feſta nitentem
Exercent clamore diem, perque atria paſſim,
Perque domus placidus ſonat interiora tumultus.
Præcipue Amborum, grato quibus aduenit ortu
Connubialis Hymen, iactantur ad æthera laudes.
Chriſte parens rerum, nutu qui ſæcula voluis;
Cui ſociale iugum, cui pronuba vincula curæ,
Qui dum vrbes ſimili ſuccreſcere prole caducas
Præcipis, æterno firmas connubia nutu;
Egregios ſerua Iuuenes, ſerua inclyta Romæ
Pignora, in imperij columenque, decusque latini,
Italiæ res aucturos, claramque daturos
Progeniem, quæ te, tuaque immortalia iura
Aſſerat in priſcos, vindex pietatis, honores.
Vos quoque concordes animis præſtãtibus ambo
Viuite, flos Iuuenum nitidiſſime BARBERINE,
ANNA Columniadum ſplendor, generoſa Virago,
Gloria Romulidum, primo feliciter ortu
Nacta duces, paritura duces; vt vitis ab vlmo
Fulta viret, plantasque eadem ſuffulta maritas
Ornat, & alterius complexibus altera pendet:
Sic

Sic amet, & stricta teneatur vterque cathena,
Nil maius sibi Nupta velit, quam Coniugis ora;
Nil sibi Vir potius, quam mutua gaudia Nuptæ
Munera naturæ, niueæ ver dulce iuuentæ,
Præsidium formæ, flammis augete pudicis.
Auguror è tanto fœcundum cespite germen
Surgere posteritas sero spectabit ab æuo
Heroum serien, rediuiuaque facta Parentum,
Vitales qnicunque olim prodibit in auras
Hauriet è patrio documenta domestica fonte,
Munia seu pacis meditetur, & ocia tractet
Mitis amans caltus, vestigia laudis auitæ
Virtutum in lato deprendet plurima campo;
Non illi trabeæ, lituique, sacræque tyaræ
Defuerint, stimulis irritamenta decoris;
Seu saga laudabit, gentilia signa sequetur,
Iactaque ad externas victricia fulmina gentes;
Vt coniuratas olim Rhodopæia vires
Regia formidet, victæque Borysthenis vndæ
Persoluant liquidum Tyberi de morte tributum.
Sic reor, ingenti iam Bistonis aula timore,
Edonijque duces, & barbara pectora mussant.

CARMEN NVPTIALE
BONAVENTVRÆ RONDININI ROMANI.

VNdarum Princeps ò formosissime Tybri,
Sacra Dionæa velatus tempora myrto,
Surge vadis, famulæ visurus gaudia Romæ.
Iam vaga sed tardi rota temporis attulit orbi
Expectata diù Latij connubia Regni.
En BARBERINO donabitur Alma VIRAGO
ANNA, COLVMNENSES iter formosa PVELLAS.
Non ne vides, quantus Romana per oppida plausus
Æstuet! vt digitis blandè pulsata loquantur
Fila Lyræ! altisonis vt cantibus intonet Æther!
Montibus & septem vocis responset imago!
Ast ego decipior, qui connubialia sacro
Fœdera non credam Tybrim agnouisse sub alueo,
Nouit; & afflatus liquida dulcedine, Regem
Iuit ad æquoreum prænuncius ipse, LATINO
Ederet vt THALAMO Pelagi quoq; Regia plausus.
Forte coronatis musco successerat antris
Tybris, & AVSONII facta immortalia PATRIS,
Et magnos tacita versabat mente triumphos.
Terrarum emeritas qualis tractaret habenas,
Et de Romuleo sanciret culmine leges:

Vt

Vt coniuratos in damna reciproca Reges ,
Et consanguineas per prælia frangere gentes
Iusserit æterno coniungere fœdere dextras :
Vt templa antiquis iam collabentia saxis
In noua mutarit mansuro limine ; & Vrbis
Non defecturo nunc aggere muniat Arcem.
Cum subitò plausus bibulas meditantis ad aures
Venit, Auentinæ qua surgunt ardua rupis,
Et Capitolino vicina Palatia Cliuo,
Assurgit vitreo TYBRIS miratus ab antro,
Et ferrugineum summa caput extulit vnda;
Plaudentum qua læta virum vox impulit aures.
Ecce pharetratum volucrū videt agmen Amorum,
(Circensis quà Roma dabat spectacula palmæ)
Ire triumphali summa ad Capitolia pompa.
Flammeus inuehitur medio inter millia currus,
Cuius Amyclææ fræno seruire Volucres
Exultant, candore niues, & lilia longe
Vincentes, celerique Aquilonia flabra volatu.
Astat Amor medius, solio spectandus eburno,
Bellanti similis, castiget ahenea quamuis
Cassis nulla comas, nec fulgeret ægide pectus
Horrendum Chalybum squamis, non hasta trabalis
Dextram oneret, laterique comes non excubet ensis.
Olli forma ferox, sed blanda ferocia, vultum
Nulla pererrabat nubes lanuginis, illum
Ipsa videbatur sibi delegisse voluptas
Pro sede, & viuis afflasse leporibus ora,
Fert gemino sydus consertum lumine, pennis
Vestitur tergum bicoloribus, inscia vestis
Corpora sunt, humeros crinale perambulat aurum,
Ludibrium Phœbo, placideque volantibus auris.

Cernitur auratis fœcunda pharetra sagittis
Ante pedes, quarum dignatur vulnere magnos
Confodisse Duces, in vilia corda sagittas
Exercere suas odit: sed dextra Columnam
Ferre videbatur, cuius sub vertice ternæ
Spectabantur APES festiuas pandere pennas,
Et BARBERINÆ formare insignia GENTIS.

At pennata cohors, geminato examine currum
Quæ præit, exultat vario indulgere labori.
Pars animat calamos, doctoque loquacia plectro
Barbita, pars lituos, digitisque volantibus errat
Dulcisonæ per colla Chelys, pars aere summo
Pensilis, ad numerum mouet obsequiosa choreas,
Pars sic inuicto Pæana laborat Amori,
Quo percussa cauis respondet nubibus Echo.

Vicit io Bellator Amor, da serta merenti
Roma, subit Tarpeia suo dum limina curru.

Aspice, vt Heroum fortunatissima proles,
TADDÆVS casti prostratus Amoris ab ictu
Langueat, vt solidis religentur corda catenis.

Vicit io Bellator Amor, da serta merenti
Roma, subit Tarpeia suo dum limina curru.

Romuleas inter formosior Heroinas
ANNA ministrauit speculam captiua, resedit
Qua iaculator Amor, dum tela potentia torsit:
Nimirum frontis fuit hæc speculator Ocellus.

Vicit io Bellator Amor, da serta merenti
Roma, subit Tarpeia suo dum limina curru.

ANNA dedit teneri glomerabile verticis aurum,
Quo formauit Amor digitis sua vincla magistris,
Et Iuueni nexu mansuro corda reuinxit.

Vicit io Bellator Amor, da serta merenti

Roma, ſubit Tarpeia ſuo dum limina curru.
O quantum in calida fornace liqueſcit Amoris
Cor. leuiora ſuis incendia paſcit in antris
Ætna Gygantæis buſtum non mobile membris.
Vicit io Bellator Amor, da ſerta merenti
Roma, ſubit Tarpeia ſuo dum limina curru.
Non illi pugnator equus, non lucida curæ
Tela, nec ardentes clypei, galeæue coruſcis
Terribiles criſtis. aliò mens omnis oberrat,
Semper & ardeſcit promiſſa virgine pectus.
Vicit io Bellator Amor, da ſerta merenti
Roma, ſubit Tarpeia ſuo dum limina curru.
Non cordi nemora, aut turbas agitare volantum
Inſidijs, equitumque manus in bella ferarum
Ducere, non virides indagine cingere ſaltus,
Aut canibus montes, aliò mens omnis oberrat.
Semper & ardeſcit promiſſa virgine pectus.
Vicit io Bellator Amor, da ſerta merenti
Roma, ſubit Tarpeia ſuo dum limina curru.
Quem non ſanguineo Mauors in puluere belli
Vincere iam potuit, dum tela nocentia campos
Cæde cruentabant Ligurum. dum Martius ardor
Triſte videbatur bellum importare Latinis.
En ſincerus Amor ſub fræna potentia miſit.
Vicit io Bellator Amor, da ſerta merenti
Roma, ſubit Tarpeia ſuo dum limina curru.
Ne pudeat vinci fortiſſime Ductor Amore.
Ipſe renaſcentis domitor Tyrinthius Hydræ,
Expertus noſtri ſit quanta potentia Regis,
Formauit digitis molliſſima fila ſupinis,
Et volucri tortum verſauit turbine fuſum.
Ne pudeat vinci fortiſſime Ductor Amore.

Æacides Troiæ fatum, dum Scyria Virgo
Vrebat flamma iuuenilia corda potenti,
Aptauit niueo gemmata monilia collo,
Et picturato vestigia Syrmate duxit.
Ne pudeat vinci fortissime Ductor Amore,
Mollia dum pariter vincuntur corda Puellæ,
Non minus Hæc casti succensa Cupidinis igne
Liquitur, & cordis non occultare latebris
Tanta potest venas incendia lapsa sub imas.
Ne pudeat vinci fortissime Ductor Amore,
Mollia dum pariter vincuntur corda Puellæ.
Tu vero ante alias ò felicissima Virgo
Limen adi, famulas & amati coniugis ædes.
Non illum seruire tibi dat purpura vultus,
Non fusus per membra nitor, sed nobile frontis
Imperium, sanctusque pudor, mens ardua cunctis
Apta ministerijs regalibus, aurea magni
Vis animi, ingeniumque ferax, & gratia linguæ.
O vna ante alias fortunatissima Virgo
Limen adi, famulas & amati Coniugis ædes.
Sordet Erythræi soboles pretiosa profundi
Gemma, vbi arenosis ignota moratur in aruis,
Non aliter Virgo, thalamo matura iugali,
Sordet, vbi tectis degit seruata paternis.
O vna ante alias fortunatissima Virgo
Limen adi, famulas & amati Coniugis ædes.
Candida si sterili nascantur lilia campo,
Nullius agricolæ studio nutrita, nec imbre,
Protinus exangues demittunt arida vultus.
O vna ante alias fortunatissima Virgo
Limen adi, famulas & amati Coniugis ædes.
Sic Rosa vernantum Regina tenerrima florum,

Ni matutinis humectet roribus ostrum,
Et gremio excipiat nascentes hospita soles,
Cernitur in medijs pallescere languida rhamnis.
O vna ante alias fortunatissima Virgo
Limen adi, famulas & amati Coniugis ædes.
Iungere felici noua iungere nupta Marito:
Nam coniurato tibi prodiga sydera cœtu
Affore præmonstrant vestra de stirpe Nepotes,
Insignes bello, nulli pietate secundos,
Maiestate graues, blanda feritate timendos:
Qui veterum titulos, & grandia facta Parentum
Vincentes, superis scribent sua nomina fastis.
Iungere felici noua iungere nupta Marito.
Ecce serenato properat Concordia vultu,
Quæ permansuris constringet corda catenis,
Arridensque suis afflabit amoribus ambos.
O alios inter fortunatissimus Heros,
O alias inter fortunatissima Virgo.
At tu parce Puer populo expectate Latino,
Ne fœtæ lædas obstantia viscera Matris:
Sed tibi cum cæco genitrix natura recessu
Formarit vultus, nostræ ad commercia lucis
Exibis: magno sit forma simillima Patri,
Et referat multum casta de Matre decoris.
Vicit io Bellator Amor, da serta merenti
Roma, subit Tarpeia suo dum limina curru.
Contemplatus erat tantæ spectacula pompæ
Tybris, & attonitas admorat cantibus aures.
Cum taciti vultu depromens gaudia cordis,
Effudit tales hilari de pectore voces.
Agnosco plausus. Salue ò Regina dierum
Fortunata dies, quæ gaudia tanta Latino,

Quamuis tarda, vehis populo, nunc aurea nobis
Sæcla reflorescent meliori fusa metallo,
Virtutumque chorus patrijs delapsus ab astris
Gaudebit Latijs errare licentius oris.
At vos Heroes consortia candida vitæ
Ducite, & optatos Romæ proferte Nepotes;
Queis dilecta pedem prætendat ad oscula sacrum
VRBANVS gemini iustissimus Arbiter orbis.
Cernite iam studijs popularibus edita vobis
Gaudia, conceptis displosa tonitrua flammis
Accendunt zephyros, atque impete nubila frangunt,
Tympana dant sonitus, & cornibus æra recuruis
Mista gemunt, passim discors Concordia vocum
Auditur, quæ septenis sub collibus Echo
Excitat, & superæ certant terrestribus oræ
Plausibus, exultant flammantibus astra pyropis.
Lætatur furata nouos è Fratre nitores
Cynthia, quæ totum plenissima circinat orbem
Argento, varijs induta coloribus arcum
Explicat, & pingit Thaumantis Filia nubes.
Sol quoque dat plausus, quamuis crinalia condat
Fulgura, nec campos rubicundus inauret apertos,
Ille adijt Diuum stellata rosaria, festos
Non defecturo Thalamos vt flore coronet.
En etiam vobis ancillatura tenorem
Permutat Natura suum, non plumbeus Auster,
Non Aquilo dominum versabit in aere currum:
At blande aspirans genitabilis aura Fauoni
Expellet medio turgentia nubila cælo
In pluuias resoluta leues, fœcunda marito
Rore suum Tellus gremium ambitiosa recludet
Vndique odorato vestitum syrmate veris.

To-

Totus inexpleta dulcedine fluctuat Orbis,
Stellatusque polus, dant nulla sed æquora plausus
Argumenta sui., liquida fortasse sub aula
Nondum exultantis penetrauit nuncia Romæ
Fama, meis ibo transgressus cursibus Euros
Nuncius, vt nostræ sit fama pedissequa vocis.
Dixit, & excussi per nubes ocyor alis
Fulminis æquorei subit Augustale Tyranni.
Regia consurgit centum suffulta columnis,
Quas durum fingunt imitata corallia saxum:
Cui castigatos conchilia plurima muros
Componunt, teretisque auro formata coronæ
Proiectura viret magnis intexta smaragdis:
Argento postes, hyacinthina saxa recursu
Dædaleo exornant asarota: micantia, vitro
Assurgunt niueo lucentia tecta: Quirites
Cærulei hac peragunt cœtus, tum forte Senatus
Tecta frequentabat, medius Regnator Aquarum
Neptunus solio se se attollebat in alto.
Alga coercebat crines, regale Tridentis
Pondus dextra gerit, populatis India gazis
Multo accendebat saturatam murice vestem.
At circumfusos numerosa sedilia Patres
Accipiunt, mediæ Tybris successerat aulæ;
Talia Cæruleo retulit cum verba Tyranno.
Rumpite nunc tandem importuna silentia cantu,
Barbitaque impulso taciturna lacessite plectro
Aequorei Proceres, Parcarum stamine fusa
Aurea Romanis venerunt sæcula regnis.
Iam BARBERINI generosus sanguinis hæres
THADDAEVS thalami socialia fræna recepit,
Iuncta Duci magni Soboles Augusta COLVMNAE

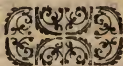
ANNA redorditur Romæ tam fausta merenti
Tempora, Regali Iuuenum par nobile forma,
Par genere, atque animis, par pubescentibus annis.
Plura locuturum Ponti frœnator amicis
Aggreditur dictis. Cælo gratissime Tybri
Exoptata refers nostris connubia regnis,
Et dudum seros quæ sperauere per annos.
Nos BARBERINAS tranquilla per æquora Pinus
Duximus, externas victor cum scanderet Vrbes
FRANCISCVS, Latij referens mandata Parentis,
Veximus & magni naualia docta COLVMNÆ,
Cum premeret Superis Othomania vela secundis:
Sic, cum magnanimo desponsa Virago Marito
Ancillatricem Pelagi nunc sentiat Aulam.
Ite mei Ciues, myrto viridante capillos
Nectite, & appositis læti discumbite mensis.
Neu pudeat citharæ trepidantia fila volucri
Pollicis attactu percurrere, cymbala molli
Sollicitare manu parili discrimina vocum
Alternata sonent numero; sic prælia Pontus
Indicat proprijs gratanti plausibus Orbi.
Nec minus acceleret Nympharum exercitus omnis
Pandere anhelantes tanta ad Connubia dextras;
Muneribusque suis Thalamos cumulare pudicos.
Sardois Cloto nutrita corallia saxis
Quærat, odorato sub gurgite quicquid Hydaspes
Abscondit, Galatea ferat, scrutetur Erythram
Cymodoce, Spathale baccis exhauriat Indum.
Ægypti quicquid fœcundus Aquarius amne
Nilus alit, quicquid Myrrhæ sudator Orontes
Expuit, aut Ganges natiuo pallidus auro,
Nesæe Spioque legant, sed candida Doris
Ar-

Artifici depingat acu, ornatura iugalem
Velamenta thorum, viuas reddentia formas.
Hic primum augusto ter Maximus ore Sacerdos
VRBANVS, triplici vittatus sydere crines,
Vaticana petat templa impellentia nubes,
Pandat vbi afflictis lustralia sæcula terris,
Et totum è cælo virtutum deuocet agmen.
Occurrant gemino terrarum è cardine gentes,
Poscentes veteris diuina piacula culpæ.
Cui prope FRANCISCVS Romanæ spiritus Vrbis
Inuectus celeri sedata per æquora puppi
Tendat Aquitanas cursum Legatus in Vrbes:
Inde Madritani subeat penetralia Regis,
Et teneram sacro excipiat de Fonte Puellam.
Circumstent gemini nectentes mutua Reges
Fœdera: pugnaces demittat Iberia turmas,
Et reuocet famulos pacata Lutetia ciues.
Submittat se se moderanti Romula Fratri
Sceptra Quirinali rutilans ANTONIVS ostro,
Quem iuxta Rhodius Miles fulgentibus armis
Septus inhumanis meditetur funera Mauris.
Hoc Duce succumbent olim voluentibus annis
Hellespontiacæ vexilla minantia Lunæ.
Hinc generosa suum miretur Nupta Maritum
Tela coruscantem, Martique immane minantem,
Quà Phaetontææ sudant Electra sorores,
Tollit & aerias ingens Ferraria turres.
Hos circum lætis soboles numerosa choreis
Applaudat, liquidum ventura sub æthera, quorum
Non erraturo depromet nomina cantu
Proteus. Hinc placido CONSTANTIA rideat ore
Contemplata Nurus CAROLO cum Principe prolē.

Si-

Signabunt aurata tuos ſubtegmina Nuptæ
Fortunate Parens ſimili ſub imagine vultus.
Quem circum ſe ſe natorum Regius ordo
Explicet. Huic animum placet informare per artes
Palladias; Illis bello inſudare decorum,
Et formidatos ſub fræna vocare Batauos.
Hos ſed Roma ſinu complexa tuetur amico
Venantes pulchram per facta ingentia famam.
Hæc ait: aſſenſu fregere ſilentia Patres,
Nimpharumq. chori, dominam qui forte ſub aulam
Intulerant greſſus, mandata capeſſimus omnes
Conclamant, tectoque pedem eduxere volantem,
Atque hilares iuſſo ſe ſe accinxere labori.

CARMEN
FABII LEONIDAE

SPargebat lætis ſub libræ ſydere campis
Pomifer autumnus manantia nectare dona:
Lucebatq. dies magno ſtellantis olympi
Sacra duci, qui celſa animas in ſede locandas
Suſcipit, & iuſta decernit præmia lance.
Cum pater omnipotens ipſum diuina tenentem
Limina compellat, placidisq. ita vocibus infit.

Aſpi-

Aſpicis, ò regni cuſtos fidiſſime noſtri,
Vt tibi mortales plaudant! vt carmine nomen
Extollant, laudesq. tuas! vt ſupplice fundant
Voce preces, & thure Arabò tua templa vaporent!
Ante alias en Roma vrbes te publica honoris
Inter ſigna colit, bellatoremq. ſalutat,
Igne tonans grauidis Tyberina ex arce metallis.
Quippe tuæ fidei, meritisq. ingentibus iſta
Debentur: nec abire meo incomitata relinquam
Munere: namq. alte memori ſub pectore ſeruo
Deuictosq. tua ſtygios virtute rebelles,
Et ſciſſi purgata armis contagia cæli.
Ergo dilectis, age nunc, pete, ſi quid alumnis
Exoptas: promitto libens. Sic fatur: at ille,
Ora verecundo tinctus formoſa rubore,
Regis adorauit ſolium, quod lumine ſeptum
Vndique inacceſſo radiat: dein talia reddit.
Sūme parens, qui cūcta bonus producis, & ornas,
Terrarum, cæliq. potens, te gloria ſolum,
Te plauſus, hymniq. decent: & muneris hoc eſt,
Rector magne, tui, quòd turba fidelis honore
Me decorat. Tu namq; prius nil tale merentem
Donaſti æterno regno, patriaq. beata:
Sydereosq. inter ciues fulgere, tuisque
Alloquijs, vultuq. frui me poſſe dediſti.
Et, ſi tartareum bello ſuperare draconem
Eualui: ſi me ille cadens in tartara ſecum
Non traxit, tanto cum miſcuit aſtra tumultu;
Me tua (quis dubitet?) virtus, tua dextera rexit.
Nunc autem quid plura petam? Sed, quando iubenti
Parendum eſt, dicam, dominoq. audebo profari.
Iam quater exactis Sol menſibus aureus orbem

Com-

Compleuit, primumq. parat concludere luſtrum;
Ex quo commiſſi curam ſuſcepit ouilis
Vrbanus: Regesq. ſupra ſedet arbiter Orbis,
Cinctus honoratam triplici diademate frontem.
Tu noſti, qui cuncta vides, qua mente, quibuſque
Artibus ingenuis, æque & ſapientibus ille
Imperet: hinc partes, & munia principis implens:
Hinc patris officium. Non illum recta ſequentem,
Aut metus, aut dona inflectũt. Quæ ſuadet honeſtas,
Quæ legum præcepta iubent veneranda, tuetur:
Virtutes, pacemq. fouet neue impia poſſint
Prœlia ſacrilegis fidei proſternere ſedem
Auſibus; adiecto Romam munimine fulcit.
Vitam etiam ſancta pro relligione paciſci
Promptus, & extremis caput obiectare periclis.
Hunc ego (quando meis regni primordia duxit
Auſpicijs) multos placidum regnare per annos,
Felicemq. velim; duro ſed turbine rerum, &
Fluctibus implicitus varijs hucuſque laborat.
Singula quid memorem? Vidit Furialibus armis
Prœlia ſæuire italicos inſtructa per agros;
Vidit: & impulſus ſtimulis pietatis acutis,
Ire ſacrum voluit per mille pericla Nepotem
Egregij fratris generoſum, & amabile germen
Sedendas ad Regum iras. Niſi iungere fœdus
Suaſiſſet, ſæuoſq. animis deponere motus;
Iam vultu ſqualens, luctuq; ſepulta iaceret
Italia: & forſan riſus Roma hoſtibus eſſet.
Da, genitor, meliora ſequi: permitte quietos
Perducat ſecura greges ad paſcua Paſtor.
Lætus: & humanas renuentem admittere curas
Tandem conuertat mentem ad renouanda vetuſtæ
Ful-

Fulcimenta domus, quæ flexa recumbit in vnum.
Nã cur THADDÆVS, magnæ spes altera ROMÆ,
Seruandæ quo cura meæ bene nititur arcis,
Sancta maritalis differt in fœdera vitæ
Ferre pedem, firma iuuenis iam ætate virescens:
Gignere cum possit natos, qui laudis amore,
Et virtute patri similes ad inhospita portent
Littora adorandum crucis insuperabile signum?
Promittit certe, sperare & grandia cogit,
Quæ BARBERINÆ pietas est insita genti.
Talibus orauit, pressoq. hic ore quieuit.
Olli subridens superumq., hominumq. creator
Vultu, quo terras hilari sub vere colorat,
Vota (inquit) non cassa moues: turbata procellis
Hactenus irarum fuerint, quæ tempora vixit
Vrbanus, postquam sacra stat puppe magister.
Creuère illius merita: & prudentia maior,
Maior in aduersis rerum experientia fulsit:
Sed current alio quæ mos ventura tenore.
Nunc decreta meæ non vlli cognita mentis
Accipe, & in partem euentus prænosce futuros.
Surgit, vbi pingui Campania rure superbit,
Clara viris, opibusq. potens, armisq. timenda
Vrbs, caput ingentis, domina, & pulcherrima regni,
Quam rigat exigui Sebethi, at nobilis vnda.
Hic sacras inter digno seruata puellas
Coniugio viuit, iam nubilis, Anna decentes
Pulcra genas, multoq; animi candore nitescens.
Non illi antiqua desunt ab origine ducta
Nobilium pace, & bello decora alta parentum,
Qui terra, & pelago partis ex hoste trophœis
Gentilem ornarunt æterna in secla COLVMNAM.

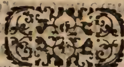
THAD-

THADDÆVM hæc vinclo iam iam socianda iugali
Sponsa manet : sacro sociabit & ipse volentes
VRBANVS ritu: stabili sic Pectore mecum
Constitui ante ortum rerum, & cunabula mundi.
Nec mora : producent gratos connubia fructus,
Progeniem studijs claram pietatis, & armis,
Nec minus insignem doctrinæ laude futuram,
Quæ leges seruare meas, extendere honores
Gaudeat, & cultum, quà sol oriturq., caditque.
Posse ANNAS Orbem partu ditare salubri;
Tempora non vno exemplo docuere peracta.
Cernet APES tectis VRBANVS crescere auitis,
Et cupide omnigenos virtutum carpere flores:
Gaudebitq; tuens. Faxo dein prospera cuncta
Accedant, promissa meo quæ nomine quondam
Seruanti mea iussa viro, numenq. timenti,
Regius expressit vates. vt gloria largis
Addita diuitijs, generisq. potentia late
Conspicua, & terras niteat diffusa per omnes.
Hic finem imposuit dictis: plausumq. dedere
Cælicolæ: Regemq. suum flammantibus alis
Obuelant primi procerum: fremituq. canoro
Sanctum, iterum sanctum, ter sanctum nomine dicũt,
Et cunctorum vnum dominumq., Deumq. fatentur.
Euolat extemplo stellata ab sede pudicus
Missus amor, iuuenum qui corda accendat honestis
Ignibus. Hunc rapidis findentem nubila pennis
Alma Fides niueo gaudens comitatur amictu:
Atq; animos dulci nodans Concordia vinclo:
Et Pax insanis turbari nescia rixis;
Et scintillanti ridentia Gaudia vultu.
Ipse autem Vrbani tacito per pectora lapsu

Se Deus insinuat. nempe & connubia terris
Expectata diu, cæloq. probata sequuntur. (NA:
ANNÆ THADDÆVS THADDÆO iūgitur AN-
Fœmineæ decus illa ingens, & gloria vestis:
Nobilium flos hic iuuenum, Sydusq. coruscum.
Hic dare legem armis; vrbes munire; citatum
Flectere gnarus equum; cæliq. volubilis orbes,
Astrorumq. vias animo percurrere: at illa
Pingere acu telas, viuisq. animare figuris,
Dulcisonos & docta modos formare canendo
Æmula cælicolum, niueis quos moribus æquat.
Nunc ò Romulei proceres, populusq. celebrent
Felices thalamos, & ad aurea sydera tollant:
Nunc septem geminos ornatu diuite colles
Vrbs, domini votis, vt par est, læta coronet.
Seruiat autumnus pompæ, Floresq. ministret,
Legibus inuersis anni: flauescat in aurum
Tybris, & in salsas pretiosior influat vndas.
Audiat vrbs florum, quæ gentis origine claret:
Quæ Barberinas centum per lustra vigere
Vidit apes, multo & coluit splendore decoras,
Audiat, ac pariter lætanti carmine plaudat.
At vos ite procul non sanis flatibus Austri
Corporibus nocui: tristes abscedite luctus:
Anxiaq. infestæ mordentes pectora curæ;
Solliciti cessate metus: solumq. patescant,
Dum festas agimus læto sub Principe luces,
Lætitiæ mentes, atq; auris dulcibus aer.

NIDVS ALCYONIS

IDYLLION
FRANCISCI ROGERII.

ALtius extulerat se se gemmante cothurno ;
Extulerat Latijs Hymenæus ab arcibus ignē
Purpureũ,ingentem;qualis,cum nocte sonanti
Prolixa in seras traheretur pompa tenebras ;
Victrix Cęsareis prçluxit flāma triũphis:
Et nunc ecce tegit viridanti tēpora lauro
Victor Hymen; tenui iam vilis amaracus
    vmbra :
Magna placet:lętoq. ciens genialia vultu
Sydera,Campani prospectat littoris orā,
Quā Ver æternũ venerans felicibus aruis
Præterit illæsos Hyemis clemētia flores;
Quàque fatigatas agitans iam tardior alas
Gaudet odoratis Boreas illūdere Cedris ;
Quis neget? hinc tædam desumpserat immortalem
Festus Hymen,mox Idalio succenderat astro ,
Nil , nisi diuinum, cælesti vt fulgeat igni .
Certe aliqua exposci magna de stirpe virago
Visa;nec alatæ leuis est sententia Famæ;   (LIPPE,
ANNA COLVMNIADVM petitur,tua clara,PHI-

Cæsar triumphans ascendit Capitolium ad lumina rerũ gestarũ claritudine etiã vltra vitã occasũ gloriæ suæ triumphalem diem prorogaturus.

Progenies; heros hanc BARBERINVS adoptat
In thalamum; magnosq. vltrò despondet amores.
Turbata indoluit primò tam grande reposci
Depositum; sed, vt alta suæ persensit alumnæ
Gaudia Parthenope; non dedignata parenti
Ilicet excelsæ natam dimittere Romæ.
Quà via, Campanas it nuntia Fama per vrbes,
It, Neptune, tui per cærula regna profundi.
Conuenere deæ, quascunque beatius æquor
Allicit, & mulcent ab amæni littoris ora
Iucunda aurarum spirantes flamina semper
Pausylipi colles, atque inclyta Mergilline.
Æquorei tubicen Iouis ad noua gaudia Triton
Aduocat: O quanto Neptunus virginis altæ
Magnanimo debet proauo! quàm grande trophæū!
Dixit; & ò quantùm tu gens Neptunia debes!
Illi vel medijs in fluctibus Amphitrite,
Si bene apud memorem veteris stet gratia facti;
Excisam scopulo, & spirantem Pallada signis
Rostratam ingenti fundarit mole COLVMNAM:
Illius inuictæ præclaro munere dextræ
Regia barbarico vos sanguine purpura tinxit:
Instauratorem Romanæ laudis, & artis
Tum volui grato resonare per æquora cantu,
Ionio in magno celsæ cum puppis ab arce
Vidi ego in aduersos iaculantem fulmina Thracas,
Dis classem inuisam toto dispergere ponto.
Sed grauis assurgens rupta modo compede Tethys
Non potuit nostris indicere iura choreis,
Vindicis ac tanti laudes attollere cælo.
Debita, Nereides, proauo præconia; nepti
Reddite: quàm digna hæc proauiti sanguinis heres!

In sacris educta adytis, ad Numinis aras
Excubat æterni custos vbi flamma pudoris;
En quanto laudum cinctu stellata refulget!
Assensere deo nymphæ, plausumque dedere.
Si velit ire mari, credatque COLVMNIA ventis;
Protinus officijs properantibus obuia pandant
Agmina, tum puppim latè comitentur ouantes.
At nunc, quod super est, Laurentū accedere littus
Maturant: ventum est; rapido quà flumine Tybris
Exesamque æuo, dilabentemque ruinis
In cineres, veterem deuoluat in æquora Romam;
Principis VRBANI ni regia iussa tremiscat,
Et lacubus notam, formidatamque potenti
Eridano dextram, vicino claustra profundo,
Ac noua Thyrrenis meditantem fræna procellis.
Hic statio Nymphis; tua lex, Neptune, coercet
Finibus è patrij cupidas excedere regni
Ni teneas; properent aduerso flumine Romam:
Hinc vicina petant Albanis oppida muris,
Ac thalamum inuisant alacres, & carmina dicant;
Lux ea connubio nam Sacra, thorumque parabat,
Sanctius & placitas, æterna in fœdera leges.
Quid procul hic faciant? animis præsentia fingunt
Gaudia Nereides: vt circum forte volabat
Alcyone exposcens nidis ab Doride pacem;
Alite in eximia thalamosq. thorūq. iugalē,
Virginis & mores credūt, animūq. tueri:
Protinus Alcyonen lętanti voce salutant:
Et maria, & sylue resonāt, & littora circū
Alcyonen: Latias nec tātū audita p̄ vrbes:
Apēnini Aquilæ quà vel iuga celsa niualis,
Quà sūmas retinēt Alpes, infraq. tonantē

D. Alcyone Arist. 5. de hist. anim. c. 8. & li. 3. c. 4. Plin. li. 10. c. 32. Ælianus. li. 1. c. 37. D. Basil. hom. 8. in Hexamer. D. Ambros. & alij.

De-

Despectant æthram, grauidas & fulmine nubes
Securæ Iouis, & nidos posuere superbos;
Illò etiã Alcyonen Zephyri vexere secũdi.
Nullas passa moras numeroso gaudia motu
Exiliunt: hilarẽ tẽpestas blanda procellam
Suscitat, & resonis plauduntur pectora lymphis,
Et despumanti canescunt cærula fluctu.
In medio Triton sic incipit: Ite superbæ
Ite deæ pelagi, thalamosque thorumque iugalem
Concelebrate, thorum, quo BARBERINA propago
Pacis ad imperia, atque oti florentis ad artes
Prodeat, Alcyonis velut è nido noua pubes
Nymphæ, vester amor, ac Tethyos alta voluptas,
Prospiciens, tumido tranquilla silentia ponto
Imperat, Æolijs imponit iura procellis,
In cunis regina suis. Agite ite superbæ,
Ite deæ pelagi: sed tu mea buccina cantu
Nunc maiore sona; thalamosque thorumque iugalẽ
Non ego concelebrem, quo BARBERINA propago
Se se effundet, Equo ceu quondam è Palladis altæ
Heroum numerosa cohors in Dardana venit
Mœnia, & Iliacas victrix ascendit ad arces?
Sed mox venturos illustrent bella nepotes,
Bella super Rhodope, vel depugnanda sub Hæmo,
Ingens Threicij quà formidata Tyranni
Porta tonat bellis, & fœta minantibus armis.
Nunc thalamo Pax alma veni: nunc virginis altæ
Stellatasque comas Apibus, nardoque fluentes
Mitis oliuiferę discriminet hasta Mineruę.
Pax ades, Alcyonũ quæ pronuba iungis amores,

In nidis Aquilarũ lapis Æcites, qui mulieribus, cæterisq. animãtibus grauidis salutaris. Plin. lib. 36. c. 21.

Olim Romę in vrbe semper Marit. pacta.

 Nos

Nos canimus; ſiccis at radẽs ęquora pẽnis
Alcyone vocat ecce Thetin ad nota quot-
annis
Fœdera, & ambiguas explorat cauta pro-
cellas,
Suſpectamq. fidem pelagi; ni ſaga latẽnti
Natura alloquio caram ſolata volucrem,
Se ſe interponat, ſeſeque oppigneret vltrò
Officioſa vadem; tunc nidũ exorſa tenaci
Materie, vacuũ tandem ſolidabit in orbẽ;
Orẽ perangusto quẽ mox ingreſſa, fouebit
Spem generis: dederit pullos vbi ſeptima lampas;
Cum Thetide altrices curas partita, viceſque;
Dædala committet gerulo cunabula ponto.
Numinis imperia ò miras edocta per artes
Natura! ò magnæ ſibi conſcia ſemina mentis
Rebus in exiguis, totoque micantia Mundo!
Hac, maris ò Fortuna, pila te ludere namquis
Ille vetat? Deus ille, Deus maria excita ab imo
Vertentem, & duros iactantem turbine nautas,
Veliuolaſque vrbes, illa artis grandia monſtra,
Pinea cæruleis volitantia moenia campis;
Iuſſit ab exiguis furias auertere nidis.
Pax ades, Alcyonũ quæ Pronuba iungis amores;
Æquoreas nidis quæ parturientibus vndas
Sternis, & in media tibi Ver facis inclyta Bruma:
Te ſine nec Genius thalamis, nec Gratia præſit:
Scilicet horrendis nil infœcundius armis;
Quod pax alma parit, Bellum vorat atraque Martis
Ingluuies patet immenſo crudelis hiatu;
Deuorat & populos, & magnas deuorat Vrbes;
Quin etiam ſe ſe perimat ſimul ipſa, cadatque,

tiente, vt etiã in Nuptijs bellicæ cogitationes regnarẽt, nouarũ Nuptarũ crines hasta, hoc est, Mart ſceptro diſcriminati.

De nido Alcyonis. Pli. 10 Hist. nat. c. 32.

Dum

Dum sibi materiem, velut ardor subtrahit ignis;
Ni Belli soboles pariat Victoria Pacem;
Rursus vt in gyrum mortalia cuncta recurrant,
Et vice perpetua Fortuna volubilis erret.
Pax ades, Alcyonum quæ Pronuba iungis amores:
Huc ades Alcyone thalami felicis imago.
Vester in Alcyonis Nido thalamusque thorusque
Apparet, Iuuenes; Italis vbi reddita terris
Pax, & bellorum tempestas atra recessit;
Tum cōnubia læta, hilares tunc demum Hymenæos,
Dulciaque æterno sancitis fœdera nodo;
Adspicimus; dextræque fides en mutua dextram
Iungit: & amplexu gaudes iam coniugis heros;
Oscula vt afflarunt, niuei flos ille pudoris
Irrubuit vultu, demisit lumina virgo,
O decor! in Sponsum timidè mox sustulit audax:
Et noua virgineo trepidarunt gaudia corde.
Talis Apum regi arguto libata susurro,
Semiadaperta sinum, tenui rosa lucida rore,
Casta verecundis occurrit amoribus illex.
Tolle animos, noua nupta; tibi mea buccina cantum
Vibrat: Apum quid tela paues? insigne paternum
Adspice Phidiaco vernantem flore COLVMNAM:
Quæ flores admittit, Apes ne infesta repellat?
Vos agite ad modulos choreā deducite Nimphæ:
Felici thalamo dignum simul edite carmen.
ANNA, licet trepides; decet hoc in virgine. Sed tu
Virgine conspecta quid protinus expallescis
Heros magne? cinis latitantes arguit ignes:
Te ne suo Charites afflarunt fulmine? te ne
Spina ferit, roseo dum te Venus alma flagello
Verberat, edomitumque iugo submittit Amoris?

Qualis in occursu primo tibi visa refulsit
Fortunate heros? Alcidæ an qualis, & Hebe,
Cum dedit æternam coniux æterna iuuentam?
Hæc mortalis erit; sed non minus auspice Phœbo
BARBERINVM altæ genus æternauerit Vrbi,
Maiorum & similes progignet casta nepotes,
Quos inter meritis quis maximus ille coruscat
Ceu Sol, cum summo consistens vertice Olympi
Taprobane in tota nullas iam liquerit vmbras?
VRBANO primos debet mea buccina cantus;
At vos ad modulos choream deducite Nymphæ,
Principe tam excelso dignum simul edite carmen.
Sed quid ego adspicio? Syrenũ turba propinquat:
An de Circæo vestigia vestra secuta est
Illa mari? an vestris irrepit blanda choreis
Dulcibus illecebris, dulcique armata veneno?
Odit adulantes virtutum funera Nymphas (sant;
VRBANVS; procul hinc, procul impia mõstra facef-
Sola, triumphali quæ stat subnixa COLVMNA,
Nullius rea naufragij, pulcherrima Syren
Gloria, sed verax simul, & blandissima cantu
Adsit, & augustum ferat hinc ad sydera nomen.
VRBANO primos debet mea buccina cantus:
At vos ad modulos choream deducite Nymphæ,
Principe tam excelso dignum simul edite carmen.
Magne Pater, genuit quē fortis Ethruria Romæ,
Consilijs grauida æternis quem fata Tonantis
Terrarum peperere Orbi, regemque deumque
Mortalem, humanæ tibi non labor extudit artis
Fulgorem augusti capitis, Cydarimque coruscis
Insignem gemmis, in quas mirabile visu
Quantũ de ꝓpria trãsfundãt sydera luce!

Sũmus Sacerdos gestabat duodecim gē

VRBANO primos debet mea buccina cantus:
At vos modulos choream deducite Nymphæ.
Principe tam excelso dignum simul edite carmen.

mas in Rationali iudicij, in quo Doctrina, & Veritas: Exod. c. 28.

Alcyonen veluti; si puppim hyberna secantem
Æquora ter fausto circumdedit alta volatu;
Vectores læti augurio, nautæque salutant
Cærulea insignem pluma, & candore niuali
Purpureisque simul sparsam fulgoribus alas;
Sic, VRBANE, Seni Galilæo Cymba Tonantis,
Credita, quæ medijs portum sibi destinat astris,
It secura tuis circumfulgentibus altè
Consilijs, quamuis vndosa in mole laboret
Rerum humanarum, atque ingenti fluctuet æstu.
O salue Alcyone toto spectabilis æuo!
Quis te, quis Latiæ tantum decus etxulit Vrbi?
VRBANO primos debet mea buccina cantus:
At vos ad modulos choream deducite Nymphæ;
Principe tam excelso dignum simul edite carmen.
Arne tibi æternum an Latio cum Tybride fœdus?
Nulla ferè vestris diuortia mentibus ex quo
Porsena Romanæ vidit miracula laudis
Coclitis occursu hærentes in ponte phalanges,
Mutij & intrepidos vultus, dum ardentibus aris
Gloriæ, & immenso Patriæ trepidantis amori
Sacrificat dextram. Tua nunc (Deus omnia versat
Alternans per sæcla vices) miracula Tybris
Adspicit, Arne pater; Quid non mirabile princeps
Exerit VRBANVS? solam non ille Tonanti
Inflammat dextram, sed victima pectore toto est.
VRBANO primos debet mea buccina cantus:

At

At vos ad modulos choream deducite Nymphæ,
Principe tam excelso dignum simul addite carmen.
Cum diffusa tuis circum limosa fluentis
Arne palus, Afroque duci, Maurisque cateruis
Clausit iter; deprensa feræ Chartaginis arma
Ethruscis hæsere vadis, ac barbara Virtus
Immẽsæ fremuit labyrintho capta lacunæ.
Eruere ille oculũ Mũdi dux perfidus Vrbẽ
Dũ parat, ipse oculũ nebulosi verbere cæli
Perdit: Atlantæi tergo quamuis Elephanti
Arduus Italiæ insultet, Latijq. feroces
Barritu ꝑturbet equos, & fluminis instar
Niliaci latis diffuderit agmina campis;
Te minor, Arne, furit, passus tua vincula discit
Tybridis iratas quantus rotet impetus vndas.
At, modo syderea cũ Sãctior Annus ab arce
In populos effudit opes; ne splẽdida tantis
Muneribus dirus populetur sæcula Pluto;
En Pater VRBANVS pietate armatus, & alta
Mente Salutares Stygijs prædonibus vndas
Obiectans, ipsum ductorem excæcat Auerni.
O Libani Cedris, par ò Victoria Palmis!
Dat primos, VRBANE, tibi mea buccina cantus;
Arma Stygis superas, an non mortalia vincas?
Altior exsurgat te Principe vt Ælia moles
Adspice; nunc verè titulos oblita sepulchri
Arx erit: hostiles iam prouocet illa cateruas,
Spargat vicinis inhumata cadauera campis;
Iam, pluuias cum festa vomẽt incendia flammas,
Dædalei nimium ne pompa superbiat ignis;

Alludit ad Labyrinthũ Porsenæ Clusinũ, de quo Plin. lib. 36. c. 13. Liu. 2. lib. Dec. 3. ferè initio.

Punicus Cyclops non id multũ doluit, quod exinde vno tantũ oculo visurus esset Autoramis; nõ enim Galatẽã, sed Amaryllida cõcupiuerat.

Quantò plus illinc animis tua Gloria fundet
Lucis, & Herculeo radiabit clarior astro!
Dat primos, VRBANE, tibi mea buccina cantus:
Arma Stygis superas, an non mortalia vincas?
Martis vt insonuere tonitrua sæua, minæque
Irarum ingentes; Reginæ protinus Vrbi
Prospicis, ac patrijs assurgis in ardua curis
Consilia, Europe tanto quid turbida motu
Parturiat; quas regna nouo collisa tumultu
Bellorum in longas properent ardescere flammas;
Quid ferat armorum cursus; Mauortia quò se
Nubila circumagant Alpino horrentia cælo.
Stans in procinctu Virtus tua non sibi somnos
Permittit, nec tam sceptris innixa recumbit,
Quam sua sustentat prudenti robore sceptra.
Excubat Italiæ in medio, Romamque vetusti
Admonet Imperij, fessasque attollere vires
Suadet, & Astreæ validam sacrare senectam:
Dat primos, VRBANE, tibi mea buccina cantus:
Arma Stygis superas, an non mortalia vincas?
Impia cum gelidi ardescant in bella Triones
Consulis Italiæ quàm prouidus! & sibi Romæ
Forsan Hyperborei promittant astra Gigantes,
Effrænoque ruant opulenta ad mœnia cursu.
Ipsi nec possint insani Martis habenas
Connixi retinere manu, quos atra procellis
Seditio inuoluit castrorum, ac turbine cæco
Circumagit Bellona duces. Cum se duce vulgus
Militat armatum; quos non Prudentia casus,
Fœcundam scelerum quam non expauerit Hydram?
Talis erat Cyclops, toruæ cum frontis adempto
Lumine, nequidquam puppes sequeretur Vlyssei.

Per freta præcipiti cursu: premit altior vnda;
Altius Ætnæi consurgunt pectoris iræ.
Dat primos, VRBANE, tibi mea buccina cantus:
Plura quid his addam? certè maiora supersunt,
Quæ leuis ista tubæ non euulgauerit aura:
Clausa sed augustæ seruant Sacraria mentis;
Innascens aurum claris tegit ima tenebris
Terra; comas nemorum cælo diffundit aperto:
Maiores gemmæ latitant maiore profundo:
Quàm vultu præfert, gremio sic plura recondit
Natura: & quamuis errantia sydera vulgus
Credat, quod dispersa apparent ordine nullo:
Nil egit temere toto Sapientia cælo.
Callida quid garris hominum sollertia? numquam
Admirabilior; quàm cum mentita decorè
Fortunæ faciem simulat Mens prouida casum.
Iam dedit VRBANO primos mea buccina cātus;
Proxima pro meritis cui Gloria seruat honores?
Te, FRANCISCE, canā; toties maria alta premētē
Victoremque Hyemis, tempestatumque furentum
Vidi ego, turbato viderunt æquore Nymphæ
Imperturbatos generoso pectore sensus
Gestāntē: quid enim? quamuis hinc vasta Charybdis,
Hinc se Scylla canum latrantibus effera monstris
Attollat; magni incœpti sibi conscia, Portus
Ipsa sibi est medijs Virtus immota procellis.
FRANCISCO notos debet mea buccina cantus:
At vos ad modulos choream deducite Nimphæ,
Principe magnanimo dignum simul edite carmen.
Magne triumphator pelagi, cui Purpura defert
Se se iterum, vt victi spolium memorabile ponti;
Vnde tibi tenero tam constans robur ab æuo?

An vultum ipsa suum Virtus ostendit Honesti
Splendore eximio radiantem, & dia rotantem
Fulgura Luciferi viuam superantia flammam?
Mentis in arcano num te dignata recessu
Sanctius affari Sapientia? mentis ab arce
In roseos fluit ecce tibi lux aurea vultus,
Quam tua Roma colit, quam fortis Iberia Soli
Præferat, occiduas cum se demergit in vndas.
Lucida diuino tibi frons Oriente refulget.
Dat, FRANCISCE, tibi notos
mea buccina cantus;
At vos ad modulos choream deducite
Nymphæ,
Principe magnanimo dignum simul edi-
te carmen.
Ipsa tuæ pacem quin Gallia frontis amauit,
Gallia bellatrix, cui nil formosius ostro
Largiter effusi per lactea membra cruoris;
Aurea cæsaries cui ferro pressa comanti
Horrificum adsimulat rutilanti luce Cometen;
Illa suas quàm pæne tubas absistere cantu
Iusserat, elatos requie damnâuerat enses!
Te suadente, viris cognata sequentibus arma
Pax vultu meliore fuit; nec fata negarunt
Quas tibi dilatas maturo tẽpore reddunt
Orbi paciferas æternæ frondis Oliuas.
Dat, FRANCISCE, tibi notos
mea buccina cantus;
At vos ad modulos choream deducite
Nymphæ,
Principe magnanimo dignum simul edite carmen.
Sic Patrui decora, vt laudes æquaueris olim,

Ab Oriẽte Cæli motus, qui prima & manifestior via ad inuestigandũ Deum. D. Th. 1. par. q. 2. art. 3.

Martis Palæstra sine oleo. Certe oliua tarde crescit, & sero trans Alpes peruenit. Plin. li. 15. cap. 1.

Cæsareæ veluti succrescens æmula Palmæ
Augusti præsagus honos noua Palma de-
coros
Extulit in cælum ramos, nidoq. frequenti
Excepit niueas victrici in fronde Colūbas.
Quem non magna tui teneat fiducia fati?
Nos fugiant licet astra, qnibus regnantibus auras
Duxeris ætherias primum; satis inclyta frontis
Sydera nosse tuæ; micat his regale serenum,
Lætaque maiestas, exporrectusque benignæ
Mentis amor; iustis hinc obuia Gratia votis
Progreditur, dubiasque moras, tristemque relegat
Pectoris astuti noctem, cæcosque recessus.
Dat, FRANCISCE, tibi notos mea buccina can-(tus:
At vos ad modulos choream deducite Nymphæ.
Principe magnanimo dignum simul addite carmen.
Nostro sydereis è floribus addite sæclo
Nectar APES, cælo deducite mella sereno:
FRANCISCO similes agè da THADDÆE nepotes;
Et patri similes dederis; nam mira reuinxit
Vos animi, & morum concordia: non procul ambos
Qui se ope diuina sacrisque ANTONIVS armis
Extulit, insequitur, gressu Virtutis ouanti.
Viuite vos Romæ tria sydera, viuite cælo
Dilecti fratres, veterum decora alta parentum:
Vobis per similes exoptat Roma nepotes.
At vos ad modulos choream deducite Nymphæ,
Felici thalamo dignum simul edite carmen:
Dicite THADDÆVM primò, mox ANNA sequa-(tur:
Deneget armorum ne Duci mea buccina cantus?
Præfuit Insubriæ, quà se Phaetontius amnis,
Ceu velit antiquas & adhuc restinguere flammas;

De Palma futurā Augusti magnitudinē portendente Suet. in Vita, cap. 94.

Lata

Lata vomit super arua, & campos victor inundat.
Illius altus amor, quamuis flagrantior Ætna
Ipsis Eridani sit inexsuperabilis vndis;
Non reus incensi quondam damnabitur Orbis:
Hoc vnum Phaetontis habet, quod Solis ab alto
Ipse etiam curru venit, sed Sole tenente
Rectũ iter, & proprias rite emoderante quadrigas:
O decus, ò casti dignissima amoris origo!
O amor, in thalamis cui peruigil aurea lampas
Vrat purpureis redolentia balsama flammis.
Cui pleno radiet vultu lætissima Phœbe,
Sydera quę spectent nullo suffusa rubore.
Iamiam age da Nuptæ lætos mea buccina cantus:
At vos ad modulos choream deducite (Nymphæ,
Virgine tam pulchra dignum simul edite carmen.

Pleniluniũ felix habitũ Nuptijs antiquitus. Euripides in Iphigenia in Aulide.

An tibi ab Eridano miserunt succina Nymphæ
ANNA? suas lacrymas sic in tua gaudia vertant:
Purior electro crinis tuus, illud amœni
Verticis ambrosios exspirans germen odores:
Ah, caue ne ferro violes; seges aurea ferrum
Respuit; effusis decorat qui crinibus Orbem,
Phœbus si capitis summum decus exuat alti;
Ponat mæsta comas simul & Berecynthia mater:
Horrida conglacient tenebrosi sæcula Mundi.
At vos ad modulos choręam deducite Nymphæ,
Virgine tam clara dignum simul edite carmen.
ANNA COLVMNENSES intermicat Heroinas
Ceu Phœnix inter volucres, & ceu Venus inter
Astra, Ioui socios vbi iunxit amabilis ignes,
Fœcundos ignes, genialia lumina terris.
At vos ad modulos choream deducite Nymphæ,

Virgine tam excelsa dignum simul edite carmen.
ANNA alias tantum supereminet Heroinas,
Herculeæ quanto sublimior illa Columnæ
Stat moles alijs; nostrum quæ terminat Orbem,
Quæ trans Oceanum secretum prospicit Orbem.
ANNA, tibi elato resonat mea buccina cantu:
Sic decet: en Vrbi, en toti spectabilis Orbi es.
Te Pompeiano domus, vt Romana theatro
Imposita in thalamos Dominam susceperit aureos;
Gaudebit Fortuna loci, nam sanctior illinc
Clarior & multo virtutum pompa tuarum
In totum radios latè diffuderit Orbem.
ANNA, tibi elato resonat mea buccina cantu:
Iam, quæ vicino regnauit libera campo,
Si spectatricem proprijs te cernat in hortis;
Cum duce sub Zephyro legio cultissima florum
Riserit in varios pulchrè distincta maniplos;
Vultus, ANNA, tui melius vernantis honores
Mirata, excelsosque animi stellantis honores;
Omnia iurabit Chloris per sydera nil se
Aut his, aut illis spectasse beatius vnquam.
ANNA, tibi lætos geminat mea buccina cantus:
Flora; quid intentos in me defigis ocellos?
Dicet; amor florum nil præter inania curat,
Delitiasque breues, fugitiuaque gaudia Veris;
At vobis, animo qui semper in ardua tendit,
O similes oculi, cum prospectare iuuabit;
Nil præter patrium par est occurrere Cælum.
Flores, ANNA, tuos afflat mea buccina cantu,
Euocat & fructus: sterilis quò gaudia formæ?

Theatrũ Pompeij ibi ferè, vbi nũc Ædes Barberinæ. Antiquarij.

Flore infœcundo quid inanius? Adſpice Veri
Floridulo vt diues frugum ſucceſſerit æſtas;
Adſpice vti ſocio coniuncta ſuperbiat Vlmo
Vitis; vt aſperius nectar Vindemia Soli
Offerat, ille coquit radijs & mitigat æſtu:
Hinc vbi purpureo feruéſcēt dulcia fluctu
Gaudia, queis Annum felix Autumnus
inundat;
Accumbens epulis generoſi plena Lyæi
Porrigi apollinea dices tibi ꝑcula dextra;
Tantū lucis ineſt, tātus viget ardor ī illis!
Tu noua Nupta neges ab amœnæ flore
iuuentæ
Exigere & fructus? thalami quid gau-
dia differs
Heroū ſobolē, magnæ noua lumina Romę,
Et BARBERINÆ vernantia ſydera gētis?
Flores, ANNA, leues difflat mea
buccina cantu:
Quid tantū ſterili iuuat impēdiſſe decori?
Sic Platano (vt memorant) laticem affu-
dere Lyæum
Sæcula priſca, ſibi cum luxu Roma placeret,
Ignigena vt Baccho gelidas attolleret vmbras,
Dilectoque nouas hilararet nectare frondes:
At genus arboreum, pomis quodcumque creandis
Vtile, contemptos, ah, fertilitatis honores
Indoluit, ſterilis dum prætumet ebria ſyluæ
Gloria, & excluſo ſibi clara ſuperbia Sole.
Euocat, ANNA, tuam ſobolem
mea buccina cantu:
Sic decet: Heroum natalibus inſonet altè

Tritō iure te. metū ſplēdidè laudat; vbi .n. nō ſunt vites, ibi nec Tubicines ex Anacharſis ſentētia apud Ariſ. I Topicis. Hāc ob cauſam (vt opinor) æuo noſtro in toto ferè Oriēte apud nationes ſuperſtitioſe abſtemias, aut nullus Tubæ clangor, aut perobſcurus, & ſemiuocalis.

Platani infuſo mero enutritæ. Plin. nat. Hiſt. 12. cap. I.

Olim in Nuptijs Principū (niſi me cōiectura fallit)

c Vox

Vox animoſa tubę: placidas ī luminis oras *Tubæ cantus, & Claſſicum.*
Illa vocet, quæ mox in fortia bella ciebit.
Sed thalamo Pax alma venis: tecū ANNA refulget
Ceu Phœnix inter volucres, maris inclyta Phœnix
Alcyone, victris Hyemis cui flamma iugalis
Suadet in aduentum Brumæ componere nidos:
Nec potis immenſi maris hanc reſtinguere flammā
Vnda: procul noſtro cum ſe procul Orbe remouit
Ille potens rerum Genius, fax aurea Mundi
Sol; tunc illa calet ſobolis fœcunda creatrix:
Ipſa ſibi Sol eſt, magni nil indiga Solis.
Euocat, ANNA, tuam ſobolem mea buccina cātu:
At Sponſum in thalamos geniali ſydere fulgens
Heſperus, elata veluti face Signifer arcis
Arma ciet, ciet arma; leues in bella cohortes
Exiliunt: cæci rabies furit aſpera Martis.
Iam iam agè vibrato cane Claſſica buccina cantu;
En præſtans animi generoſis ignibus Heros
Æſtuat, impatienſque moræ ſublimis anhelat
Coniugis in vultus, inque altæ lumina formæ.
Ille tuo quondam ſic gloria nata Tridenti
Neptune (heroem diſpar ni ſignat imago)
Lætus odoratur bellum, Martique propinquo
Proflat magnanimas tumidis è naribus iras,
Hortantique tubæ hinnitu reſponſat acuto,
Vndantemque iubam quatiens, crebriſque procellā
Greſſibus agglomerans, pelagi turgentis imago
It campo: ſpumis albeſcunt ora refuſis,
Frænaque: & inſtantem præſumit imagine pugnam,
Et queritur certos nimium tardare triumphos.
Iam iam agè vibrato cane Claſſica buccina cantu.
Sed thalamo Pax alma venis; tecum ne Columbæ
Aduo-

Aduolitant? bellum (video) geniale propinquat:
Commodat hanc volucrem & rigido Venus improba Marti: Columbæ internuntiæ in bello. Pli. 10. nat. Hist. cap. 37.
Inter Romuleas Aquilas quondam ausa vagari
Ad magnos dimissa duces è turribus altis
Per cælum instantis properauit nuntia belli,
Nuntia Ciuilis quæ dignior isset amoris.
Felix vester amor, cui prætrepidantibus alis
Nulla per aerios volat internuntia fluctus;
Præsenti manifesta fide sed gaudia constant,
Illo ab inexhausti manantia fonte decoris
Gaudia, per quem animi translucent sydera, vultu.
I procul, i pauidæ tu nuntia penna Columbæ.
Huc ades Alcyone thalami regalis imago,
Ver geris innatum quæ versicoloribus alis;
Paciferamue geris pennis gemmantibus Irim;
Te longe exsuperat sed sola COLVMNIA virgo,
Miranti volitans portentum nobile Famæ.
Pax ades, Alcyonum quæ Pronuba iungis amores:
Huc ades Alcyone quæ ponis in æquore nidos.
Ecce nouos thalamos aulæa simillima ponto,
Sed placido, & nullis turbato fluctibus ornant,
Cærula quæ texto densarunt vellere Seres,
Institaque adsutis decorant argentea limbis.
Felix ò thalamis iam parturientibus omen!
Nō Mundi pars vlla mari fœcundior alto: De Maris fœcūditate Plin. lib. 9. cap. 2.
Nō aliam in speciē, cum se natalibus vndis
Extulit alma Venus, patrioque arrisit Olympo;
Viuida candenti spumarunt cærula fluctu.
Viuite Nereidum vos gaudia, viuite cælo

Dilectæ volucres, thalami regalis imago,
Viuite vos thalami iam parturientis imago.
Pax ades, Alcyonum quæ pronuba fungis amores
At ſimul exultent genialis prædia Martis:
Tuq. agè vibrato Claſſica buccina cantu. Triton loquitur Salaciæ filius.
Aurati vetum eſt ad fulcra iugalia lecti
Citrea fulcra, recens quæ vertice ab Atlantæo
Palladia ad terram ceciderunt ſecta bipenni,
Vt tanti poſſint immenſum pondus amoris
Ferre, graui nunquam ſenij tentanda veterno.
Hic Charitum deducta manu, deducta leporum
Paſſibus, accubuit cupido noua nupta marito:
Inter Apes recubans vbi connubialia mella
Libarit, dulces atque exſaturauerit iras;
Languidulos illi iunget placata ſopores.
Vlterius Nymphæ ne tendite; Sol vbi ſe ſe
Æthiopum ad menſam noſtro ſubduxerit Orbi;
Qua ſatur Ambroſia, quo Nectaris ebrius hauſtu,
Veſtigare nefas. Mea buccina deſine cantus:
Vos quoque, Nereides, par eſt abſiſtere ludo.
Vitreaque exactis decedere ad antra choreis:
Cernitis? Alcyone ſcopulos, & nota reuiſit
Per freta præruptis impoſta cubilia ſaxis.
Deſine iam feros mea buccina deſine cantus:
Certus ineſt rebus modus, & ſua Gratia fini:
Ille etiam, impleuit fama qui nominis Orbem,
Alcides poſt exantlatos mille labores
Tandem intra poſitas clauſit ſua facta Columnas.

EPITHALAMIUM
FRANCISCI ROSSERMINI PISANI.

TErris quæ noua gaudia,
Quis plausus Latiæ gentis, & insolens
Vndique Populos nota per omnes
Lætitia? En nitido Phœbus sublimis ab Axe,
En Phœbi soror, agmina
Stellarum, roseum vecta per Aethera,
Splendidiora trahit;
Proh quanta fruitur Tellus dulcedine, quamque
Festiuus ouat, gestit & Orbis;
Regnat vndique plausus,
Plaudit vndique risus,
Ridet vndique faustitas.
At quid iucundos Mundi portendere sensus
Iniucunda meæ contendunt murmura vocis?
Quid plausus numeris imparibus student
Aequare innumeros, Musica quos meliùs
Ore canoro memorat Syren?
Illa, quæ pulcræ Pelago Sororis
Emersa, & Patrias natans per vndas
Carmine fausto sectator iter,

Curſusque tuos voce ſecundat
ANNA, dum Lares beatos
Magnæ Parthenopes relinquens
Ad fortunatæ contendis mœnia Romæ.
Illa, quæ vaſti, ſibi grata, Ponti
Regna, ſororum, liquidasque domos,
Et quicquid pulcri ſalſis regnator in vndis,
Gratique Neptunus fouet,
Contempſit, magis vt culta ſuperbiat
Meliora nacta Regna,
Soliumque celſius freto
In COLVMNENSI, Dominique fulgens
Claro Stemmate Principis,
Stemmate, quod Sceptris, ſacriſque inſigne Tiaris
Nobilitas Clara notat immortale COLVMNA.
Gaudia melius, melius plauſus
Illa narrat, & recentis
Noua ſigna fauſtitatis.
Canit ecce: iam benignis,
Arrectisque melos auribus excipite.
Canit illa, non maligni
Vt dulcedine cantus
Sopiat gentes, miſeroque tandem
Perdat ſubdola funere;
Non illa doli, non illa necis
Canit Artifex nefandæ,
Non illa falſos exanimat viros,
Quæ docta moribus PHILIPPI,
Magnorumque Parentum
Prodeſſe cunctis didicit, & vitam dare.
Audite quos è pectore
Fundit dulciloquo modos.

Per-

Perge (dicit) ANNA, fœlix,
Perge littus ad Latinum,
Perge liminis Paterni
Ad cupita tecta, perge.
Te veniente Roma plaudet,
Profperamque fe putabit:
Te veniente fe beatum
Dicet Populus Quirini,
Aureifque Tybris vndis
Gaudia parta publicabit.
Perge, nam Cælum rofeo feremum
Lumine fpondet iter,
Tibi mitiorque Iuno
Nube pulfa pellit imbres,
Te iuffa Patris, votaque Fratrum,
Exoptant auida, petuntque mente:
Te Roma plaudens allicit,
Roma à te nimiùm diù relicta.
Ergo, fœlix, ANNA, perge,
Perge littus ad Latinum,
Perge liminis Paterni
Ad cupita tecta, perge.
Te veniente Roma plaudet,
Profperamque fe putabit:
Te veniente fe beatum
Dicet Populus Quirini,
Aureifque Tybris vndis
Gaudia parta publicabit.
Perge ò Romulei Gloria Nominis,
Germen magnanimæ grande Propaginis,
Cura Mufarum, Venerum venuftas,
Pupilla doctæ Palladis,

Vna Charitum voluptas,
Vnica niuei gemma Pudoris,
Fax Amorum, ſplendor Orbis;
Humaniſſima Virginum,
Formoſiſſima Coniugum,
Excelſiſſima Principum
ANNA, cui geminis coruſcant
Lumina ſyderibus,
Cui coma rutilo fluctuat auro,
Cui vernant malis Lilia mixta roſis:
Cuius labra Corallina,
Cuius lactea colla,
Cuius candidulæ manus
Spirant vndique Amores,
Spirant vndique gratias;
In cuius facie regnat amabilis
Maieſtas hilari iuncta modeſtiæ,
In voce lepos, in fronte decus,
In motu grauitas, in ore riſus.
Ergo fœlix, ANNA, perge,
Perge littus ad Latinum,
Perge liminis Paterni
Ad cupita tecta, perge.
Te veniente Roma plaudet,
Proſperamque ſe putabit:
Te veniente ſe beatum
Dicet populus Quirini,
Aureiſque Tybris vndis
Gaudia parta publicabit.
Perge, namque BARBERINÆ
Te ſtudia Gentis poſtulant
ANNA, te Coniux tibi deſtinatus

Men-

Mente iamdudum cupida repofcens
Cupit in Patrijs vifere Laribus,
Cupit optatos cernere vultus:
Coniux è Proauis editus Inclytis
Exemplar Iuuenum nobile Principum,
Amor fuorum, fpes Parentum,
Gloria Romæ;
Coniux, quem noftræ emiffum vix lucis in auras
Excepit Charitum turba decentium,
Quem lacte Virtutes fuo
Nutriuere tenellum,
Quem Pietas fouit, Relligio docuit,
Cuftodiuit Honeftas:
Cui Pallas doctis artibus ingenium,
Cui generofa mauors
Armauit valido pectora robore.
Ergo fœlix, ANNA, perge,
Perge littus ad Latinum,
Perge liminis Paterni
Ad cupita tecta, perge.
Te veniente Roma plaudet,
Profperamque fe putabit:
Te veniente fe beatum
Dicet Populus Quirini,
Aureifque Tybris vndis
Gaudia parta publicabit.
Vt benè fundatis moles innixa Columnis
Confirmata fuo pondere fiftitur,
Nec ruitura nutat,
Agitue rimas, aut labat effero
Ventorum quaffata furore;
ANNA, BARBERINA tandem

Sic

Sic Domus in te olim validè ſtabilita recumbet:
Domus Heroum generoſa Parens
Magnis fœta Parentibus,
Magnis fœta Nepotibus,
Sed longè VRBANO fortunatiſſima partu;
Domus vndè Iura Mundo,
Vndè Faſces, vndè Sceptra,
Infulæque, Purpuræque,
Vndè honores, vndè Magni
Manant decoro gurgite Principes;
Domus immenſo diues honore,
Cultu ſplendida diuite,
Sceptris fulta ſuperbis
Frœnare nata ſubditum
Legibus Orbem.
Quarè oneri ſuccede volens, ò ANNA, beato:
Namque tibi Domus hæc adhærens
Inconcuſſa minis, firmaque ſemper
Spernet immanes odij procellas,
Spernet effrœni rabiem furoris
Inuidia maior, celſumque ad ſydera culmen,
Attollens ſummo ſe ſe immiſcebit Olympo.
Ergo fœlix, ANNA, perge,
Perge littus ad Latinum,
Perge liminis Paterni
Ad cupita tecta, perge.
Te veniente Roma plaudet,
Proſperamque ſe putabit:
Te veniente ſe beatum
Dicet Populus Qurini,
Aureiſque Tybris vndis
Gaudia partá publicabit.

Vt duplex olim Oceanò Columna
Exerens celſum caput, & ſuperna
Aſtra contigens propiora fronte
Poſt feros Ponti, miſeroſque caſus
Alcidis dubijs meta laboribus
Exoptata diù ſtetiſſe fertur:
Sic tu par geminæ Columnæ
Non poſt immitis deſcrimina ſæua profundi
Iam tuo Alcidi meliore ſorte
Fies meta cupidinum:
Alcidi verè egregio, qui poſſit Atlantis
Tutiùs infracta Mundum ceruice cadentem
Siſtere, ni melior mentito VRBANVS Atlante
Natus ad innumeros regendos
Suſtineat firmis innixum viribus Orbem:
Qui Pacis Auctor, Præſidium boni,
Pietatis amans, Tutor honeſti,
Virtutum Pater, aureæ
Felicitatis Artifex,
Maximusque Maximorum
Se dignum ſceptris, Imperioque docet.
Huius quis titulos queat,
Raraque magnarum prœconia dicere laudum?
Mæcenas eſt hic Vatum generoſus Amator,
Vateſque clarus, atque Muſarum Decus;
Hic eſt, quem Patrio grandis facundia melle
Ditat, & omnigenis Sapientia prodiga donis,
Criminum vindex, ſcelerumque terror
Hic eſt: quem Impietas ferox;
Quem Serpentigenis nequicquam armata flagellis,
Et ſtrata Sacro ſub Pede perfida
Hæreſum pauet Propago;

Quem

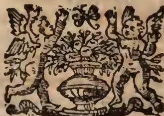
Quem sæuus regnis Phlegeton formidat ab imis,
Quem veneratur Axis,
Pronaque supposito poplite terra colit.
Hoc Orbem moderante Dia Cælum
Posthabet terris, hominumque gaudet
Astræa datas habitare Plagas;
Regnat pleno Copia cornu,
Sæcula prisco fusa metallo
Currunt, Paxque redit placido optatissima vultu;
Illa, quæ quondam Ausonijs in oris
Vexata Regum belligeris minis,
Irarumque agitata procellis
Exul ad ignotæ cessit confinia Gentis:
At demum in Veterem reducta sedem,
Auspice te, amissæ fruitur ditionis honore,
FRANCISCE, ò Regum solus, qui concita posses
Pectora, sanguineosque orbis sedare tumultus,
Dignus, & expulsam ad nos iam reuocasse quietem.
FRANCISCE magni, ò aurea PATRVI,
O rerum, ò mundi Cura, decusque,
Tu medulla Gratiarum,
Tu lux splendida patriæ,
Tu sydus Latij, Populis venerabile, Cæli,
Tu terris Pater, & Custos es;
Sæua per te Martialis
Arma detonant furoris,
Per te funesti metuenda pericula belli
Exultant repulsa tandem,
Tibi cruda corda Mauors,
Rabidasque subdit iras,
Tu gaudium,
Tu Romæ spes,

Tu Gentis gloria,
Tu ſplendor es;
Per te redempta nobis
Incunda florent otia,
Palladis cultæ renouantur artes,
Phœbuſque Muſarum Choros
Lætus ad aſſueti inuitat modulamina cantus,
Vt tuos plauſu referant honores
FRANCISCE, laudum culmen amabile,
Flos BARBERINI Sanguinis,
Sol BARBERINI Luminis,
Fulgorque Oenotriæ Togæ.
Ergo fœlix, ANNA, perge,
Perge littus ad Latinum,
Perge liminis Paterni
Ad cupita tecta, perge.
Te veniente Roma plaudet,
Proſperamque ſe putabit:
Te veniente ſe beatum
Dicet Populus Quirini,
Aureiſque Tybris vndis
Gaudia parta publicabit.
Vt Virgo Armipotens ingentē amplexa Columnā
Virtutem ſignat, nullo perfracta timore,
Quæ facere forti corde gentes fortia,
Perferre & animis ardua infractis docet:
Sic per te Virtus manifeſta patebit
Maxima, Magnanimus generoſo in pectore Coniux
Quam tuus claudit, validæq. vires
Mentis, roburque inuictæ inſuperabile dextræ;
Nam tibi adiunctus Sobolem daturus
Terris egregiam, ſuos

Vir-

Virtutem in natos patriam diffundet, & Orbi
Quot natos, martes totides generabit Alumnos.
Auguror; ab eius prole Roma iam sibi
Incolumitatem spondet, & tuta omnia.
Auguror; ab illa Luna defectum timet
Thracia nunc etiam, frangendaque cornua plorat,
Euenientque olim haud seris voluentibus annis
Quod mens cumque canit facti præsaga futuri.
Ast Othomannigenas
Cædibus intereà te domuisse manet
Belliger Antoni, exemploque animare Nepotes
Venturos, & strage viam monstrare triumphis.
Et, spero, efficies, tua,
Nam pollicetur pectoris indoles;
Alacerque magnæ mentis, & notus vigor.
Ergo, fortis arma sume,
Sume tela, sume ferrum,
Inque Thracium Tyrannum,
Inque Barbaros feroces
Tela stringe, stringe ferrum:
Stringe, nam prono tibi corde supplex
Regina quondam Carpathij maris
Supplicat Rhodos, tuæque
Militiæ gratissima sedes,
At nunc Odrysiæ infelix feritatis Asylum.
Age (nam tanti palma triumphi
Te decet) arma cape,
Eijce non merita crudelem à sede Tyrannum,
Redde & Militiæ Sacræ
Olim cupiti tandiù regni Lares.
Et, puto, reddes, Crucis illa namque
Spondet Tessera Candidæ,
Quæ

Quæ tibi validum pectus obarmat.
Iam fractos video cedere Barbaros,
Iam fera immitis lacerata lunæ
Cornua æterno sua regna Soli
Linquere, & fusis Erebi Cerastis
In sua tandem tecta redire
Sentio Heroas Melitensis oræ;
Iam plausus resonant, & tua Adoreis
Cerno tempora mille complicari.
Ergo fœlix, ANNA, perge,
Perge littus ad Latinum,
Perge liminis Paterni
Ad cupita tecta, perge.
Te veniente Roma plaudet,
Prosperamque se putabit:
Te veniente se beatum
Dicet Populus Quirini,
Aureisq. Tybris vndis
Gaudia parta publicabit.

EPITHALAMIVM FRANCISCI CARDVCCII.

MEllea Romulidum læta pluit Vrbe voluptas
Grataq; ſinceris diſcurrunt gaudia riuis.
Quæ BARBERINÆ nuper ſparſere Volucres
Dum roſeos inter generoſæ ſtirpis honores
Floribus, & fætas inter luſere COLVMNAS
Melleus en properans caſti nutritor amoris
Excitat ad cantus, molles Hymenæus olores
En circum nitidis redimitus tempora ſertis
Auriferaq. coma, feliciq. omine ductus
Affert Romuleis plaudentes arcibus horas.
Te quoque qui tacito placide præterfluis amne
Et latias lambis pacato gurgite ſedes
Connubij decorant fœlicia munera Tybri
Tu quoque lætitiæ, & plauſus gratiſſima ſigna
Excipis in fluctus, queis gaudens Roma ſuperbit
Roma Ducum genitrix, claris generoſa triumphis.
Ille etenim cum non ſolita dulcedine lymphas
Senſiſſet volui, placidisq. recurrere ripis
Protinus Auguſtum vitreis caput extulit vndis
Algenti vehitur grauiter per flumina concha

Ma-

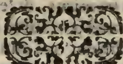
Maiestate sedens, humentes tempora crines
Velant, & nigri splendentia lumina vestit
Vmbra supercilij, redimitus arundine glauca
Sceptra tenet dextra; pedibusq. hostilia calcat
Arma Ducum, clypeosq. feros, & barbara tela:
Mille natant circum nymphæ, regisq. tumentis
Seruitio pronæ, liquido famulantur in amne.
Ecce autem volitare videt plaudentibus alis
Agmen Apum, Regale Agmen, quod mollibus vndis
Vltro mella dabat, mella aurea, dulcia mella.
Illum mirantem non debita munera limphis
Obuia sic vultu compellat Roma sereno.
Regnantes agnoscis Aues Tiberine; LATINI
Agnoscis PATRIS fidas volucres? tua mens non
Hæreat insolitis; quæ reddunt gaudia, donis:
Lætitiæ pandam tibi causas: pronuba Iuno
Regalem optauit sobolem; quæ sanguine ab alto
Edita luciferis fama se attolleret astris.
Ergo sacrato pure succendit amore
BARBERINVM Heroem, ô nomen amabile terris
Romuleæ ô lumen gentis, pulcherrima virtus
Cui claras sine fine dedit sua munera dotes:
Si bellatrices amor est stimulare cohortes,
Ipse Ducum ductor fortissimus ipse maniplos
Regales virtute regit, galeaq. superbus
Primus adest bellis, animosq; incendit ad arma;
Ipse poli, solisq; vias, qua sydera lege
Indistincta micent cœlo cognoscit aperto:
Ipse altæ doctas illustrat Palladis artes;
Musarumq. choros; atq; ipso Pegaseus fons
Dulcius è scatebris felices elicit vndas;
Ipsius in vultu verè clementia regnat;

Atq; ſuas oſtentat opes, oſtentat honores
Regña beans! blando fortunatiſſime fato
Tu potis es placidè venientes viuere ſoles:
Tu potis es cæli rigidas contemnere ſortes:
O virtutis amans, ò & virtutibus ingens.
En ſtupet ad tantos mores clariſſima virgo
ANNA tuos, meritò PRINCEPS tibi debita Virgo.
Illa etiam fato fœlix, cui ſumma COLVMNA
Nomen ad ætheras tollit laudabile ſedes.
Quid ſobolem repetam, tantæ quid gentis honores,
Magnanimumq. Ducũ ſplendentia facta reuoluam?
Ipſa altos memorant Capitolia celſa triumphos
Bellipotens quos geſſit auus, dum marte feroci
Lunatas acies vicit, ſæuumq. Tyrannum,
Euxinis qui regnat aquis, gentemq. gubernat
Barbarie indomitam, dira feritate verendam.
Purpureos inter patres, proceresq. latinos
ASCANIVS protendit adhuc ſua nomina Princeps,
Et ſua magnanimus poſthac HIERONYMVS addet.
Mellea in Vrbe fluant nunc verè ſæcula, manent
Dulci melle domus, lætantia compita melle.
En latè reſonant fauſto cum murmure plauſus;
En Hymenæus adeſt ſolito iactantior, ecce
Iam gaudet noua nupta viro, pulcherrima nupta,
Cui dulci gremio fœlix dedit vbera virtus,
Vocibus & primas docuit formare loquelas,
Et faciles animi mores, faciemq. pudicam,
Et tacitas ſemper, quas nutrit pectore dotes.
(O qualem ſobolem, quales genitura nepotes)
Cerno tuis infans, iam ſceptra minantia dextris
Et capiti regale decus, criſtasq. comantes
Barbaricas te cerno olim populare phalanges
Si-

Signifer armiferis dum tu ſpatiaberis oris :
Albis clara notis iam iam tua pectora noſco :
Sic alter latiam cernes Antonius Vrbem,
Inclyta progenies, Apibus quæ clara ſecundis
Mellifluos reddet pacato tempore ſoles ,
Felicesq. dies, fortiq. animata COLVMNA.
Diſcutiet rigidæ creſcentia cornuà Lunæ.
Talia narranti blanda dulcedine tactus
Reddidit hæc Tybris, Fauſtæ alma ò nuncia lucis
Tandem inter belli fremitus , & ferrea tela ,
Inter diſcordes animos pax aurea ſurgit :
Expectata venit mihi lux, qua nũcia pacis
Sentiat vda domus, teneroq. liqueſcat amore ,
Inclyta terrarum domitrix Regina, potentes ,
Quæ nutu populos frænas permitte ſerenis
Romulidum choreis, nympharum iungere luſus,
Atque tuis ſociare meos noua gaudia, plauſus.
Ergo agite ò Nymphæ, proles vndoſa, ſecundos
Feſtinate iocos, hilares connubia denſis
Concelebrate choris : ſubito pars ite volucres ,
Quo Tagus auriferas producit diues arenas ,
Ite alacres, gremioq. maris deducite gemmas
Sepoſitas, aurique immania pondera, dites ,
Oceani luſtrate locos, è ſedibus imis
Vellite purpureis animata corallia ſuccis .
Pars ripas luſtrate meas , vbi floridus ordo
Vndique odoriferos largè diſpenſat honores .
Pallentes legite hinc violas , & lilia caſta ,
Vernantesq. roſas, & purpureos amaranthos ,
Et plenis manib. TANTÆ date munera NVPTÆ.

PAX PRONVBA

EPITHALAMIVM FRANCISCI SACCI RHEGINI.

HEsperus Occiduæ Præco faustissimus vmbræ
Non vocis reboat clamore, sed vndiq; lucis
Voce sonat nocturni ardens Aurora diei.
Nempe diem nouitq. suum Nox aurea Solem
ANNAM si nouit. Vos ò consurgite Nymphæ,
Romulidum Nimphæ decor immortalis aquarum,
Surgite, vesper adest, quo non fælicior alter
Oceano è rerum genitore vocauerit vmbras.
Surgite; tempus adest BARBERINOS Hymenæos
Dicere: festa lyræ fila explorate canoræ.
Tuq. VRBANE Pater latijs decus addite fastis,
Auspicio lætam tanto rape Numine mentem,
Et mihi nunc superum secreta reclude beatis
Ordinibus, Cælumq; oculis penetrabile pande:
Quò magè Connubij primæua ab origine currat
Nuper in aspectum moderatrix norma futuri. (tas
Hæc cape IOANNES qui Famæ ad culmina rep-
Heroum per facta Puer, namq. orsa triumphos
Nostra tuis dudum præludit Musa tropheis.

Iam Martis sæuos inter, Mortisq; tumultus
Italia immensis exercita sæpe duellis
Alpibus è niueis torrentem excurrere belli
Senserat, & gemino bacchantes funere Reges
Cognatas armare manus in prælia rursum
Hic, vbi Sideribus caput induit Appenninus.
Accepit strepitum Roma, extimuitq; propinquis
Fulminis accendi prænuncia fulgura Terris:
Cùm petit VRBANI THADDÆVS dextera cãpos,
Quà Pater Eridanus lunatam cornibus alte
Sustollit frontem, recipitq. immane tributum,
Fluminibusq. ingens centum auxiliaribus agmen
Armat, & Hadriaco portat fera bella Profundo.
Italiæ hic custos vigilat, seruatq. tuendo,
Atq; Duces grauis inter, & hastiferos comitatus
Illius in vultu, Latiumq. & Roma refulgent.
Iam Ductor iam iura dabat, iam signa locarat
Arcibus in magnis, ventisq. volantibus vltrò
Iam plaudebat APIS, liquidamq. animauerat auram:
Nec patiens traxisse moras ardebat in hostem
Surgere telorum nimbis, pugnaq. seuera
Tempestate frui, magnęq. inscribere Romæ
Imbre cruentato decus immortale trophæi.
Olli forma riget placidè, sed forma rigescit:
Littore in Iliaco qualis decorabat Achillem
Exturbantem animos, & fata timenda cientem.
Dardanidum qualis diffuderat agmina Pyrrhus
Laomedonteę repetens conuicia Troiæ.
Stat cristatus apex, obnubit ferrea cassis
Frontis ebur simul atq; aurum crinale comarum:
Belligerum pectus Thorax accingit, ahena
Exhorrens squama, ast horror blanditur in auro.

Terga ferocis equi premit arduus vndiq;, fertur
Talis Amyclæis lusisse in vallibus olim
Cyllarus & vento pompam cessisse iubarum.
Nō tulit hanc speciē Diuumq. hominūq. voluptas
Castus Amor, magnæ, astrorum vetus incola, Proles
Vraniæ, doluitq. trucis si sceptra doloris
In se se transcribit Amor, latæq. coruscum
Horruit armorum fulgur, si fulgur Amorem
Percutit, exterrentuè tonitrua sæua tonantem.
Arripit extemplò tranquilla ad culmina Pacis
Notum iter, & Pacis sat notum est limin Amori:
Sæpius hic degit, cognataq. Templa reuisit.
Stat super Eoæ nitida incunabula Lucis,
Quà se Phœbus agit supero trabeatus in auro,
Templum ingens, centūq. micans sublime columnis;
Par Cultrici aditus: cælesti limina florent
Lumine: cristalliq. tholos, atq; Atria pandunt
Pes vbi supposito gressum sustentat in auro,
Metiturq. gradu gemmas; sunt sidera gemmæ.
Vestibulum seruat Pietas, Victoria circum
Sæpe rigat, fluuio rigat at sudoris, oliuam
Lucem vbi sidereo pede voluit, & atria lustrat
Lucis in Oceano fontem qui condidit Amnis,
Indeque perpetuus fundit sua lilia campus,
Virtutumq. cohors Dominæq. simillimus ordo
Panditur, & famuli posuere cubilia Risus.
Interior calet Aula Dea, sedet illa triumphum
Tergeminum molita, comas lunata serenas
Iride, quò Patri micet hoc vel nomine compar.
Hanc Paci sedem Diuina Pronæa locauit
Prouida siderei posuit cum mœnia mundi.
Huc Amor æthereis se se librauit ab astris
Ili-

Ilicet, & geminis radiantia culmina flammis
Arrisere Deo, volat ille, & cœpta fatigat
Pectore consilia, ac dictis ita fatur amicis.
Diua potens rerum Diuini filia Solis,
Lucis & æternæ candor Dea, Luminis hæres,
Aspicis vt BARBERINO tibi sanguine Princeps,
Cui pleno terras ex vbere gloria ditat,
Tempestasq. Orbem fœlix opulentat Honorum,
Romani cor ille orbis tibi in æquore ducit
Alpinas hyemes, æstuq. calescit Ibero.
Ergo pares referens cur non Pax inclyta grates
PRONVBA cælesti iungis connubia dextra?
Annuis, & contra, Decus immortale Nepotum
Coniugium molire nouum, fratremq. sequentem
Martia bella voca; generis spes vnica tanti.
Hic ille est quo Progenies magè viuit in vno:
Non superant mea vota modum, tibi debita posco.
Risit ad hæc, dictisq. monet Matrona precantem:
Desine pulcher Amor: THADDÆO sidera seruant
Coniugium, Natisq. nihil sibi maius haberi
Roma cupit, peragamq. libens quod Numina signāt.
Hæc ait, & solio se se Regina nitenti
Euehit Ales: Amor Diuam comitatur euntem,
Qua super ignotæ montana cacumina Lunæ
Tollitur, & liquidum dominatur in æthera moles
Ardua, vbi Cælum niueo velut vbere lactat
Sidera, & inferior ruit inter nubila Nilus,
Et consanguineis mistus fluit amnibus ingens.
Auia tunc Puero Fatorum exordia pandit
Conscia venturi. Seriem, huc aduerte, docebo,
Diue Puer, dixit, spirantia vultibus æra
Aspice, sideros viden alto examine Ciues

Heroumq. genus, quorum pia fama recumbit
Ante pedes, famulasq. sibi componere pennas
Gaudet adoratrix: hanc ergo ad lumen ituram
Progeniem noscas, qua BARBERINA triumphat
Gloria, magnorumq. vocant decora alta Parentum,
Nomina nequicquam sæclorum effæta ruinis.
Sed tu sume animos, atq; hic absiste morari
Fatorum annales, & inexplorata legentem.
Nempe latent cæci stellata volumina Cæli,
Astrorumq. characteres non æqua facultas
Nosse Deis, alios Heroas in agmine cerne.
Sed stupet, obtutuq. Puer iam totus in vno,
Hærebat, viuisq. inter simulacra figuris
Marmor erat, subitò cum testes aduocat aures
Vix oculis fidens, auditur anhelitus oris.
Aspice, tergemino radiant cui tempora in auro,
V R B A N V M (facili Matrona veterrima vultu
Dicta redorditur) iam præbet ad oscula plantas
Regibus, & Deus ipse suo iam signat honore,
Vsq; adeo superis compar: Sapientia mentem
Cui fixit, Nomenq. dedit Regnumq. propinquo.
Finiri vix omne Polo; quis amantior æqui?
Hic meus hic ille est, geminat cui Gloria lauros.
Mox FRANCISCVS adest, Patruoq. assurgit in ostro
Proximus, Alcides, Latij qui pondus Atlantis
Non dubia ceruice subit; scrutatur, & æquor
Ille mihi, Lybriæ cùm turbidus Arbiter vndæ
Inglomerat picea pendentem è nube ruinam,
Cùmq. furit Boreas rigida baccatus ab Arcto
Illius æquoreos inter, terræq. tumultus
Italia æternam peperere pericla salutem.
Quod tibi mille Duces longo vix Marte dedissent
Vnius

Vnius hoc dat iter, desudauitq. quieti
Ille tuæ, referas cui tu tua fata superstes.
Templa per, atq; Aras ANTONIVS inde nitescit,
Attollensq. animos oculos demittit, & illi
Vel cineres Latio saturati murice flammant:
Induit hic cineres, dios quibus occulit ignes.
Quē Iuuenis sequitur, Rhodius cui candicat albor,
Albescitq. trahens morum de flore colorem,
Sed tamen huic morum Latiale it candor in ostrum.
Occupat ast oculos CAROLVS, quo læta superbit
Roma viro, nosco vultus & tempora magni
Principis, Ausoniam placida virtute fouentis.
Cui mea cura, subit (quantum decus ardet in ore?)
THADDÆVS, comitemq. sibi lætissimus ANNAM
Astringit dextra, gladios qua strinxerat antè.
Ast A N N Æ, si tantus Amor nouisse Parentes,
Hùc age disce Duces Amor. En Vbertus hic ille est,
Cuius ad imperium submiserat Ardea fasces,
Armaq. Romano gestat famulata Parenti
Victori, victorq. Arabas iam fulminat ingens
Belliger, & magni modo per Prætoria Solis
Dulcè meret lucis stipendia clara Tonanti.
Cerne Palestino I O A N N E M è littore cerne
Romano Pharium turbantem fulmine Nilum,
Seruantemq. Arces, asportantemq. Columnam
Cælestis dudum gemmatam sanguine Regis.
Diuinam hanc famæ metam sibi ponit, & ornat
Stemmate Progeniem tanto: cui nobile textum
Mox superimpositum Bauaro radiauit in auro.
Scilicet hanc Stephano Ludouicus reddidit olim,
(Omen enim, Nomenq. habuit fatale) coronam.
Inde hæret ferro, & se se metitur in ense

Pro-

Profper, & Italicæ defudat in agmine Paci:
Canities cui fronde viret, laurumq. ferenat
Difcolor, & frontem felicior vmbrat oliua.
Ille autem largis, qui fic rigat imbribus ora
Supplicis ora gerens, Numenq. in vota laceffit,
Aftrorum Ægidius Ciuis, qui Nomina Cælo
Tranfcripfit, Cæli Proles cui facra per aras
Libabunt Populi, Terræq. in vota vocabunt.
Mufarum hinc decus ingeminat Victoria laurum,
Lumina cui Solem fpirant, præcordia Phœbum.
Hic nulli non dictus adeft Antonius, horror
Hellefpontiacæ iam dudum flebilis Aulæ.
Quo Duce iam ftupuit filuas innare reuulfas
Æquor, & Odryfios late fumauit in artus
Cæde cruentatum Getica; fed cerne Nepotem
Eximium, multis quem legi Heroibus vnum,
Vndiq. Natorum fulget ftipante corona,
Cui feptem irradiant operofo lumine gemmæ:
Ire per & laudes animus cupit, ire per artes
Magne PHILIPPE tuas, noftræ qui lucis ad auras
Virtutes reuocas ad fidera nota repulfas.
Aftra fed enumero incaffum, Solemq. micantem
Nil opis hic eft lucis habent tua fidera Solem.
Vix ea: cum volucrem PAX imperterrita currum
Infilit, Aurigamq. fibi gratatur Amorem,
Nec melior Paci Automedon, iamq. aera circum
Dulce, fecat, rutiloq. rigat lux æthera tractu.
Qualis inacceffæ fi quando filia lucis
Stella micat, flammifq. armat feu fulgure vultum,
Expanditq. comas, & nubila inaurat in igne:
Talis Amor rutilat, fefeq. in luce Cometen
Oftentat, late vitæ tamen omina fignat:
Nam

Nam fœlix radiat quod vitæ consulit astrum.
Iam periere viæ: currus petit aureus Vrbem,
Miles vbi denso circum rapit agmine campum:
Soliq. alludunt clypei, galeisq. resultans
Lumen adurit agros, & soles conserit aruis.
Illa vocat Iuuenem, Pacemq. ostentat oliua:
Quid tibi cum bellis, inquit, mea cura? quid optas
Virtutes armare feras? quæ fulmina torques?
Quis tam durus Amor, Pacis qui pugnat Amori?
Vt vidi, vt perij: tu ne illa potentia Pacis?
Tu Regni Fortuna mei? qua Numina rebar,
Et titulis anteire Iouem, turbamq. precantum
Cernere, & æternis vittatas nubibus aras.
At cui dira Hosti moliris vulnera? ferrum
Me petit, & Paci, vel Martia vulnera figit.
Hostis ego! bellum tua cui ciet ira cruentum?
Exulet Italia Mauors, repetatq. Telonos,
Aruaq. Hyperboreis circumpulsata ruinis:
Quaue Lycaonij riget inclementia Cæli.
Sæuiat in Thracas, Geticum spatietur in Hæmum:
Itala terra mea est, illa se iactet in Aula:
Exue tela manu sanguis meus, exue tela:
Nam tibi nunc alius bellorum nascitur ordo.
Sat Marti virtute datum; desuesce vocari
Belliger, & quando inter APES tibi læta renidens
Omina signat Amor, melioribus indue nomen
Auspicijs, moresq. nouos, noua prælia lude:
Et partes agitare meas, & tradere Paci
Iura sacræ, Pacisq. inscribere nomina Terris,
Natorumue meis trasmittere nomina seclis,
Hæ tibi sint artes, hæc iura, tuiq. memento.
Ipsa ego te liquidas nascentem ad luminis auras

Susce-

Suscepi de Matre mihi, propriumq. dicaui.
Me sequere, & factis virtutem extende beatis.
Gloria fulta meis prætervolat ardua pennis,
Dædala Pax volucrem cui figo veterrima mentem.
Ergo quid horrendos, tua dextera turbinat ignes?
Gaude alias tractare faces, & fulmen Amoris,
Innocuumq. iubar, quod cum ferit, vsq; medetur.
Immortale iubar: quæ tanta licentia belli
Quid Martem sectare, quid arma vicaria Mortis?
Me dudum meditatur Arar, truculentior iram
Exuit Hesperius, bacchataq. bella residunt:
Atq; tuæ Pax Gentis opus stetit: ergo repone
Nudatos enses, & pectora nescia vinci:
Vince tua; & ne sæcla teras vitæ aurea ferro,
Te manet Ausonijs ex Arcibus inclyta virgo,
Cuius ab Euboico te littore fulminet ardor:
ANNA cor excutiat, facibusq. micantibus Arcem
Pectoris oppugnet, tormentaq. Forma ministret:
Forma ingens, Hostis quo non ingentior vllus.
Consulit hæc oculis, medioq. in pectore vulnus
Occulit argumenta doloris, at ipse repellit
Mæstitiæ nubes sol cordis pectoris ardor.
Sed si forte dolor ruit, ancillata dolori
Turba voluptatum, quem si leuis ignis adurit,
Lambit, & irrorat tacita dulcedine sensum.
Hæc te virgo manet stabili statione, Columnam
Ipsa tuo ponet Marti pulcherrima metam.
Exue tela manu sanguis meus, exue tela,
Et Martis lauros, & serta ferocia pone.
Nempe coronales mitis sua munera flores
Ausonidum flores inscriptos nomina Regum
Iam tua nunc tibi texit APIS: sic imperat illi
VR-

VRBANVS, ſpargit qui florea ſæcula Terris:
Eoa cui pronus aqua, cui pronus Ibera
Phœbus adorantem ſubmittit ab æthere frontem.
Dixit, & in nubem ſemet Dea lucida condit:
Ilicet, & Pacis Stipator Regius Ales
Ignito flammis depinxit in aere vultum.
Pingere doctus Amor, faciemq. impreſſit in igne,
Viuaq. flammiferis animata coloribus ora
Nobilis in Spectri morem, pompamq; comarum
Auratam expandit, fuſo diteſcit ab auro
Iam mendica dies, & floret crinibus aer.
Aſpexit, ſtupuitq. Heros: Amor ergo ſagittam
Dirigit in pectus: vibrans depaſta cruorem
Cuſpis init venas, ANNAMQ. in pectore figit
Vulnere pectus hiat ſenſim, mox ima liqueſcunt,
Atque ſuis ambeſa iacent præcordia flammis.
Senſibus incubuit viuax Amor, igneus illum
Portendit vigor, & prænuncia flamina Amoris
Aduentum teſtata ſui, ſed gaudia pectus
Pertentant, & dulce ſuis ſua ventilat auris:
Gaudia cum proprijs animat ſuſpiria flammis.
Aſt Amor Heroem ſapit inter flamina Princeps
Ardorem regit, atque ſuum dominatur in ignem,
Sed bene notus Amor, quis enim non nouit Amorē?
Ille hominum Domitor, Debellatorq. Deorum,
Maximus at virtute ſua, proprioq. triumphans
Marte arcana petit Victor Capitolia cordis.
Sæuus Amor tonitru vel & oſcula perfidus armat,
Sed ſine nube tonat, iacit & ſine clade ſagittas.
Ille ferit, ſed habet quæ te ferit haſta ſalutem.
Nudus Amor pretium ſibi tantum regnat opimè
Vena boni, vitæ lux aurea, pectoris hoſpes

Ingenui; Diuinæ Echo resonabilis Auræ,
Rerum primus Apex, & meta nouissima rerum.
Tūc vultum agnouit Princeps, & Numinis omen
Nec tacuit, sed lætus ait: spirabilis ardor
Cordis Amor, castæq. vigor castissime mentis,
Te sequor & tandem tu me tibi iunge sequentem:
Tu mihi me placide rapis: Accipe in ore precantem
Hanc animam: flagrant te saucia viscera de te.:
Esurientem animā quid adhuc spes tempore pascit?
Interea linquens Latialis culmen Atlantis,
Quæ Vaticano sublimis fulminat ostro,
Lumina FRANCISCVS Romanum in fœdus ituros
Placarat Reges, propiorq. extinxerat ignes,
Cui Bellona feros posuit truculenta furores,
Desijt, & multo tardans in funere currus
Alpinas maculare niues, nempe effera quondam
Sanguineum galeis Varum victricibus hausit.
Ergo Romanos post bella cruenta Penates
THADDÆVS repetit, quā meta nouissima votis
Desijt enumerare dies, spatioq. viarum
Metiri spem sæpe suam, patrioq. receptus
Lætatur gremio, sed Amor iam corde ferox stat.
Compellatq. Ducem dictis: Te prælia Romæ
Sed meliora manent, melioraq. signa secutum
Te bellare iuuat, placidisq. calere sub armis.
Ergo age iam te læta vocat modo Gloria pone
Cara rudimenta. En Hostis tibi bella minatur,
Bella sed hæc Pacis, cui tu pugnabis Amanti,
Sidera inexhausto donec Polus vbere pascet.
Dicerat, & tonitru sonat omina læta sinistro:
At gratata Duci iam connubialia pandit
Gaudia, quā septemgeminas Turrita per Arces
Roma

Roma coronatur Latij Berecynthia Cæli,
Iamq. theatrales dedocta licentia fastus
Fæsta suæ laxat melioris lumina pompæ.
A N N A Q. iamdudum Sebethica liquerat arua,
Sirenasq. suas, iucunda pericula Ponti:
Tybridis & magnas iam læta relegerat Arces.
Nempe triumphato Capitolia ad ardua Amore
Par erat hanc palma, spolijs & Amoris onustam
Romuleis Victricem inscribere nomina fastis.
O equidem, si quid magnũ mea carmina possent,
Sperarem numerare satos hac indole Reges:
Iret & hinc animus magè per spectacula Rerum
Magnarum, quamuis leuis huc allabitur aura.
Tempus erit (tangent rerum hæc miracula Romam
Romam seu Cæli sobolem, seu forte Gemellam)
Natorum series cùm interlabentibus annis
Romanum ambierit Cælum, ceu signifer ordo
Astrorum ambit cælestis sacra mœnia Romæ,
Virtutis quisq. ad fontem rigat aurea vitæ
Semina, & æterno dotat iam lumine terras.
Viuat io vitæ niteat, cui gratia virtus.
Heroas video inde nouos diffundere circùm
Flammarum radios quantum instar, quantus in illis
Sensus inest? sed habet quos Virtus viuida sensus,
Seu sacra bellantes moueant in prælia Martem,
Et calcare parent pauida incunabula Nili,
Cùm Meroe refugo ponet de crine sagittas,
Atq; Palestinis vlulata furoribus arua,
Aruaq. iamdudum magno reptata Tonanti,
Et Christi tumulum, Thracemq. reposcere cunas,
Seu lauro emerita meditantes aurea sæcla,
Marte catenatus famula cum Nilus in Vrbem

Ibit

Ibit aqua,& dorso patiens iam Pontis Araxes .
Dona recognoscant Terrarum,& iura redonent
Vt BARBERINO tandem fluat Orbis in auro .
Proh quantum ventura tenent spectacula vultum,
Gloria quà nitido se BARBERINA theatro
Explicat, Heroasq. vocat quos æquus amauit
Rite Deus , Virtusq. suas ad sidera pennas
Expediet, viuumq. animis afflabit honorem.

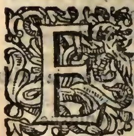
Cætera quid memorem? mortalia lumina ludit
Immortale iubar Cortina adamantina Cæli
Fatorum series vetat , atque arcana tueri
Ardens æterni iubar impenetrabile Solis
Noctem oculis infert clara inter tela diei .
Musa sile , quales veniant in sæcla NEPOTES
MAIORVM virtus docet, æternumq. docebit .

AD SANCTISS. D.

VRBANVM VIII. PONT. OPT. MAX.

CARMEN GEORGII CONÆI.

XOLEVERAT *iampridem omnis mihi carminis scribendi vsus, nec à primo augustissimi Pontificatus tui Anno memini me quidquam hoc in genere conari. Verum ex quo felicissimis auspicijs de* THADÆI BARBERINI *cum Nobilissima* COLVMNIÆ *gentis virgine nuptijs optatus per Vrbem nuncius increbuit, adeò omnia carminibus personuere, vt exesum penè rubigine stylum arripere, & nescio quid strepere inter olores anser, quàm officio, deuotioniq. meæ deesse maluerim. Perincommodè tamen accidit scribenti, Beatissime Pater, te Apollinem Romæ abfuisse, cuius præsentia vigent, & fouentur mea studia non minus, quàm ego benignitate tua viuo, alorque. Quidquid enim ingenij mei mediocritas excudit, excudetue, id tuo in cælo natum, tuis radijs illu-*

 stra-

ſtratum, tui mellis rore nutritum, ita planè tuum eſt, vt non niſi propitijs auribus auditurum, benignis oculis te lecturum, auſim mihi polliceri. Sin erudito Patrono diſplicebit rudis, ſtridensq. Thalia, offitioſi ſaltem carminis breuitate, optimo malorum verſuum condimento, placebit poeta.

IAm noua præteritis ſuccedant gaudia curis,
Inque tuos redeat cæleſtis gratia vultus,
O decus Italiæ, quo vindice læta Quirites
Otia delectant, & legum iura nocentes
Caſtigant, metus omnis abeſt, & copia pleno
Larga per Auſonios diffundit munera cornu.
Conſilijs Vrbane tuis, operaq. tuorum
Reſpexit bello feſſas concordia terras;
Pax optata fouet Rhetos, liguruſq. colonos;
Tu Pater oppreſſo Populo, grataeq. quietis
Auctor, & irati domitor celebraberis orci,
Dum Muſæ, dum Phœbus erit, dum ninguida celſo
Alpis, Apenninusq. attollent culmina cælo.
Nec germanorum par Carolus, Antoniusue
Defuit, exuerent ſæuæ cum fœdera gentes:
(Hunc ornat pietas, illum ſapientia, vtrumque
Mens inuicta malis, & recti conſcia virtus.)
His comes in Patrui obſequiū venit Antonius vir
Ante diem, & ſeriem annorum: quos firmior ætas
Auxerat imperio, caput obiectare periclis;
Vidi equidem, nec ficta cano, ſtupuere marina
Numina, brumali dum tu, Franciſce, procella,
Cærula ſpumoſi calcares æquora ponti.
Heu quoties mæſti comites, in vota, precesq.
Effuſi tabulam ſpondebant virgini, vt vnum

Te

Te ſaltem incolumem patriæ, Romæq. parentiq.
Afflictæ ſeruaret, atrox dum caurus, & ingens
In tua damna lues funeſtum ſtringeret enſem.
Magnum magna pati decuit. Sic clarus Iaſon,
Herculeusq. labor, Troiæq. euerſor Achilles;
Sic Barberinis pandentur ſidera Diuis.
Quæ de te Galli vates, muſæque canoræ
Heſperidum cecinere, tacet mea pagina; ne, quem
Suſpicit, obſeruatq., vel æqua laude moretur.
Sit dixiſſe ſatis Gallum, Hiſpanumq. Monarchas,
Non minus in te vno ſtudijs, & amore colendo,
Quam ferro certare ſolent, cum prælia Mauors
Vrget, & infeſtas trahit in ſua damna cohortes.
Pro patria læto viridantis flore iuuentæ
Et claræ ſpes ſola domus THADÆVS, ad arma
Sponte volat, nullo indicio detectus Vlyſſei.
Quem genio, & virtute probum, ludoq. Mineruæ
Excultum nuper mirata eſt Roma, trahentem
Armatas acies, & bellica iura tonantem
Senſit in Adriacis regnans ferraria campis.
Hos tibi Roma Viros, & fortia pectora in omnes
Fortunæ caſus, genuit CONSTANTIA magnis
Dis nata, & vitam pro LIBERTATE daturis.
Sed ne mortales venerandi ſtemmatis annos
Efficiat peritura dies, tua maxime patrum
Curauit ſolers prudentia. Nempe per Vrbem
Caſtus Hymen pia ſacra canit, ſua tympana nymphę,
Pieridesq. ſonant, plaudentia littora ſaltus
Tybridis haud capiunt. Iam pronuba turba iugales
Accendere faces. en priſtina ducitur Albam
Gloria. Vos ſacri colles, agreſtia fauni
Numina, rurali calamo deducite carmen.

Hactenus obfirmatæ aures ad vota fuere,
Quæ BARBERINOS in publica commoda natos
Coniugio, titulisue nouis in verba potentum,
Et nulli fidas partes raptare parabant.
Audita est pridem triplici vox digna corona,
Vxor THADÆO non dos quærenda marito est.
Dicta fides sequitur. Romana stirpe COLVMNA
In BARBERINOS thalamos felicibus astris
Migrat: queis faueant superi, longaq. parentes
Prole beent, famaq. pijs maioribus æquent.
Scilicet illi Atauos belloq., togaq. decoros
Enumerant. Sacra Petri de Sede nefanda
Schismata Martinus fugat acclamante Senatu;
Marcus ad Actiacum littus, naualibus armis
Impia bellantis perfringit cornua Lunæ,
Turcica ne totum manaret pestis in orbem:
Christiadis sic parta quies. Coniunge triumphis
Hisce tuos VRBANE. Dabit mox ANNA nepotes,
Qui Patres meritis referent: Patruumq. loquentur,
Dum Roma in Latio stabit, Populusq. Quirini
Ad Vaticanas procumbet cernuus aras.

HIE-

HIERONYMI BRIVII

ELEGIA.

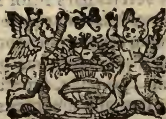

PAr erat Italicos composta vt pace tumultus
Exciperet lætis plausibus alma Venus.
Et strepitus, toto quos Mars diffuderat orbe,
Verteret in thalami gaudia festus hymen.
Funestosq. armorum ignes, quos Roma timebat,
Læta maritales cerneret esse faces.
Ergo ades, ò populis longum exoptata latinis,
Nuptaq. regali nobilis ANNA viro.
Ille, coloratis tua quæ dudum ora tabellis
Viderat, in tacito pectore seruat amans.
Impatiensq. rapi lenta vertigine Cælum
Cunctantes queritur segnius ire dies.
Et licet in castris illum Ferraria Martis
Sisteret, & tumido cingeret amne Padus,
Ense vbi terribilis, variisq. insignis in armis
Tractabat valida bellica sceptra manu:
Non tamen ille tui, non ille oblitus amorum
Hæsura in fixo tela gerens latere,
Et tua sollicito contemplans lumina corde
Fundebat querulis talia verba madis.

O fœlix regio, quæ te fouet vsq; morantem
Illa meis tellus facta beata malis.
Ite animæ pars magna meæ suspiria cordis,
Ite per, & longas me quoq; ferte vias.
Vos lacrymas, animiq. graues narrate dolores,
Excitat in nostro quos tua forma sinu.
Hinc me forma rapit, species & regia vultus,
Cui pomum triplex cedat ab axe Dea.
Hinc generis lucem, atq; Heroas in ordine longo
Deueneror, soboles quos tua iactat auos.
Sed placet in primis collecta modestia frontis,
Et situs augusta mentis in arce pudor.
Quo longe cunctis dicta es præstare puellis,
Maior & humana conditione micas.
His dictis oculos pictura pascis inani
THADDÆE, & Cæli sidera cruda vocas.
Sed Cælum interea clemens pia vota secundat:
Præda tui facta est regia virgo sinus.
Illa pares gestans iuuenili in pectore flammas,
Optat in amplexus currere læta tuos.
Ergo ades, & patrios repetens pulcherrima colles
Lætitiam populo, collibus adde iubar.
Dardana proh quanto excipient te mœnia plausu,
Proh quam iucundo murmure Roma fremet!
Protinus occurrent latiæ facto agmine matres,
Et procerum occurret obsequiosa phalanx.
Occurrent equitum turmæ, portisq. relictis
Occurret gratis turba latina sonis.
Hæc animum, & mores in te admirata tuorum
Narrabit patribus fortia facta tuis.
Dicet vt inuictis pugnans Antonius armis
Ambracias Thracum sanguine pinxit aquas.

Vt

Vt Roma mirante nouo captiua triumpho
  Tarpeium aſcendit Luna Othomanna iugum.
Et quæcumq; mari, & terras diffuſa per omnes
  Ornarunt atauos parta trophæa tuos.
Nimirum populis facis hæc VRBANE, latinis
  Gaudia, dum pulſo prælia Marte fugas.
Dum cingis validam turritis mœnibus arcem,
  Dum fera pugnaci milite caſtra reples.
Diuinumq. iubes Romana è Sede nepotem,
  Cui dignum decorat purpura ſacra latus,
Solibus hibernis ventoſa per æquora vectum
  Bis dare fallaci vela ferenda Noto.
Vt Regum armiſonos decedere corde furores
  Cogat, & iratos pace coire duces.
Illius auſpicijs pretioſa en ſæcla rotantur,
  Temporaq. antiquis iniudioſa viris.
Virtutumq. cohors priſcum admirata metallum
  Mutat in æthereos Romula tecta lares.

EPITHALAMIVM HIERONYMI BARTHOLOMÆI.

Dilectum Veneri Sydus consurgit Olympo
Hesperus, & roseo iã lumine prouocat astra.
Ductura æthereas Luna dominante choreas;
Formosa vraniæ soboles, ò dulcis amatæ
Lætitiæ genitor linquens Permessidos antra,
Fontesq. Aonios celeres huc dirige gressus,
Qua lacus Albanus vitreis diffunditur vndis,
Qua nemus horrescit sacrum, speculumq. Dianæ,
Te petit impatiens felix sub Principe summo,
Qui regit imperijs terras, & sydera fulcit
Gandulphi pagus veteris pars altior Albæ,
Sed iam dulcisonis resonat concentibus æther
Plausibus, & circum regalis murmurat aula,
En Hymeneus adest, Hymen noua gaudia portans
Fulgurat ille oculis, pompaq. superbit honesta,
Ambrosios crines Parnassis amaracus vmbrat,
Obnubitq. sinus croceo velamen acantho,
Luteolo decorata micant vestigia socco,
Vtque iuga inuisit Cynthi comitatus Apollo,
Addictam aut matri Delon, Xanthiue fluenta;
Sic Hymeneus adest cætu stipatus amico,
Pronubus ante quatit tædam puer, aurea proles
Æthe-

Æthereæ Veneris, puros qui suscitat ignes,
Circum stant lætæ Comites Heliconis alumnæ,
Sunt quibus, & choreæ, quibus & sponsalia curæ,
Et magnos celebrare viros: supereminet illa,
Castalium ducitque chorum, quæ lumina cæli,
Erroresq. notat Lunæ, Solisq. labores;
Ardor inest vnus cunctis, viget vna voluptas
Solennem fecisse diem, quæ sæpe petita
Ardenti voto præclaros iungat amantes,
Sed sua diuerso modulamine gaudia pandunt,
Hæc redimita comas uiridanti Daphnide eburnam
Percurrit citharam, digitisq. loquacibus errat:
Lusitat illa chely myrto velata comanti.
Pars calamos inflat graciles, pars tympana pulsat,
Carmina pars iungit plectro sociata canoro,
Pulcricomæ Charites Musis famulantur amico
Officio Dominis, zonas humeroque solutas
Ludrica dant Zephyro, & niuei velamina colli,
Gestantes calathos, & diuite munera cornu.
Florigeri hinc varios depromunt veris honores,
Lilia diffundunt puram redolentia mentem,
Purpureasque rosas teneri monumenta pudoris,
Et violas, queis pingit amantibus ora cupido
Effingens vultu cineres dum pectora torret,
Narcissum, & tinctum natiuo murice Adonim,
Inscriptumque sua lactenti fronde Hyacintum,
Lætitiæ, & blandi genitrix fœcunda leporis,
Ver ferit elysium triplici dum gratia nexu,
Textilibus pratum gemmis depingit in Aula:
Limina mirantur, Cælumque imitantia tecti
Culmina Pierides fuluo saturata metallo,
Tota domus fulget regali splendida sumptu;
Emi-

Emicat aulæis paries vestitus, & ostro :
Splendet ebur substratum auro, folijsque superbis,
Sponsales Mensæ ostentant non vna Myronis
Pocula cælata argento, vel Mentoris arte,
Gemmatæ rutilant pateræ, variata Corinthi
Munera, Crystallusque iugo durata niuali :
Pendentes ardent lychni laquearibus, igne
Collucent tremulo præcinctæ lampades auro,
Dumque repercussum fulgentis imagine gazæ
Peruolitat lumen, sinuoso lumine ludit,
Tollitur, & ferit aurati dum culmina tecti,
Nocte diem vidisse putas, Domus ampla videtur,
Dum tota irradiat candentis regia solis;
O superis digna hospitibus, dignissima sedes
Præside, qui reserat postes flammantis Olympi,
Quique nigras claudit fauces Acherontis auari.
Nentes fatidicæ mortalia pensa sorores,
V R B A N I latos extendite Principis annos,
Aurea ducentes tenui sacra vellera filo,
Quæ detonsa aries dederat fulgentibus armis:
Terras namque pio sub rege Astrea reuisens,
Saturni Veteris latio noua sæcula condet,
Sic ait Vraniæ, circum dumque omnia lustrat,
Ambigit, an terris, Cælo an vestigia figat,
Emulaque Æthereis tellus an sydera seruet,
An Diuos pictis videat discumbere mensis,
Conuiuamque Iouem vena dum diuite fundit
Prodigus Ambrosios latices, diuisque propinat,
Heroum dilecti apices, sacroque galero
Romani accumbunt patres, interque latinas
Sponsa nitet Nymphas, argento vt candida puro.
Regina, ac decus Astrorum pulcherrima Phæbe,

Inque ſuum conuerſa Virum, ſolemque venuſtum,
Ebibit inde iubar, dulceſque recolligit ignes.
Saluete electi proceres, fortuna ſecundet,
Incipit Vranie, Virtus vos tollat ad Aſtra,
Heroum par ſaluete, ò par nobile Amantum,
Cui ſimile haud vidit Phœbus: ſic læta plicantur
Lilia cana roſis, ſic vnio nectitur auro,
Si Iouis, & Veneris non fallit amabile lumen.
Felix connubium fœcunda prole vigebit,
Vt poma arboribus, fœtis vt vitibus Vuæ,
Quas vlmo Bacchus ſociat, veſtitque ſmaragdis,
Fraga iugis Decori, pendentia mora rubetis,
Sic ſoboles dignos decorat generoſa parentes.
Viuite felices, veſtras dum ventilat aura
Dilabens ſuperis iucundo flamine flammas.
Sed dum Vincla, faceſque paras Hymeneæ iugales,
Sponſæ Calliope, ſponſo gratetur Amanti
Nunc Erato: gaudent alterno Carmine Muſæ.
Talia dum cantu memorat cæleſtis alumna
Calliope, quæ magniloquo modulamine gaudet
Fortia facta virum doctis intexere cartis,
Vltro pedes infert, cytharaque iuuante, ſonora.
Lucina cantus ridenti parturit ore
Fœta mente ſonos educens lucis in oras.
Delitiæ Charytum gaude lectiſſima Virgo,
Romanum iubar exulta, decus ANNA pudoris
Fœminei, egregium, digno ſociabere ſponſo;
Flos vt Apollineus geniali ridet in horto,
Lilia quem circum, violæque, crocique coronant,
Plenus odore comas Phœbi dum vertit ad Aſtrum,
Flos iuuenum, & germen ſobolis ſic ſponſus Etruſcæ
Qui Iunæ Vultus ſponſæ nunc figit amantes

Cla-

Claris fulget Auis, recolo quid ſtemmata priſca?
Sufficiat dixiſſe, Nepos nitet inclytus illi,
Qui terris pater, & princeps, qui cęlifer Atlas;
Scandere laus magna eſt per Auorum nomina cælũ,
At forſan maior generi ſuperaddere lumen.
Iam virtute faces præfert, lucemque refundit,
Atque domum ſtabili geſtit fulcire Columna.
Viuite felices, veſtra nam ventilat aura
Dilabens ſuper is iucundo flamine flammas.
Tunc Erato incœpit, caſto quæ gaudet Amore,
Vnde ſibi fecit nomen, cui ſpicula fidit
Sæpe puer Veneris, gremioque recumbit Amico,
Dulcę lyræ tractat cordas, arcuque canoro
Hæc in formoſum collimat carmina ſponſum.
Flos & ocelle tuæ floræ noua gaudia, dignè
Concipe magne Nepos, illi, qui præſidet Orbi,
Romanum Sydus gaude, tibi Sponſa iugatur
Regia, nunc fauſtis auibus ditata venuſtis
Dotibus, vt pulchra faciat te prole parentem.
Explicat vt lætè frondentes myrthus honores
Gemmantes inter frutices, pompaque triumphat
Gaudium Hamadryadum, ſtatio gratiſſima amori;
Sic inter Nymphas hæc fulget Virgo Latinas,
Antiquum ducens Romano à ſanguine nomen.
Inſignes atauos numerat victricibus Armis,
Illuſtres, trabea, titulis, & faſcibus auctos.
Moribus ipſa tamen niueis, fœcundaque prole
Augebit generi lumen, geminabit honores.
Viuite felices, veſtras dum ventilat aura
Dilabens ſuperis iucundo flamine flammas.
Hic Spes Italiæ Mundi pulcherrimus hoſpes
Auſpicijs felix ſuperis, vt miſſus ab oris,
Ru-

Ruricolæ Panes docta lustre cicuta,
Mellaq. de viridi legerunt roscida canna,
Dilabens placide Floræq. vxorius amnis
Neptuno argenti retulit spumosa tributa:
Extulit os nitidum exoriens Cyllenius ignis,
Et Iouis aspectu radiauit Stella benigno:
Ingenium dedit hic solers, vultum ille serenum,
Quo nitet, & lætos oculis inspirat honores,
Affatus mites, animos queis allicit omnes,
Vt trahit electrum, & Calybũ fera munera Magnes.
Comis & Vrbanus sese indicat ipse Nepotem
Pontificum iubari VRBANO, cui symbola dulcis
Imperij fecere fauis examina fœtis.
Hic acrem ingenuas mentem formatus ad artes
Aemulus Aeacidæ Aonios diuertit ad hortos,
Attica Apis lectos dum sedula libat odores
Dulce melos cythara sacro sub Apolline fudit.
Sed iam mutat ebur ferro Romanus Achilles,
Iamq. triumphales texit Victoria lauros,
Inflat Fama tubas, componit Gloria currum.
Viuite felices, Vestras dum ventilat aura
Dilabens superis iucundo flamine flammas.
Vt primum cælo hæc terris demissa Columna
Collibus vmbriferis dryades duxere marina
Nereides lætas inter crystalla choreas:
Tybris arundineo velauit tempora serto,
Atq; electrinis fluxit pellucidus vndis.
Euphrosyne excipiens nutrix hanc fouit in vlnis,
Lactauitq. sinu, lauitq. liquore tenellos
Ambrosio niueos artus, venus ipsa refinxit
Cælestes operata manus, atq; oscula figens
Mala pruinosis pinxit pudibunda rosetis,

Cre-

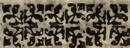
Crescentem placidos docuitq. Modestia mores,
Hyblæi mellis sapidas suadela loquelas,
Regales Iuno incessus, similesq. cupresso
Nutanti lenis Zephyri vernantibus auris,
Artibus ingenuis instruxit Dædala Pallas.
Gaude igitur nunc sponse, tibi, nam contigit vxor
Vno quæ pinxit triplices in corpore Diuas
Viuite felices; vestras dum ventilat aura
Dilabens superis iucundo flamine flammas.
Talia dum memorant alterno carmine musæ
Applaudunt comites, felix omenq. precantur.
Albanæ exultant valles, collesq. Sabini,
Et iuga samnitum summas æquantia nubes,
Circes responsant altæ fastigia rupis,
Et reboant Triuiæ dumi, vocesq. remittunt.
Substitit vt primum clamor, plaususq. quieuit,
Pierides sponsam certatim munere donant:
Dat cestum Vranie, non quem sub pectore celat
Insidiosa Venus, gestit dum fallere mentes.
Non ibi blanditiæ turpes, fraudesq. latentes,
Sed pudor innocuus, pietas inscripta, fidesque.
Ast aliæ varijs cumulant donaria gemmis,
Sardonycæ ardentem perfecti pignus amoris,
Candida Erythræis gemmata monilia baccis,
Gorgoneosq. ferunt orbes simulacra pudoris,
Consilij inditium veri redimicula frontis,
Chrysolito aurato stellata & iaspide puro,
Crinale, & mytras adamas vbi plurimus ardet
Nescius infringi constantis pectoris index.
Sed iam festus Hymen tædam quatit atq; iugales,
Vos ciet ad lusus felices, ludite amantes,
Dum repetunt Musæ sacras Aganippidos vndas.

THA-

THALAMVS HIERONYMI PETRVCCI.

Res Sacra Connubium est. Thalami sacra iura iubebit
Non calor ætatis, sed Rationis Amor.
Vnius VRBANI Mens vna Vicaria Mundo
Præsidet. Illa Thori num mihi iura dabit?
Dixit, & VRBANO, & Superis Authoribus ANNAM
Duxit, & in Superum iura THADÆVS abit.
Æterna sic lege Deus cùm sidere magno
Coniugium magni sideris esse iubet.
Per Cælum ò Princeps non sidere purior ibis;
Si Te sola regit, quæ regit Astra, Manus?

EXCELL.^{MO} PRINCIPI

THADDAEO BARBERINO.

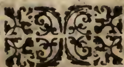
IO. BAPT. DONIVS.

EMINI, *Princeps Excellentissime, multis ante diebus quam nuptiarum tuarum læta fama Quiritium animos excitasset, studiose te quærere, an aliquando apud probatos authores legissem Coronam Palmeam antiquis factitari solitam: respondi, id quod erat ad manum non modo apud Pausaniam eius mentionem extare, sed etiam adnotasse me locum in Artemidori Onirocritico, in quo diserte habetur, ei qui coronã Palmeam inter quiescendum somniauerit, certam coniugij spem, atque adeo liberorum portendi; quia nimirum hoc genus arboris fructiferum est, sexuq. discretum, ac proinde minime dubitare me quin vt res antiqua vsurpari possit, & Equarijs tuis (ideo enim quæsieras) Characteris loco assignari. Insedit animo tuo scilicet commemoratio futuræ lætitiæ: quod liquido apparuit, cum inter solemne gratulationis Officium tibi certatim exhibentium agmina, ego quoq; deuote letabundus accessi: statim enim*

enim ac me vidiſti; humaniſſime, vt ſoles, excipiens; verum extitiſſe ſomnium ſubridens dixiſti: tum ego, faxit, inquam, Deus, vt ſit vſquequaq; verum, nec te coniugem modo, ſed patrem etiam propediem videamus. Hoc tibi nuper officioſa natio poetarum (quorum vberiorem prouentum poſt hominum memoriam, tam breui tempore extitiſſe vix crediderim) multiplici genere carminum ominata eſt: quæ ſane tot, ac tam diuerſa, eximiaque prodierunt, vt facile cognitum ſit quàm ferax ingeniorum hæc ætas haberi debeat, quidue præſtare poſſit, vbi non ficto, fucatoque ſtudio; ſed genuino animi ſenſu, veraque obſeruantia, & amore fauente Principum fœlicitati poetarum plectra, calamique famulantur. Horum ego exemplo (quamquam eram tenuitatis meæ conſcius, fereq; deſperabam inter Aulæ ſtrepitus, & occupationes; adde etiam migrationes ſucceſſurum ſtylum, homini præſertim inexercitato) vehementer tamen, vt verum fatear, accenſus ſum: ſic vt animum ſtatim ad inſolitum aliquod poematis genus adiecerim; quo tarditatis notam, aliqua nouitatis gratia eluerem: maiore fortaſſe audacia, quam conſilio; animos enim addebat cum alacritas quædam, & ardor ex recenti lætitia coortus, tum ſtudium approbandi vniuerſis, quam impenſe ſim deditus cultui, & venerationi Clariſſimæ Domus veſtræ; cui me, obſequentiſſimum eius clientem, tali tempore deeſſe ſane non oporteret. Cumque iampridem nobile in primis, & ſpecioſum poeſeos genus mihi viſum eſſet illud, quod à Græcis, Pindaroque præcipue factitatum, Latinis veteribus, vt coniectura fert, intentatum, à Sanctiſſimo Domino noſtro feliciſſime renouatum eſt; placuit ei primum manum admoliri; vt hoc ſaltem experimento cognoſcerem,

rum, an in pangendo carmine, nonnihil gratia, dignitasque argumenti, supra vires concederet: nec eram ausurus alioquin Vatem humano fastigio maiorem sectari, nisi in eius domestica felicitate canenda: etsi hunc modestia mea modum praescripsi, vt paulo liberiorem rationem scribendi, non astrictam, & castigatam (vt ille diuine) seruauerim: qua duo videlicet videbantur huius vel audaciae, vel inuerecundiae meae, veniam aliquam impetrare posse. Accipe igitur Excellentissime *Princeps coronam Myrteam (hunc enim titulum Ode praefert) quam honori auspicatissimi coniugij tui, vtcunque potui intextam dicaui; quae, sicut idonea nuptijs, ita non minus quam illa palmea, prolem testimonio eiusdem Artemidori praesagit; haud paulo tamen nobilior aestimanda: quando Romanos Duces, qui olim in Albano Monte triumpharunt, ea vsos esse accepimus; quo in Monte pulcherrimum nuper triumphum, non sine admiratione spectauimus: quem non tu quidem fusis, profligatisque hostium copijs, victor egisti; sed de te (quem nullae vnquam voluptatum illecebrae fregerunt) deuicto, ac superato castissimus, & felicissimus amor gloriose perduxit. Vale.*

CO-

CORONA MYRTEA

IO. BAPTISTAE DONI.

STROPHE I.

MArtia laurigeris virtus assueta triumphis,
Quam buccinarum clangor, & tubæ sonus,
Densarumque cohortium,
Seges, fraxineis spicata sarissis,
Armorumque micantium,
Horrificus iuuat ære fulgor:
Hanc tui flauis Alumni
Diua crinibus, oro,
Myrti suaueolentibus
Consitam baccis, tenerisque frondibus,
Permitte volens, ò bona,
Implicare corollam.

ANTISTROPHE I.

NOn humili quamuis præcordia cõcitus œstro,
Dulcisque laudis saucius cupidine,
Vt clarum iuuenem decet,
Liquentis caua circum stagna Padusæ,
Inter Romulidum globos,
Cassida terribilis torosa
Gesserit ceruice toruam:
Sæua fratris Enyo
Curru nixa, dum facem
Sanguine imbutam, violenter Alpium
Excelsa quatit per iuga,
Territatque beatas.

EPODVS I.

VRbes Italiæ, quæ veteres rogos,
Et clades timuit nouas:
Cum Rhæticorum ardua montium
Laxare claustra Teutonum phalangibus,
Sagax molitus Iberus,
Æmulam contra surgere sensit
Celtica pubem quæ metit arua;
Ligerim quæ potat amœnum:
Tunc cæde turbidum bibit alterna stupens,
Tepidumque cruentus Abduam.

STROPH. II.

„ QVis grauem populis neget
„ A tergo Nemesim sanguineo
„ Imminere flagello,
„ Iræ Dei ministram;
„ Scelerum exigentem iustam cũ fœnore mulctam;
„ Quos regit imbelli manu
„ Princeps, inerti diffluens socordia,
„ Quique suorum funera siccis
„ Luminibus spectare potest?
Non sic Æthereæ Domus
Summus interpres, hominumque custos
VRBANVS, augusta subaudit

ANTISTR. II.

ORbis in specula excubans,
Regum dissidijs horribilem
Intonare procellam:
Verum intimis medullis,
Pius vt parens, natorum quem cura remordet,
Illachrymans moeret suæ
Plebis periclum, & crebra per suspiria
Vndique cœco regna tumultu
Christiadum permista dolet.
„ Cælestes mala tot manus
En tuas tandem Pater alme poscunt:
„ Tu rebus afflictis opem fer.

EPOD. II.

VIx hæc Ausoniæ supplicibus modis
Concors protulerat dolor;
Præsente cum numine Cælitum,
Fretus, salutis aurea signa sustulit
Vaticana VRBANVS ab arce:
Signa quæ cæco mersa barathro
Horret auari ianua Ditis:
Patet his stellantis Olympi
Nam limen altum, stygias exterrens domos,
Tersusque terris redit dies.

STROPH. III.

NVbila detergens tenebrosis
Stipata curis; fœta miserijs:
Signa quæ quondam Patris Immensi
Vnigena proles, expians auitum scelus
Humanum, vnde malarum,
Pestium cœpta labes, sacrauit,
Gurgite purifici cruoris,
Quæ mox in procerum frequente cœtu
Candidas tibi collocat
In manus FRANCISCE, Sacro decorus ostro
Quem vertex, & honor purpureæ togæ
Regibus æquiparat supremis.

ANTISTR. III.

„ SEd pudor, & mens criminis expers,
„ Virtusque constans, nudaque probitas
„ Purpuræ prælucet, & auro.
Dardania pubes testis, & Quirini inclyta
Sedes, cui Titus alter
Diceris; nec minore illa porro
Te studio fouet, autumatque
Romæ delicias, suosque amores,
Iure; sed cupide magis
Hæret, obtutuque stupescit insolenti
Libans, ista animi dum bona suspicit,
Laudis honoriparæ scatebras.

EPOD. III.

QVam byssi nobile textum,
Ebriamque Sidonio murice pallam,
Nitidamque gazam licyonijs,
Et Rhodijs operibus scatentem.
Hinc tantus illi cum gemitu dolor
Incaluit, cum te rite verendis
Munitum auspicijs, Patruique
Iussa exequentem Maximi
(Qui te sequestrum pacis, atque interpretem
Fœderum iubet reuocare Deam.

STROPH. IV.

REgumque delenificis duorum
Iras alloquijs cohibere pertinaces)
Te suo misera abstrahi
Vidit e sinu mœrens.
Tu pergis tamen gloria præferente facem;
Laudis animosæ terere certus orbitam:
Nec cara Romæ species; nec obsequentis Aulæ
Turba famulatrix; nutibus tuis pendens;
Nec te celsa palatia; nec tuorum
Suauis aspectus; nec beata rerum
Copia; nec sanctæ te genitricis amor,
Remoratur euntem.

ANTISTR. IV.

QVin nec viarum labor inquietus,
Tyrrhenique fides male tuta verticosi
Tardat impauidum maris.
Non niues pruinosæ
Terrent Galliæ; non atrox sæuiente cane
Hesperia tellus, laticum egena: puppibus
Nec dum Fauoni genitalis aura piscculentas
Molli erat vnctis cæruli vias ponti,
Hiberniue remiserat horror asper
Sideris, cum te metuenda nautis
Æquora, Narbonis terribilemque sinum,
Laniare carinas.

EPOD. IV.

GAudentem breuibus vadis,
Assolet imbelles Libycus vt greges leo,
Alacrem classe Latina findere vidit
Canus fluctisoni gurgitis arbiter.
„ Virtus dubijs iactata casibus,
„ Vt cote ferrum, clarius emicat;
„ Obliuionis nec cariem timet,
„ Rubiginem nec liuoris acerbi.
Munitus hoc FRANCISCE pectus vmbone,
Inuidiæ tela iniqua retundes.

STROPH. V.

HInc tuum late nomen in vltimas,
Famæ insidens pernicibus alis,
Penetrabit oras, canaque sæcula
Studio recolent recenti.
Te pruiniferum qui Tanaim bibit
Equimulgus agnoscet Scythes:
Te crispicrinis eloquetur Aethiops:
Voce ferum tinniens acuta.
Te vero nihilominus
THADDÆE, dudum quem mea musa silet,
Celebrabit æuum hoc perpetim,
Quæque ventura est venerabitur ætas:

AN-

ANTISTR. V.

IMperi fines præside te sacri
Nil turbinem bacchantis ab Arcto
Trepidasse Martis commemorans nigrum;
Patris auspicijs Latinos
Te regente maniplos, Patruique summi
Animante turmas, bellico
Vernantis oris inter arma robore.
„ Indecores sed manus decoram
„ Formam sæpe redarguunt!
Atqui verendum non erit opprobrium
Tibi ne quis hoc turpe aggerat;
Nam ferox blande, grauiterque venustus.

E P O D. V.

OStentas placidæ togæ; feruidique duelli
Curis pectus idoneum: fortia facta docent
Quæ Ferraria videt, ciuibus fœcunda claris;
Sensitque liberalis educatio
Quantum valeret, vbi temperata puro
Indoles generosa, metallo,
Sub laribus creuit pudicis.
Hoc cauerat mens prouida CAROLI
Patris Ausoniæ clara per oppida
Quem grauitas cordata celebrat.

STROPH. VI.

QVi dum efficaci sobolem firmat exemplo,
Tenerisque natis virtutum semina prudens
Instillat, florente domo affluentem
Messem reportat gloriæ:
Domus ô florens! genitorque felix!
Per quem tot decora inclyti
Sanguinis adaucta fulgent.
Non te, qui Macedûm perdomuit corda ferocia,
Metellus exæquauerit; quem numerosis
Gnati triumphales bearunt
Palmis: perennet olli (vos præcor ô superi
Ne sint irrita vota hæc) posterisque faustitas.

ANTISTR. VI.

„ NIl auget æque generis gloriam clari,
„ Serieque longa stirpem producit auitam,
„ Quam diuum castus timor, atque cultus
„ Aris tributus Cælitum.
Micat hic quantum quoque laus Iuuentæ
Princeps Romuleæ tua!
Æmilia pinguis ingens
Spectauit facinus, quo didicit quã pia, quam simul
Inuicta corda gestites: quippe tumultus
Cum militum vecors acerba
Ferueret ira, & ausu seditiosa cohors
Delubris superûm vim ferre vellet impio;

EPOD.

EPOD. VI.

TV nil frementis cateruæ
Tela minantia veritus, terribilesque vultus
Non chalybe tutus; animi sed robore valido,
Fulminis ocyus impete aduolasti;
Densosque perrumpens maniplos,
Vnus mille viris pectoris obijce
Obsistis imperterritus,
Asserisque verendis aris suos honores.
Subsedit actutum furor impotens, inermem
Armata pubes timuitque Ducem.

STROP. VII.

SIc æstuoso littore Etruriæ
Turbida cum desubito vis procacis Africi
Incubuit, attollens tumentes
In cœlum violenter vndas:
Deuolutus ab altis montium sæpe iugis
Glacialis Aquilo, flabra sonantia
Effundit in pronum, asperos comprimitque fluctus.
Stupuit Ferraria facto, sonuitque plaudens
Reboante fremitu quo corniger sensim excitus
Eridanus, vitreo lætum remugijt alueo;
Frondibusque populorum lene sibilantibus,
Præscium protinus os his resoluit vocibus:

ANTISTR. VII.

Salue o refulgens Ausoniæ iubar;
Flos iuuenum, mellifluis aureæ fauis apes,
Nectaris Erechthæi magistræ,
Quem Tuscæ saturasse Floræ
In sinu, teneris dicuntur annis roseo:
Remeare placidam iam pede candido
Cerno quietem: bellicos en tuus furores
Pepulit FRANCISCVS in oras Scythiæ repostas,
Meritaque redimitus iamque oliui fronde comam
Aduenit: ergo lubens optata gaudia Laureæ
(Quando iam tibi recenti est parta laude Ciuica)
Differ, illique corollam adde lætus Myrteam.

EPOD. VII.

PAnde, Hymenæe polum, Myrteamque corollã,
Venus alma quam lacteolis nexuit articulis,
Inclyto defer epheto, BARBERINA quem iubet
Rata cælitum voluntas suscitare stemmata.
Pande Hymenæe polum; Cytherea dum venit;
Non quæ turpis impudicos fouet ignes
Voluptipotens Dione; casta sed Venus, sacras
Quæ cremat vna faces, cordijugamque tædam.
Pande Hymenæe polum tædis nuptialibus,
Ætheris quas igne puro Dia succendit Venus.

STROPH. VIII.

SEd tu nobilis heros, insolens iugi
Qui vitam thalami nunc colis exsortem,
Age dum pium pudicis (sic fata iubent,
Queis parere necessum est) subde pectus amoribus.
Ah nescis bona quot (bonus hæc tibi spondet amor)
Gaudia, quæ stabili gaudeas tenore
Princeps te maneant; vbi delicatis
Sebethi tibi nunc quæ crescit in agris,
Conscendet pudibunda tuum Regia virgo torum,
Sebethe felix inclyto (sic placitum superis)
Cui sponso teneram educare Nympham
Sorte datum: fructiferis nobilis Arne campis,

ANTISTRO VIII.

FElix tu quoque; felix imputat larem.
Cui THADDÆVS auitum; tua vero
Tiberine sancte (cuncti nam te fluuij
Regem deueneramur) sors beatior, optimi
Quem stirps aurea Principis, accolet innumeris,
Læta virum sobole exuberante sæclis:
Nunquam non titulis, opibusque florens;
Nusquam frugifera non laude redundans
Vbertim; vt veneranda domi; sic metuenda foris.
Quin nomen ob tãtum haud leuis fama erit Eridani.
Euenere: fidem astruitque dictis
Exitus haud vanus; habes quam face depetribas.

EPOD. VIII.

MVtua iuuenis generose puellam,
Qua nec Dardanias inter ylla nurus
Clarior, solis ab ortu videt exurgens iubar.
Tibi pulcra iungitur ANNA (rubens sic rosa niueis
Iungitur bene liliis)
Virgo atauis, censuque potens; sed pietate,
Animique cultu potior; quem ditat honestas,
Custosque virtutis pudor.
Macte ergo tædis THADDÆE beatis:
Etruscæ columen tu gentis audis:

STROPH. IX.

COlumna gentis hæc præcelsa Latinæ:
Vndique auitis radiata trophæis,
Titulisque præpotentum condecorata procerum,
Infulisque, laureisque, nobilique purpura.
Quid non Latino sanguis admistus Etruscus,
Relligio, quidue iuncta robore,
Insuetatum non portendit, & ingens?
His creuit olim temperata initiis
Romuleoque pilo, lituoque Numæ,
Æneadum imperiosa virtus;
Quæ sub vtroque sole dispersit manus;
Diuisum agglomerans Albanis fascibus Orbem,

ANTISTR. IX.

SEd hæc anhela quæ languebat; vt Albæ
Rudera nuper celebrata vetustæ,
Calefacta BARBERINI, & Principis inde facibus
Nuptialibus fuere, spem resumsit integræ
Rursus iuuentæ; more quo dicitur ales
Vnigena solis, indidem ex rogo
Calente semper viuax ingenerari.
VRBANE te nunc tollit auspice caput
Celsius vrbs Quirini, seniumque domat,
Augurijs hilarata faustis:
Nam reuocare visus es primordia
Queis creuit, veteremque illi sic reddere cultum;

EPOD. IX.

CVm sedem Iliacæ te genitricis amœnam,
Ascanijque larem, & Siluiorum nouis
Decorare tectis cunabula Regum;
Sed te præcipue (quo nil augustius videt
Phœbus in terris, nilque maius) incola,
Procerumque cœtu concelebrantium
THADDÆI thalamos, tædasque maritas,
Flammeumque ANNÆ pudicum vetus Alba conspicata est;
Sic eat: hinc relegens antiqua exordia Roma resurgat,
BARBERINA proles indidem crescat, & FELICITER.

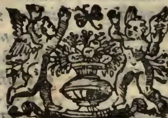
AVCTOR LECTORI

SALVTEM.

V M amicorum hortatu hanc Odem prælo destinarem: visus sum non incommode facturus, si ei, tanquam auctarium quoddam, Parodiam ex Horatio à me nuper expressam, adtexerem: tum quia hoc genus scriptionis: vt raro vsurpatum, ita minime ingratum fore suspicabar: tum propter nonnullam vtriusque argumenti vicinitatem: vt enim in illa Excellentissimis BARBERINÆ *familiæ Principibus domesticam felicitatem præcipue sum auguratus; ita in hac, publicam totius rei Christianæ lætitiam, poetica quadam audacia (quid autem poetæ non audent?) festiuissimi poetæ ad hoc carmina detorquens, præsenti sæculo ominatus sum; quo nimirum sæculo eadem domus Ecclesiæ Christianæ Pastorem dedit eum, cuius, non solum præstantissimæ virtutes; sed etiam auspicatissimum nomen, rerum in melius mutationem non futili præsagio, nec inani spe pollicentur. Mirum enim quam fatalis Sanctæ Ciuitati fuerit* VRBANI *appellatio. quod etiam Vinc. Bellouacen. grauissimus rerum scriptor animaduertit: vt enim* VRBANI *Secundi opera, eoque sedente Hierosolyma recepta est, ita* VRBANO *Tertio Pontifice iterum in hostium potestatem venit,*

quodque proximum miraculo videri queat, vtrumque, & adquisitio, & amissio contigit Imperantibus Fridericis, Primo scilicet, & Secundo, ijsque Patriarchis, quorum vterque Heraclius appellabatur; addo etiam vtroque tempore apud Anglos regnantibus Henricis. Quin etiam obseruatum est à nonnullis, Isacium Græcis imperasse, cum sacra expeditio in Orientem suscepta est; itemque: alterum Isacium tum cum Sarraceni nostros Palæstina expulerunt. Atque, vt longius progrediar, adnotarunt curiosi Imperium Occidentis in Augusto cœpisse, defecisse in Augustulo: contra Orientale à Constantino ortum, ab alio Constantino finem sortitum esse. Quæ, cum ita sint, quæ tandem inuidia erit; quemadmodum ab VRBANO *Secundo Turcarũ vires plurimũ afflictæ fuerunt, ita* VRBANI *Octaui auspicijs eundẽ hostem nouis cladibus afficiendum vaticinari? Dabis veniam, scio, amice lector. vatis titulum sub aliena persona speciosius ambienti; aut potius ridebis, ea me Venusini poetæ verbis eloqui, de quibus ille quidem οὐδ' ὄναρ cogitarit: quod etsi non nouitium inuentum est, tamen quia intempestiuum, & ambitiosum alicui videri posit, non sine præfatione excusandum fuit. Vale.*

Eius-

EIVSDEM

PARODIA

EX HORATIO.

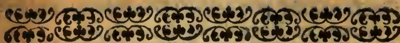
AVrea iam teritur bellis felicibus ætas,
Suis, & ipse Turca viribus ruit. (Galli;
Quem neque magnanimi valuerunt perdere
Adunca vel minacis hasta sarmatæ;
Æmula nec virtus Persarum, acerque molossus,
Nouisque rebus infidelis Hungarus,
Nec fera cærulea domuit Germania pube,
Parentibusque abominatus Ismael;
Ciuica delebunt alterno sanguine bella,
Sacrumque rursus occupabimus solum.
Ausonius solymam quassabit miles, & vrbem
Eques strepente personabit agmine.
Quæque carent cultu Christi monumenta, viator
Videre lætus, osculabitur frequens,
Forsitan est dubium communiter Anne seorsim
Lacessere arma debeamus impia?
Nulla sed hac melior sententia; signatorum
Crucem sequuta gens vt egit impigre;
Aras, atque focos proprios, dulcesque penates,
Parentibus reliquit, & sororibus;
Ire Deus quacumque iubet; quocumque per Orbem
Vocat superna lenis aura flaminis.

Sic placet, an melius quis habet producere? cælo
  Iter fauente quid moramur ingredi?
Sed iuremus in hæc, celsæ cum vincla sionis
  Erunt soluta, ne redire sit nefas;
Heu sacra signa domum pigeat conuertere, quando
  Medina sanguine innatarit hostico:
Cum Tiberim fuerit rapidus veneratus Orontes,
  Nouisque templa molibus locauerit
Religionis amor, Syrijs cum Tigribus Agnus
  Salutis autor, & columba fulserit:
Nec pia Threicios paueat iam turba leones,
  Genusque salsa Turcicum vnda lauerit:
Hæc, & quæ poterunt reditus perferre secundos,
  Eamus omnis ominata gens Dei:
Aut pars imbelli melior grege: segnis, inersque
  Inauspicata perprimat cubilia.
Vos, quibus est animus, muliebres tollite curas,
  Achiua præter & volate litora:
Nos manet Aegæi tractus maris: æquora Cypri
  Petamus inde; mox Isaciduin plagas:
Gignit vbi grauidos tellus fœcunda racemos,
  Merumque dulce fundit vsque vinea:
Deficit & nunquam procero palmula trunco,
  Duplexque ficus vndique arborem grauat:
Mella thymum stillant redolentia; montibus altis
  Comans superba cedrus exerit caput:
Illic iniustæ tondent impune capellæ,
  Oues amœna quæ tulere pascua.
Nunc lupis Eoum stygius vastauit ouile;
  Malisque sancta viperis. Humus scatet.
Cuncta sed hæc verti spectabimus; vt neque turmis
  Arabs inundet arua trux patentia;

Clau-

Clauſa nec obſideat denſis Thrax oppida caſtris;
Vtrumque Rege denegante cælitum.
Huc olim Venetum contendit remige claſſis,
Feruſque Gallus impigrum intulit pedem
Illuc Piſææ verterunt roſtra carinæ;
Laborioſa, & Ademarij cohors
Cuius nulla gregem fregere pericula; nulla
Nocentis aſtri iniqua flamma terruit:
Nam Deus illa piæ ſpondebat litora genti;
Iubens redire ſæcla rurſus aurea.
Dein iterum ferro damnauit tempora; cuius
Carere labe, vate me, datur pijs.

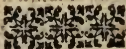

CESTVS IOSEPHI MARIAE SVARESII.

ALma Venus Paphias aras pertæsa, Latinæ
Oræ vagans insederat;
Illinc æternam dum circuit anxia Romam
(Quæ cura Diuæ maxima)
Splendida conscendit Marianæ mœnia villæ:
Pedemq: vix defixerat,
Cum subito Nymphæ formam, ingeniumq. Columnæ
Mirata, celsamq. indolem,
Exsoluit cestum, niueis tum virginis vlnis
Cæleste munus illigat.
Fit subito Concursus Apum, cunctæ agmine denso
Certatim ad ipsam conuolant,
Atq; auro pictis illapsæ vestibus, omen
Præsagiunt connubij;
Quod sacer VRBANVS, sũmo applaudente Senatu,
Gandulphi in arce perficit:

TADDÆOQ. ANNAM solemni fœdere iungens
Orbis nouauit gaudia.
Scilicet ANNA dabit populis dulcissima mella,
Instar piæ Constantiæ.
Hostibus hinc terror: socijs hinc aurea secla
Hinc pax; opesq. subditis.
Ergo alacres geminant felicia vota Quirites,
Orantq. numen supplices,
Vt patruum multis annis, vt prole nepotes
Augens diu terras beet;
Vt BARBERINIS apibus fœcunda COLVMNA
Submittat examen nouum,
Quod Charitũ pastũ Ambrosia tenero exprimat ore
Martinum, & VRBANVM simul.
Hæc mihi dictarunt Albano in monte sedentes
Musæ, lacus tunc accolæ
VRBANI auspicijs, quem relligiosius Orpheo,
Ipsoq. præ Phœbo colunt:
Et Iussu (FRANCISCE) Tuo qui ducis vbique;
Tecum Camœnarum Chorum?

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ.

Ι'Ερέως ὑπάτου τριστῷ διαδήματι λαμπρά
Κοιράνε ἐν στεφάνῳ καλιαὶ ποιοῦσι μέλιττα,
Στερροτάτης δὲ ὑπὸ κίονος, μελιήδεα δῶρον
Σμῆνε ἐπισχεῖται στεφάνοις κοσμούμεν' ὁμοίοις,
Τούρκοις κέντρα, μέλι Χριστοῦ δωσόμενα δούλοις.
Ἤγουν ἐν λατίῳ χάμος οὗτος κραίνεται Ἄλβῃ,
Ὡς μνήμην ἀνακαινίζῃ πολεμηΐε ἔργου
Πρὸς στρύφνους τούρκους Ἄλβῃ πραχθέντος ἐπ' οὔγγρῃ,
Πᾶσιν ὅλαν στρατιαὶ κείναν κέντροις, διῶξαν
Ὤξεσι τῶν πληγῶν μελιποίων πάγματα πύῤῥα
Ζαγρύμενα σταθερᾷ στήλῃ, καὶ τουρκοτριβούσῃ.
Ὡς φανερῶς ἐπιμαρτύρεσ Ναυπάκτιος ἆθλος.
Νῦν δ' αὐτοὺς ἀπείρξουσιν ποῤῥώτερον Ἄρχῳ
Οὐρβανῷ τούρκοις φοβερώτατον οὔνομ' ἔχοντι.

CAR-

CARMEN IO. BAPTISTAE LAVRI PERVS.

QVIRINI in Arce, qua subinde Princi-
pes
Ostro infulati, Antistitis summi latus
Cingunt verendum; Antistitis læto è sinu
Nuper beatæ vocis erupit sonus,
Vocem sequuntur fata. Coniugij fides,
Quæ BARBERINO iunxerit COLVMNIAM,
Perennis esto: Nuptialis tessera
Agnoscat arma Cælitum; tum liberi,
Qui procreentur, mellea imbuti dape,
Mentis serenum continenter hauriant,
Clauemque Petri triplicem æternùm colant.
Accepit omen Aula, Dein quantus patet
Ausoniæ ager, subuecta veloci essedo
Fama euagatur; inque semotos iubet

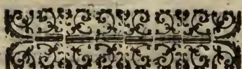
Vo-

Volare tractus, nuntias thalami tubas.
Haud exterarum vellicent me hic Vrbium
Recepta venis gaudiorum semina,
Queis crebra Vatum personant præconia.
Paterni abundè afflare nos possunt lares,
Angusta cum nec gaudijs, nec laudibus
AVGVSTA dici VRBS debeat. Connubium
Sermonis aura vt detulit; loquacibus
Librata pennis, atque ad Etruscos meos
Peruasit; Vrbis GRYPHVS excubitor sagax
Exiluit, alasque explicans, plausum dedit,
Hilarique nutu Ciuium exciuit choros,
Sancto Parenti obnoxios, & Principi,
Arci Hadrianæ qui potenter imperat.
Omnes in ora supplices lumen vouent
Æternitatis; larga vt obueniat seges
Vtrisque Gratiarum, amœna faustitas
Circumfluat, natalibus redeat nouis
RAPHAEL, MAPHÆVS, CAROLVS; recentia
Se se vetustis Astra iungant, fascium
Præsentium perennet immotus tenor.
Exinde TIBRIS vota & omen duplicat,
Tuus ARNE, Frater:) quippe nascentes habet
Cognata dulcis scatebra propioris iugi)
Illustria ARNVS præbuit cunabula,
Auctus supremos TIBRIS; Vrbe Romuli
Qui celsa tollit cornua, Augustam propè
Fluit minori gurgite. Actutum TIBRIS
BERVSINVS, imo verticem fonte eleuans,
Gratus receptis Principis donarijs,
(Quòd Martiali lumine imbuerit suos,
Caliginosæ Pacis obiectu rudes,

VR-

VRBANA Pallas auxerit ſtudia Artium)
Cæleſtium Aras Numinum exambit, rogat,
Et thura pro nubentibus, adolet focis.
Nec Fluminum vlli ceſſerit cultu pio;
Officia noſtra ſtudeat ERIDANVS licet
Obruere, cui THADDÆVS armatas vigil
Iuſſit phalanges ſtare pugnaci gradu:
Bellona dum concuteret Italiæ fores,
Ligurumque fines Allobrox; ſola interim
Tellina Vallis Celtici incurſu fero,
Rhætique Martis territa ingemeret, procul
Obtecta clypeo ferreo Hiſpani Ducis.
Verum precatus excipis domeſticos
TRASYMENE, fueras qui Latini exercitus
Fuſi, fugati teſtis Hannibali. Nimis
Excreueras tumentibus lymphis. agros
Latè irrigatos exedens, Cœcas Scrobes,
Quas Brachius ſuffoderat, ſqualleńs ſitus
Obſtruxerat, præcluſus & aquis exitus
Excogitata eluſerat remedia.
Adeſt MAPHÆVS; Herculi & par Cæſari
Molitur ingens, viribus certis, opus.
Vrit paludes Cæſar, & Lernam Hercules,
Tu vtrunque BARBERINE: ſaxa ſubmoues;
Latebras repurgas, vnda ſe exonerat, pedes
Vel lambat vt tunc Vindicis. præſtat modò,
Supplexque adorat, & beatis Nuptijs
Præfert aquam, facemque. Nam flammis LACVS
Exarſit olim. Hic hauſit & Pueri faces
TRASYMENI Agylla Nympha, fontis vitrei
Domina hoſpitalis, VIRGO ſed melior fouet
THADDAEI amores, ANNA Pieridum comes,

Sirenum Alumna, quæ mares ſenſus gerit,
Oris nitorem, cordis innocentiam,
Educta Charites inter Euboici ſoli
In Virginum conclauibus, donec Parens
Ad ſacra coniugalia huc accerſeret.
Illa & vetuſtum ſtemma flammeo inclyto
Niuei pudoris ornat; illuſtrant domum
Sceptra imperantum, Purpuræ, Galeæ, Togæ.
Fræna huius Æquor. accipit; fulcra ærea
Hinc ſuſtinendis Chriſtianis turribus
Aptantur; hinc Conſtantia obfirmat Ratem;
Diſcordiarum quam procellæ infregerant;
MARTINVS huic præficitur, & fretum domat.
O gemina Romæ ſidera; æterna fide
Miſcete in vnum mentis alternæ iubar.
Et quam miniſtram poſterorum gloriæ
Datura ſobolem eſt Cælitum indulgentia;
Hæc æmulatrix gloriarum priſtinos
Auos reponat, floreatque ſæculis
Poſt affuturis, vbi diuturnum egerit
V R B A N V S æuum, ſplendor Auſoniæ recens,
VRBANVS Vrbis Columen, atque Orbis decus.

IO. ARGOLI ANDREAE F.

EPITHALAMIVM.

Est locus, æthereo quē diuidit orbe profundum
Trans ſtyglas Acherontis aquas, nigramq; paludem,
Elyſium dixere Dei; ſunt ſydera noſtris
Æmula ſyderibus, currit quoq; ſignifer illic
Annuus, & tacitum peragunt errantia curſum:
A campis arcetur hyems, ſua iura ſerenum
Ver habet, & flammis quamuis Cocytus anhelet,
Proximus immites non colligit aura calores.
Sed tepet, & miſtis interuiret herba fauillis,
Heroum ſedes, hominumq; delecta piorum
Concilia, æterno qui ſe committere cælo
Per geſtus potuere ſuos, nec auara timere
Flumina, quæ miſeris ducunt obliuia rebus.
Hic Fabij exultant celeres, iuſtiq. Catones,
Et pugnant cara pro libertate Camilli,
Fœlices animæ: tuſca quoq. Mutius ara
Teſtatur flammas, & puluere pulcher equino
Signa gerit, fracti capiti quoq; Curtius antri:
Quæq. acies cecidere manent, quæq. arma triūphis
Ornauere ſuis: miſtis gradiuntur Achiuis
Troa-

Troades, vmbra minans inimicas territat vmbras:
Stant fixæ terris hastæ, passimq. soluti
Per campos pascuntur equi; supereminet omnes
Ille, domat Phrygios quo Penelopæus Vlysses.
Exuit Ida iugum, pauidum, tenuemq. videres
Spumea vorticibus cōpescere murmura Xanthum,
Et latebras horrere cauus, ne posset hiatu
Bellua, & immenso ne flumina sorbeat haustu.
Destra sylua viret, nebulosa vmbrata cupressu
Funereas quatit alta comas, lacrymosaq. mirtus
Velat humum, noctemq. facit; dat cynthia qualem,
Cum vel fratre caret, vel raris obruta nimbis
Traijcit incerto volitantia nubila cornu:
Arboribus flent hic animæ matrumq. nurumque,
Quas immitis Amor crudeli tabe peredit:
Suspirant gemitu frondes, querulæq. vagantur
Per nemus aereæ vacuis singultibus vmbræ;
Fœdatæ vultus lacrymis, & pectora pugnis
Nigra suis, scissæq. leues sine lege capillos;
Quale sybillares caput in sua pectora crines
Ferre solet, cum plena Deo cortina remugit,
Et discussa sonant tripodumq. oracula pangunt,
Ducit Dido choros, vulnus, gladiumq. mariti
Exerit, & ferrum pignus pro dote relictum,
Atq; fidem thalami, partemq. implorat Iuli;
Errat & afflatos testatur Phœdra iugales:
Errores Ariadna loci, quo traxit euntem
Thesea composito relegentem compita filo:
Quam post Pasiphae mugitum torua mariti
Seruat, & obscæni sequitur vestigia tauri;
Et Medea ferox, & solis filia Circe,
Quæ cantare minas, Erebiq. extinguere flammas
Non

Non cordis potuere: patris fert Scylla capillum,
Byblis amat fratrem, flammasq. extinguit in vndis
Euoluens rapida lacrymosa crepidine Lymphas.
Sunt aliæ, quas torret Amor, nec nomina voces
Pieridum numerare queant; miseranda supremis
Corpora numenibus, quæ Dij vertistis, & illa
In vultus iuere nouos; tamen imbribus omnes
Ora rigant, mortisq. gerit sua quælibet arma.
Huc quondam peruenit Amor; videre dolentes
Exitij causam Matres, tenebrosaq. fletu
Erexere mala turgentia lumina nocte,
Et plausere manu: subito tela aspera contra
Expediunt puerum: trifida super arbore ponunt,
Et nectunt laqueis, & pennas fune volantes
Agglomerant; celeri sic si certare sagittis
Lecta parat, celsamq. ligat sub turre columbam
Exercetq. manus, oculosq. ad signa iuuentus:
Poscit opem pauidus, seq. & sua tela, facemq.
Execratur Amor, tum passim corda, nurumq.
Pectora feruescunt, animisq. accensa dolores
Vlcisci mucrone parant; iaculatur Amori
Iam telum Phœnissa suum, iam Phœdra flagellum
Expedit, Hyppolytum quo concitus axe per arua
Puluereus turbauit equus: soror ipsa mouebat
Iam sentes, nemoralis erat quibus inuia Naxos.
Pasiphae stimulum quo sollicitare maritum
Ante ferebatur, si sera nocte redibat.
Nec Psyche ignoscis: dedit has puer ore querelas,
Sistite præcipites quondam mea turba puellæ,
Nec scelaratæ manus: non huc violare quietem,
Nec veni elapsos iterum renouare dolores;
Mater vbi sit quæro venus, quæsita volatu

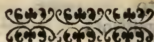
Est Paphos, atq; Amathus, nec pennis alta Cythera
Non adita est nostris; nec se Dea Cypria nato
Obtulit; has tandem veni visurus inanes,
Vmbrarumq. domos: fœlicia nuncia porto,
Accipite expediam. per me data gloria fastis
Altera fœmineis, teneris noua fama puellis
Euolat, atq; nouo pariuntur corde triumphi;
Namq. vbi Tyrrhenis se Lydius inficit vndis
Tybris, & in septem se montibus orbis aceruat,
ANNA puellares ducebat sola per annos
Cœlibe, forma licet nonnullos vreret, æuum
Sydera quid vultus, capitis quid lucida narrem
Astra? Midæ digitos dicam tetigisse capillos
Inq. aurum vertisse comas, non fronte coronę
Est opus vt niteat, sat crinibus illa refulget
Muneribus contenta suis; manus vtraq: palmas
Semper habet, duplicesq. oculi vexilla reportant
Pectoris, & plures pendent in fronte triumphi,
Quam patrium non stemma tenet. si certa tulissent
Tempora forte duos vacuis Atalanta lacertis
Iret, & Hippomenes pro nostra impenderet aurum:
Innubaq. in patrijs celer Hippodamia quadrigis
Facta maneret anus: latices & flumen haberet
Deianeira virum Cydippem littera pomis
Nulla fefellisset: Danaen sine munere turris
Innocuam vigili seruasset fida parenti.
Nulla virum peteret, sed quælibet orba maneret
Assessore suo, pro nostra viribus omnes
Certassent, cursu Hippomenes, currente rotarum
Axe Pelops, lucta Alcides; & Acontius arte,
Se pater omnigenum flauum tenuasset in imbrem,
Sed pluuiæ sine labe forent. Domus alta Columnæ
Hanc

Hanc genuit niueam, sunt qualia marmora signo
Alba suo, Iuuenis visa caluere medullæ
Egregij, tacitos gerit hic sub pectore flammas,
Quasq. diu non ferre valet; se numine tandem
Victum voce meo, nostroq fatebitur arcu,
Nec minus Anna calet, geminoq. ardore feruntur
Vnanimes, amat igne pari Iuuenisq. nurusq.
Hic si sydereos circumspicit oris ocellos,
Purpureasq. genas; hæc si videt ære micantem
Agmine belligero, vel cum superincubat hasta
Ferrata sublimis equo: Venus ista videtur,
Ille deus belli; nec pro præstantis honore
Frontis in extremum renuissent ire periclum.
Antiquæ pulchros quæ deperiere puellæ,
Quæq. sibi talem nece conciliasset amorem,
Multa pati facilis; pro quo sua tristis Elisa
Regna iterum, Teucro quamuis decepta, pararet
Perdere, nec misero seruaret verba Sichæo:
Et primos teneræ flores miserata iuuentæ
Colchide sub dura non esset Iasonis, ardens
His Medea comis, quarum furibunda salute
Solueret auratæ pecudis, si posset, ouile,
Non vnam modo diues ouem; sua corda probassent
Hypsipyle, Phillisq. domo, babylonia Tisbe,
Atq; Helene per opaca fuga, lacrymosa catenis
Hermione, Medea notis, atque vtraq; filo
Inclyta Penelope, scissis Ariadna capillis,
Hellespontiacus vouisset Sestia turres.
His fata Principijs æquabit sydera prole
BARBERINA domus, dictæi examinis instar,
Cum flores venantur Apes; bellacibus alter
Artibus insultans suspendet capta trophæis

Arma Ducum tectis, atq; alter cæna thiara
Tempora subnectens triplici reserabit Olympi
Sponte sua, claudetq. fores; atq; ordine fastus
Magnanimi seruabit Aui. ne terreat ambos
Interea prima succedens prole parentes
Filia; mane nouo Neptuni surgit ab vndis
Aurora, & roseo lucem temone puella
Prima aperit, post Phæbus equis sua promit eois
Lumina. cara parens iam iam tibi ludet in aula
Paruulus Æneas, & tu solatia rebus
Tristibus ad Patruum puerum Astyanacta vocabis.
Diua Iuuenta parat bullam, tetricæq. sorores
Stamina venturo disponunt serica nato,
Per quem Pindus egens, & Apollinis ære redemptum
Pauperiem nec habebit ebur, laurusq. canori
Sæcula Mantoo renonabunt aurea cantu.
Omen Apes firment. strepitans hæc dicta ferebat
Aliger, at toruæ pressere hastilia matres,
Concita Baccha velut furias stimulata remutit,
Deficiente Deo. quos contulis ANNA decores
Fœmineo iam nupta choro detergere possunt
Crimina, quæ matrum decepta Cupidine falso
Agmina patrarunt veterum; longæua Sacerdos,
Si quando Euboicis ad Tartara venit ab antris;
Talia sæpe illis de te narrare solebat,
Et dotes celebrare tuas, tunc soluit Amorem
Quælibet, ille volat laceris sed debilis alis,
Qualis erat, summo cum tolleret aere cursum
Icarus, & calido nondum fulgore solutæ
Deficerent pennæ; porta se se ales eburna
Extulit, & liber superos, matremq. reuisit.

CARMEN NVPTIALE

INCERTI.

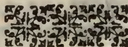

THADDÆE mel Hetruriæ,
Quem Cloris alma finxit,
Apiumque cura prouida,
Libans amœna prata;
Necnon rosarum purpuram,
Eburque liliorum,
Et quicquid inter sydera
Veris micat nitentis
Insigne donum, conspici
In orbis arce dignum
Vrbi dicauit Vrbium.
Tuque ò COLVMNA, mundi
Domum patentem fulciens
Pario, Carystioque
Candore fulgens purius:
Ingens decus Quiritum,
Et flos latini sanguinis,
Priscæ propago gentis.
Feliciter connubij,
Fauentibusque diuis
Sancite sacra fœdera;
Lux vos beata iungens

Albo notetur calculo,
Et inter astra fulgens
Adscripta fastis cælitum
Sit pars perennis æui.
Vestras benigno lumine
Phœbus, sororque Phœbi
Castis fauens amoribus
Tædas videre toto
Comitante cælo gestiant,
Facesque nuptiales
Cohors coronet syderum.
Connubiale fœdus
Deo volente iungite
Herosque BARBERINE,
Et virginis COLVMNIÆ
Lux incluti decoris;
Vobis suaue concinat
Melos rubentis æthræ
Voluens supernos cardines,
Et inquieta mundi
Sublimis astra dirigens.
Felix inite fœdus,
Vobis Olympus rideat,
Amplexibusque vestris
Plaudant amica Sydera:
Vestras amor perennis.
Mentes pudicas incolat,
Lex sempiterna mundi,
Qui iura dat mortalibus,
Pontique mulcet iras,
Cælique habenas temperat,
Dux, rector, & magister,

Rerumque iustus arbiter:
Auriga sæculorum,
Et imperator syderum:
Hic est, quiete dulci
Qui sæua bella comprimit,
Irasque pertinaces
Vultu sereno mitigat:
Sriĉtos recondit enses;
Iubet silere classica
Pacem iubet redire.
Non sic rubentis purpuræ
Fraterna lux coruscat,
Nec patruæ tiaræ
Decus verendum gentibus.
In arce Vaticana
Tanto refulget lumine.
O ter beata copula,
Thorique coniugalis
Sors inuidenda posteris,
Amor comes pudoris
Dum sancta iungit fœdera,
Pudorque lex amoris.
Hinc pax, fidesque candidæ
Hospes quieta mentis
Vultus serenos explicant,
Vltraque inhospitales
Fines niualis Caucasi
Rixas abire mandant,
Tristesque querimonias.
Seruant herile limen
Cętus fidelis gestiens
Obtemperare iussis,

Dominique concors moribus:
Intra sacros penates
Grex paruulorum cursitat,
Et innocentis æui
Intaminatis lusibus
Sanctos iuuat parentes.
Saluete flores inclyti
Floræque, Romulique,
Gratos odores fundite
Italis, Quiritibusquè
Dulcesque fructus gignite
Mortalibus, polique
Qui cardinem perambulant,
THADDÆE dulce germen,
Et flosculorum spiritus,
Tuque ò COLVMNA gentis
Sublimis ANNA Romulæ
Vestros perennet ignes
Eos diei nuncia
Iubens redire curas,
Laboribusque reddens
Mentes sopore desides,
Vitæque fluctuanti:
Vestrasque flammas nutriat
Dux noctis Hesperugo.

PANEGYRIS LEVINI HIELII.

HVnc superi scripsere diem: quo fusilis auri
Vena fluit: quo victrici Venus inclyta lauro
Æternũ virides protẽdit in æthera ramos.
Hic titulos, Vrbane, tuos, hic nomen obumbrat
Lumine inexhausto; tua dum monumenta nepotes
Perpetua excipiunt serie: lapsuq. fugaci
Æternant sacros venientia sæcula fastos.
Non opus hic numeris vocalibus addere laudes
Quas tibi Romul; dum populus, quas Itala tellus
Debet, & à gemino conuersus cardine mundus.
Relligio producta, fides firmata, Deorum
Vana superstitio radicitùs eruta produnt
Quid tibi debuerit tellus: gens Itala quantum
Debeat, is nescit: cuius non perculit aures
Cornicinum clangor; trepidoq. horrentia pulsu
Tympana, & exploso tormenta trabalia plumbo?
Roma quid? imperij latè fundata potestas,
Translatumq. diu regnum pietate redemptum,
Interclusa lues, cæli furiale venenum,
Annonæ depulsa fames, Cerealia plenis
Horrea muneribus, pronoq. opulentia cornu
Edocet Vrbano quid debeat: vndique surgunt
Munera Romuleis congesta nepotibus: arcis
Exæquata polo fastigia, cornua pontem
Præsidijs complexa fidelibus, addita claustra.
Ambitio valli laxata superbiùs, ingens
Area, & effossis sinuosa volumina glebis.

Quid referam molli surgentia compita cliuo,
Vnde Quirinales dominantur nubibus ædes:
Et sua finitimos obeunt munimina campos?
Quid superûm delubra nouo spirantia ritu?
Et Vaticano turgentes ære columnas
Inuidiæ metas, æuo insuperabile textum?
Quid memorare trabes Agrippæ ex æde reuulsas
Est opus?. vt quondam tereti contexta metallo
Porticus admotos defenderet ætheris æstus,
Tectum augustum, ingens, multos seruata per annos
Gloria Romulidum; sed enim tibi gloria maior,
Diue, superuacuos dum sede refigis honores
Ignota: atque aditus vix obseruabile culmen
Conspicuo reparas cultu: putrefactaq. anhelis
Ignibus æra liquans, tibi fulmiua Martis in vsum
Expetis ancipiti soluens formidine Romam.
Cætera quid numerem? multis tua gloria cælo
Aequatur meritis; tamen hoc micat altiùs vno:
Bella quod Italiæ, quod finibus arma Larinis
Intentata minax animi virtute coerces.
Sed tamen Oenotrio Martem secludere cælo,
Fortunæ pepulisse vices, pacemq. Latinis
Condere nil fuerat; Pater optime; ni bona tandem
Progenies terris nimis expectata regendis
Surgeret: & patruæ produceret otia pacis.
Auspicijs hanc, Alme, tuis spes pronuba Romæ
Excitat; augusto dum regia virgo marito
Concipit ANNA fidem: dum Numine percita sacrũ
Corde trahit vulnus: castoq. indulget amori.
Hanc etiam iuuenis, dum corde reciprocat ignes
Et calet indomitis per anhela silentia flammis;
Sollicito facili subducit ab æthere voto.

O quo-

O quoties illum media inter castra minacem;
Et longum tacito suspiria corde prementem
Flexit Hymen: quoties sub casside singultantem
Perflauere Noti, Zephyriq. tepentibus auris
Interfusa Venus, dum pectoris abdita fibris
Ventilat ANNA faces, & pura incendia nutrit.
Certa fides dictis. Ferraria nobilis inter
Vrbes Italiæ regali splendida luxu
Emicat indigenis emersa paludibus. Vrbem
Nobilitat natura loci: quæ fœta lacunis
Vndique limoso conuestit rura salicto;
Et fragiles calamos, & acuti vimina iunci
Educat: ac bibula prætexit arundine campos.
Diues opum latitat regio sterilem inter arenam:
Quæ bello celebris: studijsq. operosa Mineruæ,
Non Veneris toruo despectat gaudia vultu:
Sed Charitum properare iocos, risuq. decenti
Eloquij miscere sales: domibusq; frequentes
Ludere: fœmineas intermiscere choreas:
Cantibus indulgere: nutrire cupidinis ignes.
Hic bellatores inter fortissimus heros
Agmina THADDÆVS primæuo in flore iuuentæ
Ductans (vt teneris iuuat inde assuescere ab annis
Nos hac blandities, solet illac poscere virtus,
Altera in exitium, sub nobilis altera famæ
Templa vocans) fatis iuuenum miseratus iniquis,
Illecebras procul ire iubet: fastuq. profanos
Despicit amplexus: molliq. latentis in herba
Hinc oculos colubri fugit anxius: inde doloso
Subiectos cineri trepido pede transilit ignes.
Sic inter Veneres, innuptarumq. maniplos
Illum nulla Venus, nulli flexere manipli.

Tem-

Tempus erat, Zephyris aperit quo putris hiantē
Terra sinum: & varios discriminat aura colores;
Cum iuuenis strepitus famulantem, & iura perosus
Bellica, dimittens celeres in castra cohortes,
Imperat acciri vernas: paruoq. sequentum
Agmine, nec longo semotus ab Vrbe recessu,
It pedes: hinc tumulo iussis consistere turmis
Solus abit, quamtum vix obseruare sedentes
Possent. Ver placidum, croceumq. per æthera sudā
Conceptis maculatur aquis; & sole tepentes
Aspirant auræ ducis in solatia: qui dum
Vix agitat mentem: sed virgine fixus in vna
Hæsitat; horrendum! se protinus extulit alga
Pube tenus virgo ventrem compacta colubris:
Desinit his mutilum corpus: quibus ora trisulcis
Sibila contorquent linguis: cęnumq. volutant.
Suspicit hæc iuuenem niueas exerta papillas:
Fulgura luxuriant oculis: sine lege comantes
Dat crines vndare Notis: roseoq. labello
Dentis ebur pandit: risusq. recludit inanes.
Talibus attonitus Princeps vestigia pressit:
Illa micans oculis blando sic ore locuta est.
Omnia prætereunt, momento viuitur vno;
Crastina nil certi lux obtinet. ilicet omnes
Præripit atra dies. pueri, innuptæq. puellæ
In cineres abeunt: faciliq. simillima somno
Vita hominum tenues sensim vanescit in auras.
Vota quid æternum frustra iacularis in æuum?
Otia sint cordi: præsentibus vtere: curas
Distrahe: cui seruis, animi non prorogat annos
Gloria: sed miseris commendat nomina fastis.
Hem tibi centenas Ferraria compta puellas
Edu-

Educat: expectata diu connubia votis
Decipiunt: iuuenis roseas, i, carpe corollas,
Nam cito Acidalij marcescit gloria veris.
Diffluit his dictis monstrum, niuis instar, in vndas.
Ille oculis cælo intentis meliora precatus
Omina, succensas vibrato à fulgure Lymphas
Obstupet; albenti ceu cum lux fulgida nimbo
Intermista nitet; nebulam sic lumen aquosam
Turbinat in gyrum: leuibus quæ percita pennis
Euolat, oblongo glomeratæ nubis in auro
Visa coronati speciem præferre cylindri.
Tunc Heros lacrymis omen suscepit obortis:
Deiectoq. genu; superi; cognoscimus, inquit,
Munera vestra: sequor quò me diuina volentem
Signa trahunt: patriumne bonæ si stemma coronãt
Scuta voluntatis, chalybis mihi pectore gliscat
Durities: teneris quam vocibus improba Syren
Insinuat? iam nulla meos potiatur amores
Fœmina; si cælum stabili pietate Columnam
Destinat. augurio voti firmata potestas.
Proxima apum statio partu iam fœta recenti
Egerat à septis examina: protinus illæ,
Seu lucis raperet studium, seu mollia regis
Iussa, ruunt fusim celeres, nubemq. sequuntur.
Scilicet hæc totidem properat tibi virgo nepotes
Quam multas cælo lucem iaculatus aperto
Agglomerauit apes Sol aureus. addimus vltro
Conceptum auspicijs votum. Te, Diue, monente,
Aeris inualidos vt munere subleuet artus:
Plena Deo Hippolyte, penetralibus abdita sacris
Damnat Parthenopen, petit intima claustra Quirini.
Anxuris ad campos (patria in ditione coloni)

Cum fratre appulerat, geminisq. fororibus: ergo
Frugibus appofitis, modicæ circunflua mensæ
Agmina apum volitant; mirum ni præscia cantu
Annuerent Annæ thalamis, mox impete facto
Virginis accurrunt gremio, gremioq. recursanu:
Illa fugit: profugam mira pietate satelles
Insequitur, stipatq. latus, dominamq. fatetur.
Conijcit illa manus: manibus velut oscula libant
Innocuæ: dominæq. legunt in vertice flores.
Quo fit ab ingenio, si quattuor inter eandem
Semper amant? nosti; terrar um publice vindex;
Quale per ingenium conclauibus addita faustis
Pontificem te scripsit apis: nouere Quirites
Ædibus Æneadæ nidum posuisse Columnæ.
Nimirum radijs non semper adobruta cælo
Vis diuina latet: sed munere plena supinas
Depluit in terras: nec semper lumine claro
Cernitur: at referant sua per vestigia nobis
Omina, mortales non dedignatur amictus.
Quis scit, an alloquio genitrix admissa Tonantis
Fatidicas etiam tractaret acus, ape multa
Respergens thalami tentoria? nempe supernè
Velatura thoros examine carbasus vndat.
Tu docili per texta manu, suspensa lacerto,
Quam bene desudas virgo tibi nescia sortem?
Tempus erit: dominæ quo plena potentia Romæ,
Atque apibus tandem cæli delata potestas
Fulgeat, Vrbano reparans noua sæcula cultu.
Quæ tibi mella fauis: tibi quos tunc nectaris haustus
Seruat apis? cum magnanimo socianda marito
Procumbes patris ante pedes: cum verba precantis
Auribus excipies, animoq. tenacia vincla,

Has

Has tacito genitrix reuocabat pectore curas,
Cum maduere genæ: natæq. sed inscia fati,
Lumina stillarunt gemmis: laticesq. cadentes
Tinxit natiuo malarum porpura fuco:
Plenaq. conticuit famulantum regia cœtu:
Conciliat natura vices; amor omnibus idem
Sollicitat per inane faces; arcanaq. cunctis
Indita vis cælo: & Veneris spirabile numen
Legibus æternis viuit syncera voluptas.
Hinc sumunt elementa fidem: fœcundaq. Olympo
Sidera sideribus rident: & subdita Lunæ
Machina consistit: nodoq. ligatur amoris.
Est vt gens gentem longæua à stirpe parentum
Ambiat, & studiosa fidem per mutua nectat
Officia. has inter si sanctus ab axe fauillas
Spargat Hymen, quantis vndabunt gaudia riuis!
Fœdere nimirum conflata potentia terras
Edomat: & facili potitur concordia regno.
Deficient fluctus pelago, si flumina cursum
In diuersa trahant: eadem sed conflua pontum
Fluctibus exaturant, & gemma diuite complent.
Ædes vnanimes conuentu tota frequenti
Ambit nobilitas: hæ plebe tepentia seruant
Limina, ab externo miretur vt aduena cælo.
Munera magna loquor; pretio sed gratior omni
Posteritas, spatio quæ transmittenda perenni
Iuteritus nescit: sed præpetis æmula solis
Vsque redit melior: lucemq. acquirit eundo.
Vna hæc mortalis renouans dispendia vitæ.
Itq. reditq. viam toties. nos semper in illa
Viuimus, & nostrum patrio cum sanguine nomen
Pondus habet sanguis. trahitur quocũq; voluntas

Auocat impatiens : proprioq. volubilis æstu
Tentat iter venis, & spiramenta relaxans,
Carceris indociles tenui sub nube vapores
Afflat in aduersos redamati sanguinis ignes.
Gentis amor notus : Syren quo Dardana cantu
Mulcet apes : paribus quo Barberina Columnam
Daphnis obit ramis : quo permutata vicissim
Gratia procliues animos in mutua cogit
Vincula : & Herculeo nectit constantia nodo.
Nec tu regali nutris in sanguine, virgo,
Degeneres animos; tua si vestigia patrum
Obseruat virtus : si corporis intima formæ
Gratia cælestes animi recludere mores
Vna potest : cari si te reuerentia patris
Perculit; amplexus, i, corripe fida mariti :
Iunge manus manibus, digitisq. ad colla reuinctis
Suspirent animis animi : sic corpore in vno
Iungentur geminæ mentes, atque vna voluntas.
Hem tibi mater adest Constantia, matris imago,
Quæ tua ab emerito prospectat gaudia cælo.
Ecce tibi vnanimes duplici discrimine fratres :
Qui votis thalamos gemino cum patre secundant.
Præsidet en patrui sub maiestate verendum
Numen, & interpres cœli bona verba precatus,
Concipiet tenero tibi mox iuranda marito,
Quæq. tibi præstet solennia vota maritus.
Ille quidem rauco trepidantia tympana planctu
Cantibus immutat facilis, citharæq. susurro.
Asper ab horrifera radiabat casside crinis :
Qui nunc frondosas finit interserpere myrtos.
Et chlamydem æstiuo resparsam puluere vestis
Excipit exundans auro, gemmaq. coruscans.
Il-

Illum etiam Eridanus minitantem, & sæua cientem
Fulmina raucisonæ tremuerunt stagna Padusæ:
Quem pueri quatit arcus iners, venerisq. volentem
Subiugat imperium, blandoq. in carcere frenat.
Quem stupet ad trepidos Ferraria tota tumultus
Ense rotare faces, & castra lacessere solum,
Virginis vnius trahitur captiuus ad axem.
Nempe hic laurigeras non cogitat ille quadrigas:
Sed lecti genialis opes: thalamoq. iugali
Terminat augustos Paphia sub matre trimphos:
Vsque adeo miseris populatrix flamma medullis
Æstuat: atque auido consumit viscera pastu.
Tu contrà iuuenis quid lumine pascis auaro
Stellantes adamante sinus? quid labra corallis
Partem animi absumunt? bibuloq. in pectore fibras
Flexanimis oculis penetrabile sidus adurit?
Fulgura quid frontis? niueis quid sparsa pruinis
Colla? quid Assyrio flagrantem murice vultum
Perlegis? & toto radiantem vertice solem!
Scilicet his fallax laudatur gratia formæ,
Et vultus vanas resolubile lumen in auras.
Nullo emitur pretio mulier: cui pectus obarment
Robora, quæ pura conceptum mente timorem
Relligiosa premat, sit criminis aspera vindex,
Iustitiam reuerenter habens, miserata iacentem,
Munere pauperiem quæ subleuet, otia damnet,
Euentura agitet, moderato splendeat vsu.
Hanc ne disquiras per inhospita marmora ponti,
Solis ad extremum peragrati à finibus Orbis:
Parthenope faustis tibi sub penetralibus olim
Educat, & vario laudum splendore coronat.
Illa tamen quamquis repetens cunabula matris

Plena Ducum, & Patrijs insignem fascibus orbem;
Enumeret quamuis vtroque à sanguine centum
Illustres atauos, trabeasq. sacramq. tiaram,
Iam fastus exosa graues, & regia tecti
Culmina, blanditias teneræ aspernata iuuentæ,
Carceribus sacris florentes mancipat annos.
Hinc dubios animi nouit componere motus:
Virtutum seruare modos: mediocribus vti:
Ducere cælestes humana in fœdera mores:
Ritibus æthereis leges sociare profanas.
Parcendum est verbis, indicta silentia profert
Flammeus oris honos, & grata modestia frontis.
His agnosce, Pater, quo tandem germine laurus
BARBERINA ferax, cognato vertice tangat
Sidera, subiectis texens vmbracula terris.
Si patrias virgo præclaro in pectore seruat
Laudes, si matris viua sub imagine mores
Promit, & iniectos animo virtutis auitæ
Excitat igniculos, raraq. sub indole versat;
Scilicet Heroas generosa puerpera terris
Diuidet, & latè nomen sparsura per orbem
Pignora, Diue, tuum. Getico iam sanguine campum
Cernimus vndantē, & remorata Borysthenis vndas
Funera. Threijcio iam clausa cadauere feruent
Ostia Danubij velut indignata profundo:
Rhiphæo iuga cana gelu rubuere sub ipsis
Cædibus: & medijs ardescit Bosphorus vndis.
Scilicet hic tandem Scythicis oppressa ruinis
Gloria Bistonidum cessat tua gloria; Princeps,
Promptior assurgit Scythicis fundata ruinis.

LÆ-

L AE L I I
G R A T I A N I
ANAGRAMMATISMVS.

ANNA. COLVMNA de. BARBERINIS.
Cernas. ad bina. lumina. in Orbe.

BIna micant, nitido Maiora vt lumina Cælo
Bina Polo haud impar lumina & orbis habet.
Cerne? Nepos Summi VRBANI. simul ANNA COLVMNA
Iuncti connubio: lumina bina nitent.
Sol, soror at Cælo, non vno tempore fulgent.
Sidera Plus orbi est, Bina nitere simul.

LVCÆ HOLSTENII.

DVm tractat solitas amoris artes,
Vrens igne nouo nouos amantes,
Mater Romulidum, potens Cythere,
Cytheresq. puer, ferus Cupido:
Dum tædas thalamo quatit iugali
Hymen pronubus, & domum reducit
Amanti iuueni puellam amantem:
Et THADDÆVS amoribus potitur,
Inuicemq. suis potitur ANNA;
Acceditq. COLVMNA BARBERINIS,
Hetrusco generi genus Latinum;
Vrbs se se Latialis & Latini
Colles plausibus efferunt, nec vllo
Æstum lætitiæ modo coercent.
Pleno gaudia profitetur ore,
Et fronte exprimit intimos recessus
Quirini populus, pijs fatigans
Votis sydera, suppliciq. mente
Cunctis cernuus aduolutus aris.
Flos terræ Italiæ, sacer Senatus
Certat officijs pioq; cultu;
Suauiusq. rubente flagrat ostro

Fausto purpura gratulans amori.
Secum prodiga Roma certat, vno
Perdens impete, perditumq. gaudens
Quicquid ingenio valet vel arte:
Et vincens eadem manusq. cedens,
Succumbit, superatq. prodigendo.
Tuis auspicijs, Pater Latinæ
Gentis, omnia gaudijs renident:
Tui lætitiam æmulantur oris;
Atq; vni obsequium probare gaudent,
Deuotamq. animi explicare mentem:
Quo nunc Principe hominis Latini
Creuit gloria: qui iugum Latini
Cogis imperij pati remotas
Gentes; quas oriens nouo colorat
Phœbus lumine: quasq. summus alto
Cælo despicit, & perurit æstu:
Vel quas occiduus tuetur orbe
Diuisas alio, inuioq. ponto:
Et quas arctos, & vltimi triones
Terrarum gelido sinu recondunt:
Quas nunc auspicijs premit Latinis
Cæsar maximus, & retundit armis.
Moles Hadriaca, vrbis arx Latinæ
Trisulcum Iouis æmulata fulmen,
Iratiq. truces minas Olympi,
THADDÆO fremitu, & fragore plaudit.
Circum terricrepus remugit æther;
Et septem-geminas remittit Echo
Voces, nec fremitu minore plaudit.
Respondet procul Alba celsa ab arce;
Et plausus iterat, nouosq. iungit:

Læto vertice ſydera ipſa tangens,
Quod ſecreta Deum, rudesq. amores.
Quod connubia prima, quodque noctem
Tot deſiderijs, tot expetitam
Votis nouerit vna; & vna poſſit
Teſtari, cupidis vt illa Sponſis
Inter gaudia fluxit, & querelas.
Ferentina ſacris caput ſcatebris
Nympha inter nemoris ſilentis vmbras
Tollens, mobilibus ſonora ripis
Blandum admurmurat: excipitq. murmur
Sibilante coma tremens arundo.
Circum Naiades, & leues Napææ
Alterno pede ductitant choreas:
Alternisq. modis canunt Napææ,
Vt Sponſum nitor, atq; vultus illex,
Mellitiq. oculi, & decens capillus
ANNÆ ceperit. occinunt viciſſim
Pulchræ Naiades, vt virilis ille
THADDÆI decor; & venuſta toto
Ridens gratia corpore vrat ANNAM.
Iunctis vocibus hinc canunt modisq.
Pulchræ Naiades, & leues Napææ;
Vt THADDÆVS in ANNAM, & ANNA in vnũ
THADDÆVM, cupide inuicem imminentes
Morſicantibus ebrijsq. ocellis,
Sæua incendia combibunt medullis:
Vt deſiderio impotente languent,
Et deſiderij impotentis æſtum
Carum neſcio quid iocando fallunt.
Antris Egeria abditis recumbens,
Qua ſacrum Triuiæ nemus virore

Aeterno Hippolyti lacum coronat;
Sentit gaudia festa vota sentit,
Queis Albana iuga, & pij Quirites
Certant; fatidicisq. soluit ora
Verbis; consilium quibus Deorum
Et sacra edocuit prius maritum.
Sic vos alma Venus, pium Latinis
Numen, omine iunxit auspicato,
Cæli delicias Deumq. amores.
Tu Tuscum genus inseras Latino
Diuis edite, mox dature diuos,
Ne nostro Tyberi superbus Arnus
Vna examina apesq. BARBERINAS
Vltra iactitet. ANNA te beato
Stringat compede aeneoq; vinclo,
Romæ gloria; virginumq. ocellus;
Virtute, ingenio; pudore cunctis
Antestans facile, & decore formæ;
In dotem numerans genus celebre
Triumphis, & imagines vetustas;
Quas lambunt hederæ, supraq. inumbrant
Crebræ laureæ, & infulæ frequentes.
Et tu iuncta COLVMNA BARBERINO,
ANNA perpetuum gesius perennia;
Multa prole beans domum vetusta
Claram nobilitate. Ludet aula
MAPHAEVS tener; exprimetq. magnum
VRBANVM pietate, & ore miti,
A fesso sene purpura induendus.
Tu FRANCISCE Sacri decus Senatus,
Musarumq. parens, & eruditi
Princeps ordinis approbante Phœbo,

Cernes in roſeo nepotis ore
Ridentes Charites tuas: ſerenæ
Cernes gaudia frontis, atq; vultus
Apertos placidoſque: qualis orbe
Pleno luna nitet ſilente nocte.
Agnoſces animi emicare magni
Claros igniculos, genus fatentes:
Hic tuas Veneres, tuos lepores
Admirabere; vimq; fulminantem,
Quæ Gallos animi impetu calentes
Nuper traxit, vt Herculem putarent
Lapſum ſyderibus rediſſe terris:
Quæ ſublimia corda Martialis
Iberi eloquio potente flexit.
Succreſcet ſerie deinde longa
Proles plurima: diſtrahentq. matrem
Blandis oſcula diuidenda natis.
Natis, qui patruos auunculoſq.
Magnos iuſtitia & labore belli
Aequabunt; generis decus tuentes,
Armis fortibus, artibuſq. pacis.
Sic vos alma venus beato amoris
Iungens fœdere, prolé larga, amoris
Fructu, fulciet vſq; BARBERINOS.

Antris hæc dea roſcidis recumbens
Sacro protulit ore, iuſſit illis
Venus pondus ineſſe, dexteramq.
Dictis addidit approbationem.

HENDECASYLLABI
PAGANINI GAVDENTII.

VT per Hesperiam vagata fama
Pernici pede, venit ad recessus
Amœnos LARII, & repleuit omnem
Oram, lætitiæ modos celebrans,
Qua nunc est domus aucta BARBERINA,
Cui COLVMNIA iungitur perenni
Vinculo; & tot ait ciere plausus
SEBETHVM, & TIBERIM: LARI verendus
Parens, ABDVA, visus est leuare
Caput, quà rapidæ dicantur vndæ
Filio, & ferit ætherem superbo
Moles vertice, quam timendus olim
FONTANI labor excitauit: Arcem
Cernens ABDVA, lætus hæc ab imo
Fudit agmine verba: Sit niuosus
Sit quamuis mihi mons origo, quamuis
COLLIBVS procul inclytis remotus
Absim, gaudia me tamen fauentis
Attingunt DOMINÆ; audiat benignè
Me flauus TIBERINVS, explicare

 Gra-

Græcô gaudia largiatur ore.
Et Laurus mihi surgit, & Corymbi
Mixti palmitibus; vocare fas est
Deos, queis studium est agros tueri,
Præstò sunt Cereris replexa serta,
Sorores & Oreades, Napææ,
Syluanusq; pater; sed inter omnes
Tollit pampineas comas liquore
Fuso LIBER, opem recepit ille.
Tandem post rabiem trucis Gradiui.
Nunc iactat caput, & redire gaudet
Annos præteritos, Et hic & ille,
Atq; omnis chorus aduolat, frequentes
Certant carminibus, vocat Camœnas
Lenæus, sine quo forent molestæ
Inani strepitu, Tuum vocamus
Nomen, qui iubar es salusq. gentis,
VRBANE, Italicæ: potente suada
REGES concilias, iubesq. Erynnis
Ad nigras redeat domos, nec vltra
RHÆTORVM in populo excitet tumultus,
Si quis pectora posset intueri,
Posset si quis ad intimas latebras
Pertigisse animorum, ò ille miros
Sensus colligeret, quibus rependi
Exultant meritis tuis ab almo
Cœlo munera digna. Sit perenne
Hoc bonum, proprium sit adprecamur.
Magne muneris est tui PARENS, quod
Non iam sanguineo madent rubore
Vndæ, quod fluo nunc aquis quietis,
Quod passim video nitere campos

Læ-

Lætos, & iuga collium recepto
Cultu surgere. Si lubet fateri
Quod res est, TIBI id imputant amœnæ
Cultores Regionis, & sequente
Ætate id referent fauente lingua.
Scisso Syrmate cum furens Enyo
Belli concuteret faces, per Alpes
Miles vndiq, conueniret; ora
Tu soluis sacra, comprimis furorem.
Vt possit placido serena vultu
Ad nos pax regredi, efficis monendo,
Vrgendo efficis: Aurea recedit
Dum THADDÆVS ab VRBE fortioris
Princeps militiæ. Inde consecuta
Est plaudentibus omnibus voluptas,
Pax, Diuum atq; hominum. Procul refugit
Mauors armipotens, celerq. ferrum
Hinc ad Saxoniam, Silesiamq.
Dextro transtulit omine, & triumphis
Robur TILLIACVM auget. Albis, ille
Albis obstupuit, stetitq. plenus
Horrore; intrepidus Croata vt ausus
Transire, vt premere; insequiq. terga
Danorum. Horrifici acquiescit ira
Gradiui, redimitq. fronde crines.
Hinc ramos oleæ, atq; nuptiale
Sertum complicat, inclytisq. SPONSO
Atq; ANNÆ Sacra fert Amoris alma
Mater: Suauia fundit ore verba:
Mutuas iubet excitari amoris
Flammas. Mutuus ignis vrat ambos,
Inquit. Tot bona Vos beant; iuuentus,

Antiquum decus. O quater beatos,
In quos mutua conferunt, & vltro
Conspirant Venus atq; Pallas, omne
Fortunæ iubar admicare certat.
Hæc mihi quoque fas sit adprecari,
Dum passim video nitere campos
Lætos, & iuga collium recepto
Cultu surgere, fas sit adprecari.
Dum virent mihi Laurus, & Corymbi!

THALAMVS NVPTIALIS

TERENTII ALCIATI.

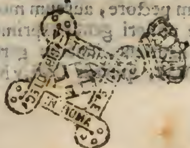

THADÆE, Marij villa, quæ primo thorum
Tibi nuptialem pandit, omen est tuæ
Qua te beabit, prolis, vxor regia.
Ne temne quæ prænunciat, cæli plagam
Plantæ sequuntur, & sui genium soli.
Hic ille Consul septimum, hic ille Africæ
Terror, domator ille Cimbri, & Teutonis
Hic Martiales comprimebat impetus,
Hic æstuantes corde flammarum globos
Amœnitate temperabat otij,
Laudes remiscens laudibus, decori decus,
Illic fugator hostium, hic victor sui.
Hæc est nepotum forma, Marium præferent,
Sed rusticantem, atque huius accolam loci;
Blande seuerum, comiter grauem, pium
Dum sæuit, æneum pectore, aureum moribus.
Sic est; vtrumque posteri genus expriment,
Ambos parentes haurient, iunctim gerent
Mel BARBERINVM, spiritus COLVMNIOS.

AENEAE COLVMNAE
EIVSDEM.

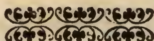

PETRO Columnas ære surgentes locas,
Tumulum beato regium struis seni,
Totum præalto contegens opus tholo.
Ne parce sumptu VRBANE, fœneras polo,
Nec largiendo cælites vinci solent.
Viden? COLVMNA migrat in lares tuos,
Auro vetustæ gentis, & formæ nitens,
Formæ atque auorum moribus vincens opes,
Cui BARBERINA insistat æternum domus
Apibus nepotes suggerens centum suis.
Viden? rependit ærea Petrus aureis;
Columen columnæ stirpis, & thorum tholus,
Tumulusque vitæ germen extructus dedit.
Nec parcus illæ munerum senex; neque
Illiberalis ille piscator fuit.

Fran-

FRANCISCI MANCINI CAPOCCII EPIGRAMMA.

ASpice iam thalamis Tedas fulgere iugales,
Sparſaque Corycio Regia tecta Croco;
Tu quoque Vatum inter Citharas aſſueſce canoras
Garrula feſtiuis plaudere Muſa modis.
O qui magnanima ſurgent de Stirpe Nepotes,
Dum BARBERINO iuncta COLVMNA Viro eſt?
Romulidæ magni, veteres ſperate Triumphos,
Talia ſi terris vincula nectit Hymen.

FINIS.